

De Bloemetjes & de Bijtjes in Online Media

Gemaakt door: Naomi van de Biezen | 372027
Email-adres: 372027nb@eur.nl
Begeleidster: Dr. Tonny Krijnen
Tweede lezer: Jiska Engelbert
Erasmus Universiteit Rotterdam
Master Media & Cultuur
Datum: 1-7-2016
Aantal woorden: 29060

De bloemetjes en de bijtjes in online media

Naam: Naomi van de Biezen
Student nummer: 372027
Begeleidster: Dr. Tonny Krijnen
Tweede lezer: Jiska Engelbert

Master Media & Cultuur
Erasmus School of History, Culture and Communication
Erasmus Universiteit Rotterdam

Master Thesis
Datum 20 juni 2016

De Bloemetjes & de Bijtjes in Online Media

SAMENVATTING

Anno 2016 staat de maatschappij continu bloot aan inhoud en informatie vanuit moderne media. Mensen hebben op elk moment van de dag, waar ze ook zijn, volledig toegang tot alle beschikbare informatie. Het eeuwenoude onderwerp seksualiteit blijft een onderwerp van bespreking maar met moderne media gaat dit een nieuwe fase in. Seksualiteit is een sociaalconstruct dat verschillende betekenissen heeft gehad over tijd. Ondanks dat er veel onderzoek is gedaan naar het effect van seksualiteit in de media op meisjes en jonge vrouwen is er weinig bekend over welk discours er momenteel online gepresenteerd wordt over seksualiteit aan deze groep. Het is daarom essentieel om inzicht te krijgen in wat meisjes en jonge vrouwen onder ogen krijgen in online media over seksualiteit aangezien zij hier op dagelijkse basis mee in contact komen. Binnen dit onderzoek is er gekeken naar het discours dat uitgedragen wordt door online versies van offline vrouwentijdschriften in 2015 om zo te zien waar meisjes en jonge vrouwen aan bloot staan. Uit de artikelen is gebleken dat er twee discourses vertegenwoordigd worden in de online versies van offline vrouwentijdschriften: 'de perfecte bloemetjes en bijtjes' en 'hoe de vrouw de bloemetjes buiten hoort te zetten'. Deze twee discourses worden gepresenteerd aan de hand van vijf strategieën die als grensbewaking functioneren voor de 'juiste' seksualiteit. Het eerste discours wordt gevormd door drie strategieën: seksuele identiteit, relatie, seksuele voorkeuren. Het tweede discours wordt gevormd door twee strategieën: uiterlijk en normen en waarden van gedrag. Opvallend is dat artikelen inhoudelijk zeer traditioneel, conservatief en educatief zijn. Deze tekstuele inhoud heeft een positieve disciplinerende werking op meisjes en jonge vrouwen. De visuele elementen van artikelen zijn daarentegen zeer eenzijdig. Dit zorgt voor systematische uitsluiting binnen het discours in artikelen van verschillende groepen in de maatschappij als het aankomt op het tot stand brengen van de 'juiste' seksualiteit. Paradoxaal genoeg pleit de inhoud van artikelen dat de 'juiste' seksualiteit voor iedereen is terwijl de visuele inhoud dit geheel tegenspreekt. Het seksualiseringsdebat lijkt de aandacht volledig te richten op de schadelijke effecten van de inhoud die de seksualisering in media met zich meebrengen, terwijl dit zeer traditioneel is. Daarmee lijkt over het hoofd te worden gezien dat de eenzijdigheid van beeldmateriaal in de artikelen mogelijk eerder een probleem vormen, omdat de 'juiste' seksualiteit hierdoor maar voor een selecte groep mensen lijkt te zijn weggelegd. In het seksualiseringsdebat zou er dus meer aandacht uit moeten gaan naar de groepen die in de maatschappij uitgesloten worden van het discours over seksualiteit.

KERNWOORDEN: *Seksualiteit, seks, discours, seksuele identiteit, seksuele verlangens, normen en waarden, ideaaltype beeld, vrouwentijdschriften.*

Voorwoord

Vier jaar geleden ben ik op de Erasmus Universiteit Rotterdam begonnen met mijn universitaire loopbaan als bachelor studente van Algemene Cultuur Wetenschappen. Toen ik begon aan deze opleiding was ik geïnteresseerd in verschillende elementen zoals cultuur, sociologie, psychologie en media. Naarmate ik dichter tegen het einde van mijn bachelor kwam merkte ik dat ik een steeds grotere affiniteit kreeg voor de kracht van media in de samenleving en genderrollen. Traditionele media diende vroeger al als voertuig voor het verspreiden van normen en waarden betreft genderrollen. Voor mijn bachelor scriptie heb ik dan ook gekeken naar hoe mannelijke en vrouwelijke schrijvers beoordeeld worden door recensenten in recensies in kranten. Waar recensies eerst voornamelijk onderdeel uitmaakte van traditionele mediavormen is deze nu verschoven naar moderne media. Anno 2016 hebben online media aan terrein gewonnen en maken zij het grootste deel uit van het dagelijkse palet van mediaconsumptie van mensen. Dit maakt het zo interessant om te zien wat er besproken wordt in online media.

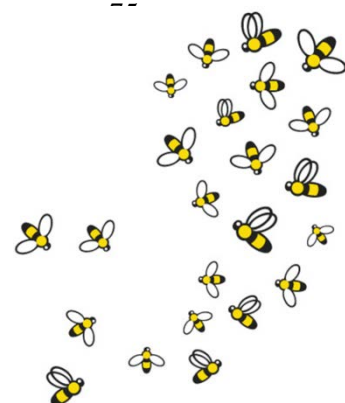
Door persoonlijke omstandigheden was de start van mijn afstuderen in het collegejaar 2015-2016 iets vertraagd. Gelukkig raakte ik al snel in contact met Tonny Krijnen, die mij inspireerde om een onderzoek te doen naar twee interessegebieden, media en genderrollen. Vanuit het huidige seksualiseringsdebat zijn er verschillende actuele vraagstukken naar de effecten van media en seksualiteit op jongeren en vooral meisjes en jonge vrouwen. Dit seksualiseringsdebat wekte meteen mijn interesse omdat, ondanks dat iedereen een mening heeft over de mogelijke effecten van media op meisjes en jonge vrouwen er weinig bekend is wat er daadwerkelijk online aan hen verschijnt. Dit was het startpunt voor mijn onderzoek naar het heersende discours in de media omtrent seksualiteit ontstaan.

Ondanks de vertraagde start door de omstandigheden heeft Tonny Krijnen mij geprikkeld om met volle passie en overgave te werken aan mijn scriptie. Mijn dank gaat uit naar haar volledige steun, intensieve begeleiding en optimisme waarmee ze mij de gehele afstudeerperiode heeft bijgestaan. Tonny Krijnen heeft gedurende het gehele proces laten zien dat afstuderen, ondanks dat het een zware opgave is, juist ontzettend leuk is. Doordat het onderwerp van de scriptie mijn persoonlijke interesse zo aansprak heb ik continu met veel plezier aan mijn scriptie gezeten.

Tot slot wil ik ook nog mijn speciale dank uitspreken richting een paar bijzondere personen die mij gedurende mijn gehele studie hebben bijgestaan zodat ik mijn droom kon vervullen. Allereerst wil ik mijn lieve ouders bedanken voor hun onvoorwaardelijke steun tijdens alle ups en downs van de studie die we samen hebben doorlopen. Zonder jullie had ik dit nooit kunnen realiseren. Verder wil ik ook mijn schoonouders bedanken voor de steun die zij hebben gegeven gedurende mijn afstuderen. Als laatste wil ik uiteraard mijn lieve vriend en rots in de branding bedanken voor alle liefde, steun en motivatie op alle mogelijke momenten de afgelopen jaren.

Inhoudsopgave

Samenvatting en kernwoorden.....	2
Voorwoord.....	3
1. Er waren eens een bloemetje en een bijtje.....	5
2. Bloemetjes en bijtjes in online media.....	14
2.1 <i>Waarom noemen we het de bloemetjes en de bijtjes?</i>	14
2.2 <i>Wat zijn nu precies de bloemetjes en de bijtjes?</i>	17
2.3 <i>Hoe de bloemetjes en de bijtjes zich horen te gedragen</i>	21
2.4 <i>De ontwikkeling van het vrouwentijdschrift</i>	22
2.5 <i>Bloemetjes en bijtjes anno 2016</i>	25
3. Startpunt van de bloemetjes en bijtjes in online media.....	29
3.1 <i>Dataverzameling</i>	31
3.2 <i>Data-analyse</i>	33
4. Discours omtrent de bloemetjes en de bijtjes.....	37
4.1 <i>Discoursen van de bloemetjes en de bijtjes</i>	38
4.2 <i>Hoe de perfecte bloemetjes en bijtjes er uit zien</i>	41
4.3 <i>Hoe de vrouw de bloemetjes hoort buiten te zetten</i>	57
4.3.1 <i>Uiterlijke richtlijnen</i>	52
4.3.2 <i>Geestelijke richtlijnen</i>	55
4.3.3 <i>Gedragsregels voor vrouwen</i>	56
5. Conclusie.....	63
6. Literatuurlijst.....	69
Appendix A.....	73
Appendix B.....	74
Appendix C.....	--
Appendix D.....	

1. *Er waren eens een bloemetje en een bijtje...*

Daar waar we denken dat Nederland een van de meest ruimdenkende landen is, valt misschien nog een kleine kanttekening te maken. KRO presenteert in 2006 het televisieprogramma ‘Het Grootste Taboe’, gewijd aan het nieuwe boek ‘Taboe: 100 dingen waar Nederlanders zich voor schamen’. In dit televisieprogramma wordt gekeken naar de lijst van de 100 grootste taboes die nog altijd present zijn in de Nederlandse samenleving. Deze lijst van grootste taboes komt voort uit het onderzoek gedaan door TNS-NIPO onder 100 respondenten in Nederland (ANP). Opvallend is dat uit de top tien maar liefst zes van de tien taboes gerelateerd zijn aan seks en seksualiteit als onderwerp. De zes taboes die over seks en seksualiteit gaan zijn in veel gevallen voor de hand liggend en zijn duidelijk tegenstrijdig met de heersende normen en waarden in Nederland (Bakker & Vanwesenbeeck, 2006). Taboe nummer één in de top tien is het seksueel verlangen naar je eigen kind. Nummer vijf gaat over de het ongewenst intiem behandelen van een collega. Op zeven staat genoteerd een buitenechtelijke relatie, met opvolgend op nummer acht het bezoeken van een prostituee. Vervolgens komt op nummer negen het hebben van een geslachtziekte te staan en als laatste staat op tien je partner dwingen tot seksuele handelingen zowel psychisch als fysiek (ANP).

Veel van de punten die naar voren komen en binnen de taboe sfeer vallen worden als ongepast ervaren door de samenleving. Toch zegt dit onderzoek vrij weinig over wat wij Nederlanders nu denken en zeggen over seksualiteit. Daarnaast valt er een kanttekening te plaatsen bij dit onderzoek wegens de kleinschaligheid. Honderd respondenten zijn niet representatief voor de gehele Nederlandse samenleving, daarnaast is het ook niet duidelijk hoe zij hun respondenten geselecteerd hebben. Welke leden van de Nederlandse samenleving zij ondervraagd hebben is dus niet duidelijk. Wat wel interessant is aan dit onderzoek is dat seksualiteit nog altijd een veel besproken onderwerp is dat veel aandacht en interesse opeist in media. Deze aandacht komt voort uit het feit dat seksualiteit als onderwerp op de grens van intiem/privé en maatschappelijk bespreekbaar zit, waardoor er verschillende meningen zijn over dit onderwerp. Aan de ene kant probeert men seksualiteit als onderwerp bespreekbaar te maken en uit de taboesfeer te halen, denk aan voorlichting maar ook de seksualiteit en relatie rubriek in tijdschriften (Hüsken, 2005). Maatschappelijke bespreekbaarheid wordt als positief gezien zodat kwetsbare groepen in de samenleving gestuurd en onderwezen kunnen worden in wat wenselijk is op dit vlak. Aan de andere kant is het een onderwerp dat niet in alle contexten besproken kan worden omdat dat niet gepast is wegens de leeftijd waar men toe behoort of omgeving waarin men zich bevindt (Felten, Janssens & Brants, 2009). Seks is wel bespreekbaar mits het over ‘normale’ seks gaat en volgens de normen en waarden is (Attwood, 2013).

Aansluitend op deze alom aanwezige interesse in het onderwerp seksualiteit op verschillende vlakken volgt ook het verhitte seksualiseringsdebat, waarin twee kampen lijnrecht tegenover elkaar staan omtrent de gevolgen van seksualisering voor de Nederlandse samenleving. Hierbij gaat het niet alleen om de daadwerkelijke geslachtsgemeenschap maar ook om de inhoudelijke lading daarvan. Seksualiteit staat voor het fysieke contact dat vertaald wordt naar geslachtsgemeenschap en de

voorkeuren die deze geslachtsgemeenschap vormgeven (Delfos, 1994). Hierbij gaat het om zowel de seksuele identiteit van mensen als de seksuele verlangens die zij hebben (Attwood, 2013). De maatschappelijke invulling van het begrip seksualiteit is gebaseerd op normen en waarden die bepalen wat ‘acceptabel’ en ‘niet acceptabel’ is binnen seksualiteit. Gevormde normen en waarden komen voort uit de dominante maatschappelijke visie en bepalen vervolgens hoe we denken en praten over seksualiteit (Craene, Zebracki & Vermeiren, 2013) De betekenisgeving van seksualiteit is afhankelijk van de leeftijdscategorie waarin personen zich bevinden (Delfos, 1994).

Seksualisering wordt in dit onderzoek behandeld als een sociaal construct en kan op verschillende manieren geïnterpreteerd worden, het begrip bestaat uit verschillende elementen. Seksualisering wordt vaak omschreven als de verschuiving in het patroon van wat gezien wordt als erotisch en seksueel prikkelend (Claes, 2013). Het gaat er om dat meer seksuele praktijken buiten de langere termijn relatie plaatsvinden en daarnaast dat meer seksuele praktijken ook als normaal wordt gezien (Attwood, 2013). Dankzij seksualisering worden meer onderwerpen dus gekoppeld aan seksualiteit ook als seksualiteit er eigenlijk niet toe doet of er geen connectie mee heeft. Hierbij gaat het voornamelijk om de toename van toegankelijkheid en koppeling van seksualiteit aan alledaagse onderwerpen (Claes, 2013). Zoals wordt verwoord door Eadie: *“het feit dat sommige zaken ons als seksueel geladen voorkomen en andere niet, het resultaat is van de eigen, bijzondere wijze waarop een bepaalde maatschappij het verlangen organiseert”* (Eadie 2004, p. 211 zoals geciteerd in Claes, 2013). Dit laat zien dat de maatschappij zelf verantwoordelijk is voor de invulling die zij geven aan seksualiteit en dus het koppelen van alledaagse onderwerpen aan seksualiteit.

Binnen het seksualiseringsdebat maakt men zich zorgen over het mogelijke effect dat nieuwe media hebben op de wijze waarop verlangens in de maatschappij worden georganiseerd. Seksualisering in het huidige seksualiseringsdebat wordt gezien als de mate waarin seksueel getinte beelden zichtbaar en toegankelijk zijn aan het Nederlandse publiek. Hierbij gaat het dus voornamelijk om de normalisering van seksualiteit en seks (Attwood, 2013). Daarnaast gaat het om de manier waarop mannen en voornamelijk vrouwen visueel gerepresenteerd worden en vooral om de verbinding van allerlei alledaagse onderwerpen aan seksualiteit (Felten, Janssens & Brants, 2009).

Met de opkomst van nieuwe online media, die mogelijk zoveel invloed hebben, is er een debat ontstaan over de gevolgen van deze toename van zichtbaarheid van seksualiteit dankzij de nieuwe technologie. Er is namelijk een verdeeldheid over het mogelijke effect dat deze geseksualiseerde omgeving zou hebben op de Nederlandse samenleving. Aan de ene kant wordt verondersteld dat seksualisering in dit opzicht enkel schadelijke effecten hebben en als een zeer gevaarlijk fenomeen beschouwd moet worden omdat het enkel negatieve gevolgen met zich mee draagt. Tegenwoordig zou seks namelijk overal gerepresenteerd worden zonder enige vorm van schaamte, zelfs in ‘niet seks gerelateerde’ situaties, waardoor we continu bloot staan aan seksualiteit. Hierbij gaat het voornamelijk om het vertonen van seks, bloot en de manier waarop mannen en vrouwen worden afgebeeld (Felten, Janssens & Brants, 2009; Nikken, 2006; Zurbriggen, Collins, Lamb, Roberts, Tolman, Ward & Blake,

2007; Collins, Elliott, Berry, Kanouse, Kunkel, Hunter & Miu, 2004). Het feit dat er geen taboe meer heerst over dit onderwerp en dat het overal, te pas en te onpas, wordt vertoond, wordt door vele gezien als een groot probleem. Aan de andere kant stelt men dat seksualisering wel erg vaak als boosdoener wordt aangewezen zonder dat hier daadwerkelijk bewijs voor is en zonder dat we weten of de effecten wel daadwerkelijk zo negatief zijn (Attwood, 2009; De Bruin, 1999; Claes, 2013; Duits & Van Zoonen, 2011; Picavet, 2009). Volgens deze visie is seksualiteit altijd al een onderdeel geweest van de samenleving en zijn online media enkel een nieuwe spreekbuis (Claes, 2013).

Beide kampen zijn het er wel over eens dat seksualiteit in de hedendaagse samenleving meer gerepresenteerd wordt dan vroeger (Duits & Van Zoonen, 2011; Nikken, 2006; Attwood, 2009). Attwood (2009) omschrijft bijvoorbeeld dat porno acteurs tegenwoordig als beroemdheden worden gezien en in het rapport *'Report of the APA Task Force on the Sexualization of Girls'* van de *American Psychological Association* wordt zelfs over de seksualisering van kinderkleding en T-shirts gesproken wegens de huidige opzichtige tekstuele opdrukken (Zurbriggen, Collins, Lamb, Roberts, Tolman, Ward & Blake, 2007). Dergelijke onderzoeken laten zien dat seksualiteit op veel vlakken het maatschappelijk leven is binnengedrongen zonder dat we er zelf erg in hebben, een nieuwe vorm van 'publieke intimiteit' (Attwood, 2009). Deze nieuwe vormen van publieke intimiteit worden gestimuleerd in huidige media die op elk moment van de dag tot onze beschikking staan (Attwood, 2009). Met de opkomst van het internet is onze manier van communiceren en consumeren van informatie drastisch veranderd (Hesmondhalgh, 2013). Zo staan we continu bloot aan de beelden die media ons voorschotelen en verhoogt het de snelheid van informatie die we tot ons kunnen nemen. Dankzij de toegankelijkheid van online media vergaren we op een andere manier informatie en hebben we nieuwe informatievaardigheden ontwikkeld waarmee we online informatie selecteren, interpreteren en beoordelen (De Haan, 2010). Veelal wordt gesteld dat online media platformen als online tijdschriften en artikelen een belangrijke drager van de informatie vormen die we op dagelijkse basis consumeren (Hesmondhalgh, 2013). Waar vroeger de offline tijdschriften een bron van informatie waren over seksualiteit zijn nu de online artikelen een bron van informatie (Hülsken, 2005).

De informatie die beschikbaar is vanuit deze online informatie bronnen zoals online tijdschriften, zijn onderdeel van de betekenisgeving en meningsvorming over onderwerpen als seksualisering van individuen (Collins, Elliott, Berry, Kanouse, Kunkel, Hunter & Miu, 2004). Als we informatie willen, raadplegen we tegenwoordig als eerste het internet om te zien wat er te vinden is over dat specifieke onderwerp. Dit geldt dus ook voor het onderwerp seksualiteit (Attwood, 2009). Dankzij de huidige technologie hebben we dus continu toegang tot informatie over seksualiteit (Attwood, 2013). In online media wordt veel aandacht besteed, door online nieuwsbronnen, aan problematiek betreft seksualiteit, verkrachting en de gevaren van seks maar ook aan de manier waarop we seks moeten hebben en de avonturen die we kunnen beleven (Craene, Zebracki & Vermeiren, 2013). Online media zijn dus de nieuwe dragers en verspreiders van informatie die ook artikelen, teksten en afbeeldingen over seksualiteit zichtbaar maken aan de Nederlandse samenleving.

De focus van deze seksualisering ligt voornamelijk op de visuele representatie die media tonen aan haar publiek. Deze seksualisering zou voornamelijk zeer schadelijke effecten hebben op het zelfbeeld van meisjes en jonge vrouwen (Nikken, 2006). Verschillende onderzoeken ondersteunen deze visie van schadelijke effecten van deze geseksualiseerde omgeving zoals het onderzoek van Nikken (2006), waarbij er wordt gekeken naar de negatieve effecten van seksualisering in media op meisjes en jonge vrouwen. Vooral vrouwen lijken dus het slachtoffer te zijn van deze geseksualiseerde omgeving. Daarnaast schetsen media volgens Abedini (2013) ook een onrealistisch beeld van seks, wat schadelijke gevolgen heeft voor de opvatting en betekenisgeving aan seks. Vrouwen en meisjes worden in media volgens hem vaak als onderdanig en als seksueel lustobject gepresenteerd. Amerikaans onderzoek, gedaan door Collins, Elliott, Berry, Kanouse, Kunkel, Hunter en Miu (2004), laat zien dat jongeren die vaker bloot staan aan seksueel getinte televisie inhoud, voorlopen met hun seksueel gedrag op jongeren die hier minder aan bloot staan. Zij zouden gemiddeld negen tot zeventien maanden voorlopen op hun mede jongeren. Hiermee tonen zij aan dat media wel degelijk een effect hebben op de seksuele ontwikkeling van jongeren.

Ook de *American Psychological Association* heeft naar bezorgdheid omtrent seksualisering uitgesproken in het ophefmakende rapport *'Report of the APA Task Force on the Sexualization of Girls'* dat in 2007 werd gepubliceerd. Ook hier lag de focus op seksualisering van jonge meisjes, waarbij er gekeken werd naar het effect van seksualisering via de media op deze meisjes. Hierin werd aangetoond dat de toenemende seksualisering een negatieve invloed had op zowel de psychische als fysieke gezondheid en gemoedstoestand van jonge meisjes in de samenleving. De ontwikkeling van de seksuele identiteit is namelijk volgens dit onderzoek een taak die toegeschreven is aan volwassenen en niet aan jongeren. Bij volwassenen heeft de ontwikkeling van de seksuele identiteit een positief effect op de relatie maar wanneer jonge meisjes hier te vroeg mee in contact komen heeft dit negatieve gevolgen voor het beeld dat zij hebben van zichzelf en hun lichaam.

Opvallend is dat in het rapport *'Report of the APA Task Force on the Sexualization of Girls'* er echter geen aandacht wordt besteed aan wat 'te jong' precies inhoudt, hier wordt geen afbakening van gegeven. Verder zijn uitkomsten van dit onderzoek gebaseerd op een selectie van vrouwen uit het 'universiteits-milieu', waarbij de leeftijd van gemiddeld 21 jaar en de specifieke sociale klasse van de vrouwen niet generaliseerbaar is voor jonge meisjes uit alle lagen en milieus van de bevolking. Dit wordt zichtbaar in de inleiding van het rapport:

"Much of the research reviewed in this report concerns the sexualization of women (college age and older) rather than girls. One reason for this is the paucity of research specifically on the sexualization of girls—research that is urgently needed. However, research on both the prevalence and the effects of the sexualization of women is highly relevant to understanding the sexualization of girls for several reasons." (Zurbriggen, Collins, Lamb, Roberts, Tolman, Ward & Blake, 2007, p.3).

In het onderzoeksrapport wordt dus verondersteld dat deze onderzochte groep van oudere universiteitsstudenten vervolgens representatief is voor de Amerikaanse kinderen, die duidelijk tot een

hele andere leeftijdscategorie behoren (Zurbriggen, Collins, Lamb, Roberts, Tolman, Ward & Blake, 2007). De vraag is dus hoe representatief dit onderzoek is en of dit ook geldt voor de meisjes en jonge vrouwen in de Nederlandse samenleving. Maar belangrijk om te noteren is dat de uitkomsten van dit onderzoek het debat van seksualisering wel op scherp hebben gezet en zorgen voor een nieuwe impuls in de discussie.

Het andere kamp binnen dit debat is van mening dat seksualiteit in media misschien wel helemaal niet zulke schadelijke effecten hebben als in sommige onderzoeken verondersteld wordt. Picavet (2009) is een van de velen die veel genuanceerder is over het effect van seksualisering en stelt dat seksualisering veelvuldig als boosdoener wordt aangewezen, zonder onderbouwing, omdat het sociaal een gevoelig onderwerp is. Hij veronderstelt dat er mogelijk wel schadelijke effecten zijn van porno maar dat is iets anders dan seksualiteit en deze negatieve effecten gelden volgens Picavet (2009) voor een hele beperkte groep mensen. De media-aandacht die seksualiteit opeist als onderwerp ziet Picavet (2009) dus als overdreven. Ook Duits en Van Zoonen (2011) hebben een hele andere visie op de seksualisering van media en de mogelijke effecten daarvan. Zij stellen dat het eigenlijk niet duidelijk is waar vrouwen nu precies aan bloot staan, wat zij met deze inhoud doen en dat we daarom dus niet weten wat het eventuele effect hiervan is.

In het onderzoek van Duits en Van Zoonen (2011) komt naar voren dat er veel meer factoren een belangrijke rol spelen bij de betekenisgeving en meningsvorming betreft seksualiteit. Zij stellen dat media-inhoud niet op zichzelf staat als beïnvloedende factor en zomaar de mening van individuen vormt. Context en cultureel kapitaal spelen een hele grote rol en dit wordt volgens hen in veel andere onderzoeken weggelaten. Daar waar onderzoek van Nikken (2006), Abedini (2013) en Collins et. al, (2004) aantonen dat vooral jonge vrouwen een zeer kwetsbare risico groep vormen die beschadigd worden door deze media-inhoud laten, Duits en Van Zoonen (2011) zien dat meisjes en jonge vrouwen zeer goed geïnformeerd zijn over deze media-inhoud. Meisjes en jonge vrouwen gaan volgens Duits en Van Zoonen (2011) zeer reflexief om met inhoud en nemen niet zomaar klakkeloos aan wat hen voorgeschoteld wordt. Jonge vrouwen zijn selectief in media-inhoud die zij consumeren en aannemen en laten zich niet zomaar beïnvloeden door alles wat aan hen voorbij komt. Voorkennis die zij hadden, aangeleerd door hun sociale omgeving, op dit vlak blijkt belangrijk voor de informatie die zij consumeren en accepteren (Duits & Van Zoonen, 2011).

Omdat dit debat voornamelijk gericht is op de schadelijkheid richting meisjes en jonge vrouwen en de kwetsbare positie die zij hebben, zal er in dit onderzoek ook gefocust worden op de meisjes en jonge vrouwen van onze samenleving en de inhoud waar zij aan bloot staan. Dit betekent dat er niet zal worden gekeken naar het discours waar jongens en jonge mannen aan bloot staan. Meisjes en jonge vrouwen worden vaak gezien als de zwakkere groep omdat zij als kwetsbaar zouden zijn (Nikken, 2006). Dit beeld van onschuld, wordt veelal geromantiseerd en vaak wordt er verondersteld dat deze groep niet bloot hoort te staan aan dit soort schadelijke inhoud. Wanneer meisjes en jonge vrouwen iets willen weten over seksualiteit is het zeer gemakkelijk om informatie op

het internet te vinden over dit onderwerp zonder dat zij hierbij hun ouders hoeven te betrekken. Als we de overheid mogen geloven is het dan ook een primaire taak om, in deze huidige samenleving, ‘onze meisjes’ tegen deze gevaren te beschermen (www.rijksoverheid.nl). De huidige bescherming is vooral gericht op het afschermen van inhoud die online staat over seksualiteit. Het is alleen niet geheel duidelijk wat precies afgeschermd moet worden, omdat het niet duidelijk is waar meisjes en jonge vrouwen aan bloot staan betreft seksualiteit als onderwerp op het internet.

Het is opvallend dat media onderzoeken die uit gaan van de schadelijke effecten van geseksualiseerde media-inhoud, geen rekening houden met de context waarin media-inhoud zich bevindt of rekening houdt met de voorkennis en interpretatie van individuen. Dit lijkt te veronderstellen dat deze onderzoeken uit gaan van de ‘*hypodermic needle theory*’. Dit is een oude theorie uit de mediawetenschappen die dominant was in 1940-1950 (Davis & Baron, 1981). De injectienaaldtheorie veronderstelt dat de inhoud die aan individuen verschijnt als het ware geïnjecteerd wordt in hen met een naald zonder dat zij zich hier tegen kunnen verzetten en zonder dat zij hier zelf reflexief over nadenken. Hierbij worden context en cultureel kapitaal geheel weggelaten en de informatie zelf vanuit het medium is de beïnvloedende factor in de mening en denkwijze van de consument. Een gehele groep wordt dus uniform geïnformeerd en zij hebben dus allemaal dezelfde interpretatie hiervan (Davis & Baron, 1981).

Anno 2016, weten we dat individuen geen blanco pagina’s zijn die alles aannemen en beïnvloed worden door enkel de inhoud die aan hen getoond wordt. Er zijn veel meer factoren van belang in de betekenisgeving en meningsvorming van individuen. De achtergrond en voorkennis van individuen is minstens zo belangrijk voor de interpretatie van informatie als de context waarin de informatie tot hen komt. Bourdieu (1993) noemt dit het culturele kapitaal, de voorkennis en normen en waarden die men heeft opgebouwd vanuit de sociale context. Om deze reden interpreteren verschillende individuen de informatie op een andere manier van elkaar en bestaat er dus geen uniforme beïnvloeding door media-inhoud (Peterson & Anand, 2004). Er is een wisselwerking tussen het individu en media die elkaar beïnvloedden: media beïnvloeden individuen en deze individuen beïnvloedden op hun beurt ook weer media. Dit laat zien dat media dus een sociaal construct zijn (Doherty, Coomb & Loan-Clarke, 2006). Online platformen als online versies van offline vrouwentijdschriften blijken een belangrijke bron van informatie te zijn voor jongeren, bestaande uit beelden en geschreven inhoud, en leveren dus een bijdrage aan hun meningsvorming (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2010). Wanneer jongeren iets willen weten en onderzoeken is internet de eerste bron van informatie die zij raadplegen (Zurbriggen, Collins, Lamb, Roberts, Tolman, Ward & Blake, 2007). Uitgaan van het idee dat media-inhoud dus schadelijk is voor alle individuen die bloot staan aan deze geseksualiseerde inhoud is dus zeer onrealistisch. Daarnaast zijn niet alleen visuele beelden belangrijk voor de meningsvorming maar ook de tekstuele inhoud. We weten simpelweg niet goed waar onze vrouwen bloot aan staan omdat er nog te weinig onderzoek is gedaan naar wat de huidige media zowel visueel als tekstueel tonen over seksualiteit.

Op basis van speculaties betreft online inhoud, wordt door de overheid een uitspraak gedaan over de mogelijke effecten van deze visualisering op vrouwen, zoals Plasterk stelt “*we hebben te maken met een nieuwe uitdaging in het emancipatieproces*” (Plasterk, 2007, zoals geciteerd in Claes, 2013, p. 87). Wegens wetenschappelijke en publieke belangstelling van dit debat en relevantie betreft dit onderwerp voelt de overheid zich dan ook verplicht om hier aandacht aan te schenken in haar beleid zoals de nota van vrouwenemancipatie. In deze nota van vrouwenemancipatie is een speciale sectie over seksualisering opgenomen (www.rijksoverheid.nl). Deze nota is er op gericht om bewustzijn bij vrouwen te creëren betreft deze ‘over seksualisering’ door hen te informeren. Dit vertaalt zich onder andere in medialessen en voorlichting. Hierbij ligt de focus voornamelijk op de visuele elementen en vrijwel niet op de geschreven inhoud en het aanwezige discours. Het is dus een bijzonder fenomeen dat het overheidsbeleid wordt gecreëerd op basis van uitspraken die niet gegrond zijn in daadwerkelijke inzichten in wat de huidige media presenteert over dit onderwerp.

Daarnaast is ook het beleid voornamelijk gericht op de visuele representatie van seksualiteit en wordt er minimaal aandacht besteed aan het aanwezige discours in geschreven inhoud. Als we uitspraken willen doen over de effecten van de huidige seksualisering moet er wel onderzocht worden wat er dan vertoond en geschreven wordt aan vrouwen in media betreft seksualiteit. Op basis van inzicht in de inhoud van media over seksualiteit en de bijbehorende gevolgen daarvan zou vervolgens een beleid gecreëerd kunnen worden. Want zoals duidelijk wordt uit het onderzoek van Duits en Van Zoonen (2011) is dat we niet precies weten wat vrouwen nu onder ogen krijgen in media en dat we niet weten wat vrouwen er mee doen. Daarom is het van groots belang om eerst in kaart te brengen wat de huidige media laat zien op het gebied van seksualiteit; wat wordt er nu geschreven in online artikelen van offline vrouwentijdschriften? En welke discourses met betrekking tot seksualiteit worden er voornamelijk vertegenwoordigd?

In dit onderzoek zal de focus dus niet liggen op het negatieve seksualiseringsdebat of op de mogelijk aanwezige taboes maar op het heersende discours in online media omtrent seksualiteit om inzicht te krijgen in de huidige situatie. De volgende vraag staat centraal:

‘Welke discourses met betrekking tot seks en seksualiteit worden vertegenwoordigd in online versies van offline vrouwentijdschriften in het jaar 2015?’

Discours staat voor de wijze waarop er gesproken en gedacht wordt over onderwerpen en normen en waarden in de samenleving. Dit is bepalend en structurerend voor de manier van denken over verschillende kwesties zoals onder andere seksualiteit, MacDonald omschrijft dit als “*A system of communicative practices that are integrally related to wider social and cultural practices, and that help to construct specific frameworks of thinking*” (Macdonald, 2003, p. 10). Discours omtrent seksualiteit wordt in dit onderzoek behandeld als een sociaal construct. Discours omtrent seksualiteit zegt iets over onze cultuur en laat zien hoe wij denken over seksualiteit. Een systematische

kwalitatieve inhoudsanalyse zal in dit onderzoek dus inhoudelijk inzicht creëren over de manier waarop seks wordt gepresenteerd in online media qua discours in de samenleving. Online artikelen zullen aan de hand van een stappenplan zowel visueel als verbaal geanalyseerd worden om een synthese tussen deze twee te realiseren. Online versies van offline vrouwentijdschriften verschillen daarnaast ook van andere media bronnen als TV en videoclips, omdat de inhoud op zowel tekstuele als visuele elementen berust (De Bruin, 1999). Vanuit dit oogpunt zijn online platformen als online versies van offline vrouwentijdschriften dus bij uitstek geschikt om te onderzoeken welk discours er gerepresenteerd wordt, zowel tekstueel als visueel, over seks en waar meisjes en jonge vrouwen online dus bloot aan staan. Tijdschriften voor mannen zullen hierbij niet mee worden opgenomen omdat dit onderzoek zich richt op het discours waar meisjes en jonge vrouwen aan blootstaan.

Inzicht in inhoud van online seksualiteit wat verschijnt aan meisjes en jonge vrouwen is op verschillende vlakken van groot belang. Op wetenschappelijk vlak is er veel onderzoek gedaan naar de schadelijke effecten voor vrouwen van een ‘over geseksualiseerde’ media omgeving maar hierbij is het niet duidelijk wat deze schadelijke inhoud dan precies toont. Zowel het rapport van *de American Psychological Association* (2007), als Nikken (2006) en Craenen, Zebracki en Vermeiren (2013) focussen op deze negatieve schadelijke effecten maar geen van hen begint echt bij de bron van het eventuele probleem: de inhoud van media betreft seksualiteit. Om meer inzicht te krijgen in de huidige situatie van seksualiteit in media en waar meisjes en jonge vrouwen aan bloot staan moet er meer inzicht gecreëerd worden in het heersende discours over seksualiteit op zowel visueel als tekstueel vlak. Dit creëert ook meer inzicht in het seksualiseringdebat. Want presenteren media wel schadelijke discoursen over seks en seksualiteit? Of hebben we te maken met een nieuwe spreekbuis waardoor seks en seksualiteit via een andere weg het publiek bereiken? Waar worden meisjes en jonge vrouwen eigenlijk mee geconfronteerd?

Ook voor de overheid is het van groot belang om meer inzicht te krijgen in deze inhoudelijke achtergrond van seksualiteit. De overheid kan alleen, mits nodig, een degelijk overkoepelend beleid creëren als zij weet wat er zich afspeelt in deze online omgeving. Als er inzicht is in de inhoud waar vrouwen aan bloot staan, kan er effectief ingespeeld worden op de mogelijke effecten hiervan. Op deze manier kan er effectief worden ingespeeld op de huidige omgeving waar jonge vrouwen en meisjes zich in begeven. Een beleid ontwikkelen op basis van assumpties over wat er mogelijk zich in dit online milieu afspeelt is niet voldoende. Het probleem is dat dit namelijk enkel tot restricties leidt in het online milieu om de inhoud weg te houden bij jonge vrouwen, terwijl we niet eens weten of dit nodig is. Restricties vanuit de overheid vormen daarnaast ook geen langere termijn oplossing voor het gemis betreft inzicht in deze inhoud. Dit creëert als het ware opnieuw een taboe in de samenleving over seks zoals al eerder naar voren kwam in ‘Taboe: 100 dingen waar Nederlanders zich voor schamen’.

Binnen dit onderzoek zal er inzicht gecreëerd worden in het onbekende gebied van discours over seksualiteit door een focus te leggen op de visuele en tekstuele inhoud van artikelen van online

versies van offline vrouwen tijdschriften. Er zal eerst gekeken worden vanuit een theoretisch raamwerk naar de betekenis van verschillende concepten als seks, intimiteit, seksualiteit, discours, vrouwen tijdschriften en online media. Hierbij zullen vragen aan bod komen als ‘wat verstaan we onder seks en seksualiteit?’ en wanneer zien we bepaalde onderwerpen als acceptabel? En daarnaast wat is de angst binnen het seksualiseringsdebat en is dit wel terecht? Vervolgens zal er in de methodologische sectie aandacht besteedt worden aan de opzet van het onderzoek waarna in de resultaten sectie uitkomsten besproken zullen worden van dit onderzoek naar het huidige discours. Als laatste zal de analyse van resultaten gekoppeld worden aan het theoretisch raamwerk om zo inzicht te kunnen creëren in de huidige situatie van dit veelbesproken vraagstuk. Dit onderzoek zal dus een breder inzicht creëren in het onderwerp seksualisering omdat er gekeken wordt naar de inhoud waaraan meisjes en jonge vrouwen bloot staan op dagelijkse basis in het online media landschap. Dit zorgt voor een meer genuanceerde en beter onderbouwde visie over seksualiteit en de mogelijke effecten daarvan.

2. Bloemetjes & bijtjes in online media

Seksualiteit is een veel besproken onderwerp in de maatschappij dat op verschillende punten zeer interessant is. Seksualiteit maakte vroeger al deel uit van ons dagelijks leven, het maakt deel uit van ons huidige leven en dit zal het in de toekomst ook blijven doen (Claes, 2013). Volgens verschillende partijen is seksualiteit een sociaal construct (Attwood, 2012; Claes, 2013). Sociaal construct betekent dat de betekenis en de vormgeving van het begrip afhankelijk is van haar tijdgeest, waardoor het kan veranderen over tijd (Claes, 2013). In deze thesis zal seksualiteit als sociaal construct behandeld worden. Om inzicht te krijgen in wat het huidige discours in de online versies van offline vrouwentijdschriften is over seksualiteit zal er eerst gekeken moeten worden naar wat er onder discours verstaan wordt. Wat betekent het nu voor de maatschappij dat er op een bepaalde manier gedacht en vooral gesproken wordt over seksualiteit? Ook belangrijk, hoe uit zich dit zowel tekstueel als visueel in online versies van offline vrouwentijdschriften? Daarnaast is het belangrijk om te realiseren dat seksualiteit een zeer breed begrip is dat om definiëring vraagt. De meeste mensen hebben een idee bij het begrip seksualiteit maar dit is niet voor iedereen geheel hetzelfde. Als laatste zal er inhoudelijk gekeken worden naar de brede term media en vrouwentijdschriften in het bijzonder. Hoe tijdschriften veranderd zijn door de tijd heen, hoe online versies van offline vrouwentijdschriften er in het huidige medialandschap uitzien en wat voor gevolgen dat heeft voor het discours over seksualiteit?

Vanuit deze vragen kan gekeken worden naar het discours in het huidige media landschap van online versies van offline vrouwentijdschriften. Zowel de geschreven als de visuele elementen zijn daarbij leidend. Is het daadwerkelijk allemaal zo negatief en moeten we vrezen voor hetgeen wat op internet door online versies van offline vrouwentijdschriften belichaamt wordt betreffende seksualiteit?

2.1 Waarom noemen we het de bloemetjes en de bijtjes?

Wanneer we visuele voorwerpen zien uit ons dagelijks leven zoals een tafel, stoel, kast of bank weten we dat daar een bepaalde term, begrip of omschrijving bij hoort. Op deze manier kunnen we voorwerpen plaatsen, interpreteren en krijgen ze vorm en gestalte in ons hoofd. Deze concepten organiseren onze gedachten en maken het mogelijk om het een plaats te geven in ons leven (Hall, 2013). Wanneer we de stoel zien weten we allemaal dat het een stoel is en waar deze voor bedoeld is. Iedereen zal begrijpen dat een stoel de primaire functie heeft om op te zitten. Begrippen hebben dus een betekenis en functie gekregen (Hall, 2013). Dit kunnen we ook aan andere mensen uitleggen en duidelijk maken door taal als communicatiemiddel dat interpretatie van het begrip overdraagt. Communicatie maakt het mogelijk om ons te uiten (Hall, 2013). Wanneer we een vriend vragen om plaats te nemen op de stoel dan weet de vriend dat hij moet plaatsnemen op het voorwerp dat de naam stoel draagt en dat het de functie draagt om op te gaan zitten. ‘De bijtjes en de bloemetjes’ is een

metafoor dat verwijst naar seks en seksualiteit. Ondanks dat seks of seksualiteit niet letterlijk benoemd wordt begrijpt iedereen in Nederland wat er bedoeld wordt. Taal is daarom een krachtig middel in onze maatschappij dat ons denken vormt, beïnvloed en structureert (Hall, 2013). Omdat wij binnen dezelfde maatschappij op dezelfde manier communiceren met dezelfde taal komen ook onze wijze van denken en begripsvorming overeen (Hall, 2013).

De manier waarop over onderwerpen in de maatschappij wordt gedacht en gesproken is geen kwestie van toeval. Deze manier van spreken en denken hangt samen met de normen en waarden die heersen in een bepaalde regio, gebied of land (Bates, 1975). Een goed voorbeeld van een uiting van gedachtenpatronen die onderhevig zijn aan heersende normen en waarden uit de regio zijn moppen (Meder & Van Dijk, 2000). In een mop worden namelijk de grenzen van de heersende normen en waarden en maatschappelijke denkbeelden in de samenleving onder druk gezet. De boodschap in de mop wordt komisch en lachwekkend omdat er gespeeld wordt met deze grenzen van normen en waarden uit die regio. Nederlandse moppen over Belgen zijn altijd gericht op het feit dat ze 'dom' en 'onhandig' zijn en dat ze anders handelen. In deze moppen doen Belgen dingen die 'wij Nederlanders' natuurlijk niet doen vanuit onze visie en normen en waarden. Dat maakt het komisch (Meder & Van Dijk, 2000). Normen en waarden komen voort uit de maatschappelijke structuur die bepaalt hoe men samen dient te leven en aan welke regels men zich hoort te houden. De maatschappelijke structuur is de hiërarchische organisatie van de samenleving. De dominante groep in de maatschappij is bepalend voor de vorm- en betekenisgeving van maatschappelijke denkbeelden betreft economische, politieke en culturele zaken (Bates, 1975). Deze systematische manier van spreken over maatschappelijke kwesties wordt discours genoemd, zoals Macdonald verwoord:

“A system of communicative practices that are integrally related to wider social and cultural practices, and that help to construct specific frameworks of thinking” (Macdonald, 2003, p. 10).

Macdonald (2003) laat hiermee zien dat het sociaal maatschappelijk discours dus onze manier van denken vormgeeft en structureert. Discours zorgt voor de overdracht van normen en waarden binnen de samenleving en creëert een bepaalde representatie van concepten (Hall, 2013). Representatie verbindt betekenis en taal aan een cultuur en stuurt de interpretatie en betekenisgeving van mensen (Hall, 2013). Wanneer individuen opgroeien met een bepaald discours is dit bepalend voor de manier waarop deze personen denken over maatschappelijke zaken en de manier waarop personen uit deze maatschappij zich daarover uiten. Deze manier van denken en praten is dus cultuur-gebonden en is sociaal aangeleerd aan alle leden van de samenleving (Hall, 2013). Het aanleren van een dergelijke manier van denken en praten wordt sociale conditionering genoemd, of ook wel een systeem van representatie (Hall, 2013). Maar discours is niet een vaststaande manier van praten en kan mogelijk veranderen door de tijd heen wegens een veranderende tijdsgeest of door ontwikkelingen in de samenleving op zowel cultureel, economisch, technologisch of politiek vlak. Begrippen en de

betekenis binnen het heersende discours worden vormgegeven door de maatschappij en de op dat moment maatschappelijk heersende visie. Discours geeft grenzen aan wat er in een bepaalde visie mogelijk is, wat dus betekent dat er een wisselwerking is tussen de twee. Discours wordt in dit onderzoek immers behandeld als een sociaal construct. Dit geldt ook voor het begrip seksualiteit waarnaar verder gekeken zal worden.

De manier waarop gesproken wordt in media over maatschappelijke zaken hangt af van het heersende discours. Auteurs en hun geschreven artikelen zijn dus ook beïnvloed door het heersende discours in de maatschappij en dit beïnvloed vervolgens ook de manier waarop zij onderwerpen en thema's behandelen. Artikelen die zowel online als offline verschijnen, moeten nog geïnterpreteerd worden door haar publiek. Wanneer auteurs teveel afwijken van het heersende discours kan er een misinterpretatie ontstaan met als gevolg dat het artikel niet op de manier wordt begrepen zoals het bedoeld was (Hall, 2013). Daarnaast wordt door middel van discours ook normen en waarden overgedragen. Wanneer een auteur teveel afwijkt van het gangbare discours over deze normen en waarden slaat de inhoud niet aan bij haar publiek (Hall, 2013). Er is dus duidelijk een link tussen de inhoud van media en het maatschappelijke discours.

Media kunnen als het ware als een spreekbuis dienen voor het maatschappelijke discours en daarmee de verspreiding van normen en waarden. Media bieden echter ook veel vrijheden aan de auteurs om hun mening te verkondigen aan het bredere publiek en eventueel grenzen van het heersende discours op te rekken of te bevragen. Doordat media zeer toegankelijk zijn voor het bredere publiek, zijn media bij uitstek geschikt om eventuele veranderingen in het maatschappelijk discours teweeg te brengen binnen de maatschappij (Hall, 2013; Nikken & De Graaf, 2011). Media kunnen in dit opzicht als een podium functioneren voor het tentoonstellen van een nieuwe maatschappelijke denkwijze. Van Zoonen laat zien dat media vier functies in zich heeft die het tot een arena maken voor het tot stand brengen, bevestigen en bevragen van discours: de informatie-, opiniërings-, expressie en kritiekfunctie. Het is dus interessant om te zien hoe het begrip seksualiteit vorm krijgt in online media omdat online media zeer toegankelijke informatiebronnen zijn die ook in staat zijn om invloed uit te oefenen op de maatschappij met de wijze waarop zij inhoud presenteert.

Veel voorgaande studies naar het discours omtrent seksualiteit zijn effectstudies waarbij de focus ligt op het effect van seksualiteit in media op meisjes en jonge vrouwen (Nikken, 2006; Zurbriggen, Collins, Lamb, Roberts, Tolman, Ward & Blake, 2007; Felten, Janssens & Brants, 2009; Picavet, 2009; Duits & Van Zoonen, 2011; Attwood, 2009; De Bruin, 1999; Claes, 2013; Picavet, 2009). Veel van deze studies tonen aan dat er een relatie is tussen de manier waarop media seksualiteit presenteren aan meisjes en jonge vrouwen en de manier waarop zij seksualiteit als begrip vormgeven. Het onderzoeksrapport *'Report of the APA Task Force on the Sexualization of Girls'* van de *American Psychological Association* (2007) toonde op verschillende facetten aan dat online media veel invloed hebben op de manier waarop meisjes en jonge vrouwen denken over seksualiteit en zichzelf. Zoals in de inleiding duidelijk werd is er al veel onderzoek gedaan naar seksualiteit en media. Meestal ligt de

nadruk van dit soort onderzoek op de effecten ervan (Felten, Janssens & Brants, 2009; Nikken, 2006; Zurbriggen, Collins, Lamb, Roberts, Tolman, Ward & Blake, 2007; Collins, Elliott, Berry, Kanouse, Kunkel, Hunter & Miu, 2004).

Ondanks dat er veel gekeken is naar het effect van de blootstelling van meisjes en jonge vrouwen aan seksualiteit op online niveau, is er niet veel bekend over de daadwerkelijke inhoud die zij onder ogen krijgen zoals reeds is vermeld in alinea dertien van de introductie. Omdat de manier waarop er gesproken wordt over zaken als seksualiteit en representatie van seksualiteit zo belangrijk is voor de meningsvorming van meisjes en jonge vrouwen betreft seksualiteit, zal er gekeken worden naar het heersende online discours. Online tijdschriften dienen namelijk als de moderne spreekbuis en verspreider van het heersende discours. Wanneer er gesteld wordt dat de huidige inhoud mogelijk schadelijk is voor meisjes en jonge vrouwen is het goed om te zien aan welk discours ze bloot staan.

2.2 Wat zijn nu precies de bloemetjes en de bijtjes?

Seksualiteit klinkt als een ogenschijnlijk voor de hand liggend begrip met een eenduidige betekenis, maar dit is alles behalve het geval. Een goed voorbeeld hiervan, waar de meningen nogal over verschillen, is het begrip porno: valt dit onder seksualiteit of behoort dit tot een hele andere categorie? Sommige stellen dat dit zeker een vorm van seksualiteit is en andere mensen veronderstellen dat dit veel verder gaat dan seks en dus tot een aparte opzichzelfstaande categorie behoort (Attwood, 2013). Omdat seksualiteit ook als een sociaal construct wordt gezien in dit onderzoek, wat betekent dat de betekenis van het woord gevormd wordt door de mensen in de samenleving, veranderd het door de tijd heen (Claes, 2013). Seksualiteit is een constructie van ideeën, gedachtegangen en praten van de maatschappij op dat moment (Hall, 2013). Ondanks dat iedereen dus een idee heeft over wat seks en seksualiteit inhoudt en dat hier veel overeenkomsten in zitten, blijkt het lastig om de grens tussen seks, erotiek en porno te bepalen omdat de grenzen hiervan niet statisch zijn (Nikken, 2006). Woorden die als seks, seksualiteit, seksuele intimiteit en intimiteit worden veelal ten onrechte als synoniemen voor elkaar gebruikt (De Groef, 2009). Daarom is het allereerst van belang om inzichtelijk te maken wat er in dit onderzoek verstaan wordt onder het begrip seksualiteit en seks.

Het begrip seksualiteit heeft het woord 'seks' in zich, wat primair staat voor geslachtsgemeenschap om voortplanting van het menselijk soort te bewerkstelligen (De Groef, 2009). Delfos (1994) maakt een onderscheid in verschillende elementen die seks maatschappelijk in zich dragen. Hij maakt hierbij onderscheid in het psychologische en fysieke aspect van seks. Het psychologische aspect van de seks benoemt hij tot *intimiteit* en het fysieke aspect van seks benoemt hij tot *seksualiteit*. Intimiteit is gericht op de gevoelsbeleving en de emotie die komt kijken bij seks en staat dus niet voor het lichamelijke contact maar voor de persoonlijke ervaring. Seksualiteit staat voor het fysieke contact dat vertaald wordt naar geslachtsgemeenschap en de voorkeuren die deze geslachtsgemeenschap vorm geven. Dit behelst dus het lichamelijke contact tussen individuen voor, tijdens en na de geslachtsgemeenschap (De Groef, 2009). De betekenisgeving van personen aan

seksualiteit is afhankelijk van de leeftijdscategorie waar men toe behoort.

Nikken (2009) veronderstelt dat individuen verschillende fases doorlopen gedurende hun levensloop betreft de opvatting en betekenisgeving van seks op zowel psychologisch als fysiek vlak. Nederlandse jongeren komen gemiddeld voor het eerst in aanraking met licht seksuele handelingen tijdens hun veertiende levensjaar (De Graaf, Beyers, Acker, 2012). Ontdekking van de daadwerkelijke seksualiteit, en daarmee het lichamelijke contact, begint over het algemeen rond de leeftijdsfase tussen de zestien tot en met achttien jaar (De Graaf, Beyers, Acker, 2012). In Nederland ligt deze leeftijd van de eerste keer geslachtsgemeenschap op 16,7 jaar (Wouters, 2012). Delfos (1994) veronderstelt dat het fysieke gedeelte op deze leeftijd een plaats krijgt qua betekenis. “Gedurende deze fase wordt de lichamelijke aanraking steeds seksueel gekleurd” (Delfos, 1994, p.10). Deze seksuele lichamelijke aanraking die jongeren ontdekken wordt betekenis gegeven op basis van normen en waarden zij op dit vlak hebben meegekregen vanuit de maatschappij. De beleving van seksualiteit doorloopt gedurende de leeftijdsfase een ontwikkelingsproces waarbij personen zowel hun seksuele identiteit als hun seksuele voorkeuren ontdekken (De Graaf, Beyers, Acker, 2012). Ook geven jongeren in deze leeftijdscategorie de emotionele beleving vorm en begrip. In de leeftijd tussen zestien en achttien jaar zijn individuen nog zeer statisch in de omschrijving van hun gevoelsbeleving en psychologische ervaring van intimiteit. Pas in de opeenvolgende fase van achttien tot en met 25 jaar kan men onderscheid maken tussen zowel de psychische *intimiteit* als de fysieke *seksualiteit* van geslachtsgemeenschap.

Attwood (2013) deelt het begrip *seksualiteit* vervolgens verder op in factoren die de geslachtsgemeenschap vorm geven namelijk: *seksuele verlangens* en *seksuele identiteit* die mensen hebben ten opzichte van geslachtsgemeenschap. Seksuele verlangens staat voor wat mensen interpreteren als prettige en wenselijke seks en de handelingen die zij verrichten. Seksuele identiteit staat voor de omschrijving en het label dat men zichzelf en anderen toekent op basis van geslacht gender en voorkeur, denk hierbij aan een heteroseksuele-, homoseksuele- en biseksuele-identiteit die men kan aannemen. Binnen de maatschappij wordt veelal verondersteld dat individuen binnen deze labels moet vallen. Mogelijk zijn er nog veel meer verschillende vormen van seksuele identiteiten in de samenleving die minder bekend zijn binnen de maatschappij maar die wel de seksualiteit van personen vormgeeft (Attwood, 2013). Daarnaast wordt door leden van de samenleving met deze rolverdeling gespeeld tijdens de seksuele handelingen en fantasieën, waardoor er als het ware een rollenspel ontstaat. Een voorbeeld van zo een rollenspel kan zijn: een lesbisch koppel die seksuele handelingen bij elkaar verrichten waarbij één van de twee een voorbind-penis laat draagt. Hierdoor neemt zij als het ware de positie en functie in van de man, wat suggereert dat er toch een bepaalde rolverdeling is die hoort bij seksualiteit (Attwood, 2013). Dit laat zien dat seksuele verlangens en identiteiten nog wel eens kunnen afwijken van wat als standaard wordt gecategoriseerd (Attwood, 2013). De vastgestelde categorieën binnen de samenleving laten in ieder geval zien dat het van belang is dat men tot een bepaalde groep behoort en dus een duidelijk label draagt.

Binnen dit onderzoek zal de focus voornamelijk liggen op *seksualiteit* in plaats van intimiteit omdat de manier waarop personen emotioneel seks ervaren persoonsgebonden is. Daarnaast wordt de emotionele beleving van seks uiteindelijk gevormd door het heersende maatschappelijke discours door normen en waarden van seksualiteit. De manier waarop seksualiteit wordt ingevuld door de maatschappij is dus bepalend voor de beleving van intimiteit. Dit toont aan dat seksualiteit, zoals Attwood (2013) laat zien, als sociaal construct gezien kan worden dat afhankelijk is van de tijdgeest van dat moment en dus door de tijd heen veranderd omdat normen en waarden in de maatschappij niet vast staan. Deze invulling van het begrip seksualiteit bepaalt echter wel wat vervolgens als ‘acceptabel/normaal’ of ‘niet acceptabel’ wordt gezien door de samenleving (Craene, Zebracki & Vermeiren, 2013).

‘Normale’ vormen van seksualiteit worden veelal gezien en verwoordt als de ‘goede’ en ‘natuurlijke’ vormen van seks (Craene, Zebracki & Vermeiren, 2013). Maar wat ‘normaal’ is kan, zoals gezegd, verschillen door de tijd maar kan ook verschillen tussen samenlevingen (Attwood, 2013). Niet overal gelden dezelfde normen en waarden omtrent seksualiteit en dit bepaald wat publiekelijk geaccepteerd wordt of niet en wat binnen het kader ‘normale’ seks valt. Zo is er nog altijd verdeeldheid over de acceptatie van seksualiteit tussen mannen. In de meeste landen zoals West Europese landen is homoseksualiteit en seksuele handelingen tussen personen van hetzelfde geslacht zeer geaccepteerd terwijl het in verschillende Aziatische landen, zoals China, totaal niet geaccepteerd is (Brink, 2007). In landen als China wordt homoseksualiteit en de seksuele handeling tussen personen van hetzelfde geslacht dus als ‘abnormaal’ bestempeld.

Verschillende normen en waarden over wat als ‘normaal’ en ‘abnormaal’ gezien wordt betreft seks zijn gebaseerd op demografische kenmerken als leeftijd en sekse. Zo is de leeftijd waarop men seks wel of niet mag ervaren toch maatschappelijk bepaald. Dit verschilt ook nog eens tussen jongens en meisjes. Zo is het binnen de Nederlandse maatschappij als redelijk acceptabel gezien als jongeren hun seksuele identiteit en verlangens beginnen te ontdekken vanaf het veertiende levensjaar. Hierbij gaat het nog niet om het daadwerkelijk hebben van seks maar de eerste verkennende handelingen zoals zoenen en vervolgens het lichaam verkennen door middel van betasten (De Graaf, Beyers & Acker, 2012). De Graaf, Beyers en Acker (2012) noemen deze ontdekking van seksualiteit aan de hand van opbouwende seksuele handelingen de seksuele carrière die jongeren doormaken. Het is dan ook niet wenselijk dat jongeren hier eerder aan beginnen omdat zij zich nog niet bezig horen te houden met dit soort ‘volwassen’ praktijken (De Graaf, Beyers & Acker, 2012; Wouters, 2012). Het is acceptabel dat meisjes eerder geestelijk toe zijn aan seksuele handelingen dan jongens, omdat gesteld wordt dat zij voorlopen in de geestelijke ontwikkeling op jongens (De Graaf, Beyers & Acker, 2012; Wouters, 2012). Vooral het ‘toe zijn aan’ de seksuele handelingen van jongeren wordt als belangrijke randvoorwaarde gezien voor de start van de seksuele carrière (Wouters, 2012).

Wouters (2012) laat zien in zijn boek van *De jeugd van tegenwoordig* dat, dankzij de seksuele emancipatie, die vanaf 1880 verschillende fases heeft doorlopen, jongeren tegenwoordig juist zeer

verstandig en verantwoordelijk zijn als het aankomt op hun seksuele carrière. Juist de maatschappelijke bespreekbaarheid van seksualiteit heeft ervoor gezorgd dat jongeren seks vaker koppelen aan zorgvuldigheid, exclusiviteit en intimiteit (Wouters, 2012). Verder zijn er ook duidelijk normen en waarden te vinden over de manieren waarop we seks 'horen' te hebben (Attwood, 2013). Dit wil niet zeggen dat men alleen seksueel getinte handelingen verricht die in lijn liggen met de heersende normen en waarden uit de maatschappij. Duidelijk is dat er een discrepantie zit in de normen en waarden betreft seksualiteit en seksuele fantasieën die mensen hebben (Attwood, 2013). Wat publiekelijk gezegd wordt over seksuele voorkeuren en identiteiten kan dus afwijken van de daadwerkelijke wensen en handelingen van personen in privé omdat men niet publiekelijk bekend wil maken dat zij afwijken van de standaard normen en waarden die zij onbewust hebben meegekregen.

De discrepantie tussen seksuele verlangens en maatschappelijke normen en waarden is terug te zien in de grote aandacht die het boek *'Fifty Shades of Grey'* van E.L James kreeg. In dit boek wordt ruimte gegeven aan de zogenaamde seksuele fantasie van BDSM wat staat voor bondage, discipline, sadisme en masochisme (Barker, 2013). BDSM is een van de handelingen die niet lijkt te vallen onder de publiekelijk geaccepteerde normen en waarden van 'normale' seks (Bakker & Vanwezebeecke, 2006). De publicatie van dit boek deed daardoor nogal wat stof opwaaien omdat het mogelijk als aanstootgevend gezien werd en als een bedreiging voor de heersende normen en waarden van 'normale' seks (Barker, 2013). Het boek *Fifty Shades of Grey* heeft dus een verbreding van de grenzen van het discours van seksualiteit teweeg gebracht. Toch had de inhoud van dit boek geen verassing hoeven zijn omdat BDSM als seksueel verlangen en fantasie geen nieuw fenomeen is. Daarnaast is het ook al langer publiekelijk bekend. Dit was alleen de eerste keer dat het publiekelijk op zo een grote schaal aandacht kreeg in media en daarnaast ook aansloeg onder het grotere, voornamelijk vrouwelijke, publiek (Barker, 2013).

Wanneer men dus over 'normale' seksualiteit spreekt gaat het niet om de seksuele voorkeuren of fantasieën van mensen die zij hebben maar wat maatschappelijk van hen verwacht wordt (Attwood, 2013). Wel kunnen de grenzen van wat als 'normaal' en 'niet normaal' wordt gezien verschoven of verbreedt worden. De seksuele voorkeuren kunnen, zoals het boek *'Fifty Shades of Grey'* al liet zien, namelijk door de tijd heen meer bespreekbaar gemaakt worden door de aandacht die het krijgt in media. Het seksuele verlangen naar bijvoorbeeld BDSM, soloseks of seks met kinderen wordt binnen de maatschappij gezien als een niet geaccepteerde vorm van seks en valt dus binnen de taboesfeer als het aankomt op het bespreken ervan (Attwood, 2013). Deze seksuele verlangens worden dus gelabeld als 'niet normaal' of 'niet bespreekbaar'. BDSM is door de wereldwijde aandacht die het kreeg meer uit het hokje van taboe gekropen waardoor zij meer binnen de categorie acceptabel en bespreekbaar is gaan vallen.

2.3 Hoe de bloemetjes en de bijtjes zich horen te gedragen

Craene, Zebracki en Vermeiren (2013) laten zien dat de betekenis van seksualiteit wordt gevormd door normen en waarden in het publieke debat. Deze normen en waarden vormen vervolgens het referentiekader voor wat gezien wordt als 'slechte' en 'goede' seksualiteit. 'Slechte' seksualiteit koppelt Craene et al. (2013) aan de negatieve connotatie in de maatschappij betreft seks, hierbij gaat het om negatieve gevoelens en afwijking seksueel gebied van de standaard norm. Hoe meer een individu afwijkt van de normen en waarden betreffende seksualiteit hoe negatiever de gedachtegang of handeling wordt veroordeeld. 'Goede' seksualiteit daarentegen omschrijven zij als hetgeen dat in lijn ligt met de heersende normen en waarden (Craene et al., 2013). Attwood (2013) somt in haar rapport verschillende elementen op, gekoppeld aan seksualiteit, die gezien worden als seksueel 'onacceptabel'. Op deze lijst staan verschillende punten die in lijn staan met de punten die opgenomen zijn in de lijst van 'de honderd grootste taboes' in het onderzoek van de KRO. In het onderzoek van Attwood (2013) staat bijvoorbeeld dat seksualiteit uit vrije wil moet voortkomen en dat seksuele agressiviteit niet wordt geaccepteerd. Ondanks dat het onderzoek van de KRO niet heel representatief is geeft deze overeenkomst wel aan dat men duidelijk geleerd heeft dat bepaalde vormen van seksualiteit niet wenselijk zijn wegens de heersende normen en waarden in de samenleving.

Nederland staat wereldwijd niet alleen bekend om de open houding tegenover drugs maar ook om haar open houding betreft bespreekbaarheid van seksualiteit zoals al eerder ter sprake kwam (Wouters, 2013). Dit wil niet zeggen dat er in Nederland geen normen en waarden zijn die seksualiteit op maatschappelijk niveau vorm geven. De huidige normen en waarden komen voort uit maatschappelijke veranderingen van de afgelopen jaren en deze normen en waarden zijn flink veranderd over tijd (Craene et al., 2013). De verandering van de invulling van seksualiteit komt voornamelijk voort uit het maatschappelijke proces waarbij het belang van het individu en hun individuele handelingen zijn toegenomen. Deze vorm van individualisering zorgt voor een grotere persoonlijke verantwoordelijkheid over ons eigen leven en meer vrijheid om ons leven naar eigen idee in te vullen (Craene et al., 2013). Dankzij deze toename in vrijheid om ons leven naar eigen idee in te vullen kreeg men ook meer ruimte op het gebied van seksualiteit om haar verlangens te ontdekken. Craene et al. (2013) pleiten dan ook voor deze vrijheid van seksuele expressie vanuit moreel, juridisch en politiek oogpunt maar hier horen echter ook zeker verantwoordelijkheden bij. Het idee dat seksualiteit nu geheel vrij kan worden ingevuld door deze toename van individualisering is een illusie volgens Craene et al. (2013). Verantwoordelijkheid omtrent seksualiteit impliceert altijd een bepaalde mate van restrictie en organisatie in de maatschappij waarbij niet alles wordt geaccepteerd.

Algemene normen en waarden die in Nederland als dominant gezien worden zijn onder andere: 1) seksualiteit is monogaam, 2) de twee personen in de relatie zijn van het tegenovergestelde geslacht, 3) men is trouw en loyaal naar elkaar in de relatie, 4) het hogere doel en het standaard proces is voortplanting, 5) de relatie is standvastig/stabiel, 6) seksualiteit speelt zich voornamelijk in de

privésfeer af (De Bruin, 1999; Bakker & Vanwezebeecke, 2006). Deze normen en waarden in Nederland komen voort uit de manier waarop onze samenleving is georganiseerd en gestructureerd op basis van maatschappelijke/politieke ontwikkelingen zoals het emancipatieproces en economische welvaart (Wouters, 2004). De overdracht van normen en waarden beschermt onze manier van leven en vormt een symbolisch grens (Koning, Bartels & Storms, 2011). Daarnaast is een deel van onze normen en waarden ook wettelijk vastgelegd om onze leefwijze en de burgers in de maatschappij te beschermen. Dit geldt ook voor seksualiteit.

De bovengenoemde normen en waarden in Nederland zijn ook in lijn met de punten die de *World Health Organization* in kaart heeft gebracht als ‘normale’ en zelfs ‘gezonde’ seksualiteit (World Health Organization, 2010). Hierbij is het belangrijk om te onthouden dat de normen en waarden uit Nederland aansluiten op de Westerse cultuur. Ondanks dat de normen en waarden uit Nederland overeenkomen met de punten op de lijst van de *World Health Organization*, betekent dit niet dat deze normen en waarden overal in de wereld gehanteerd zullen worden (Koning, Bartels & Storms, 2011). Dit betekent dus dat, wat wij als ‘normaal’, ‘gezond’ en ‘acceptabel’ zien, niet overal gedeeld wordt omdat het afhankelijk is van de maatschappelijke normen en waarden die voortkomen uit de heersende cultuur. Vanuit de Nederlandse visie is vrouwenbesnijdenis bijvoorbeeld totaal onacceptabel terwijl het in Afrika de seksualiteit van de vrouw beschermt en dus onderdeel is van het seksueel volwassen worden van de vrouw (Wouters, 2013).

Ook Attwood (2013) laat in haar onderzoek *Mainstreaming Sex: The Sexualisation of Western Culture* zien wat over het algemeen beschouwd wordt als ‘goede’ seks, maar hierbij moet tijdens de lezing rekening gehouden worden dat dit onderzoek uiteraard gedaan is door een auteur die opgegroeid is in de Westerse cultuur. Dat heeft uiteraard implicaties voor hoe zij ‘gezonde’ seks definieert. Dit is ook iets wat zij nog aanhaalt waarbij ze aangeeft dat hoe wij seksuele identiteit, verlangens en handelingen bestempelen afhankelijk is van onze cultuur. Hoe meer seksualiteit binnen de relatie afwijkt van wat als maatschappelijk geaccepteerd wordt gezien, hoe meer het bestempeld wordt als ‘slechte’, ‘niet normale’ en zelfs ‘onacceptabele’ seksualiteit (Craene et al., 2013). Veel mensen in een relatie hebben ook de angst om buiten het kader van ‘normaal’ te vallen betreft seksualiteit en men voelt dus druk om aan de heersende normen en waarden te voldoen voor de buitenwereld (Attwood, 2013). Deze heersende normen vormen het discours over seksualiteit en uiteraard ook de inhoud die verschijnt over seksualiteit en welke inhoud geaccepteerd wordt over seksualiteit.

2.4 De ontwikkeling van vrouwentijdschriften

Gedachtegoed betreft maatschappelijke, wetenschappelijke, politieke en economische zaken wordt al eeuwen vastgelegd en gedocumenteerd, om vervolgens verspreid en overgedragen te worden (Aerts, 1994). Media als begrip wordt veelal gekoppeld aan de recentelijke technologische ontwikkelingen die te maken hebben met de nieuwe online media. Het begrip media is echter veel omvangrijker en de

geschiedenis van media gaat veel verder terug (Aerts, 1994). Media staan voor de middelen die het mogelijk maken om informatie op grote schaal te delen en mensen te informeren (Cuilenburg, 2006). Traditionele media bestaan uit geschreven en gedocumenteerde inhoud in bijvoorbeeld geschriften, boeken, kranten en tijdschriften.

Tijdschriften zijn als mediabron van geschreven inhoud, sinds de ontwikkeling van de drukpers, al een aantal honderden jaren oud als informatieverspreiders onder de bevolking (Aerts, 1994; Hülsken, 2005; Jensen, 2004). Geschreven materiaal dat op periodieke momenten verschijnt, gedurende het jaar, bestaat namelijk al sinds de zestiende eeuw. De geschreven stukken die toen verschenen leken in deze fase echter nog niet op het tijdschrift zoals we deze nu kennen (Hülsken, 2005). In deze beginfase van de tijdschriften verschenen voornamelijk geleerdentijdschriften voor de overdracht van kennis van geleerden onderling. Deze werden door de maatschappij van toen nog niet gelabeld als tijdschrift (Hülsken, 2005). In deze periode is het erg moeilijk te onderscheiden of de bladen van geschreven inhoud echt tot tijdschriften of tot kranten behoorden. In deze tijd was er namelijk geen sterk onderscheid tussen tijdschriften en kranten. Ondanks dat het onderscheid tussen de twee in deze periode nog niet heel sterk is, zie je dat deze vormen van media zeer belangrijk waren voor de verspreiding van informatie (Aerts, 1994). In de achttiende eeuw kwam er een grotere diversiteit aan tijdschriften en vanaf deze tijd is er een duidelijker onderscheid aanwezig tussen kranten en tijdschriften. Binnen de tijdschriften kwamen er in deze tijd een uitbreiding in diversiteit van onder andere spectatoriale en satirische tijdschriften (Hülsken, 2005).

De geschreven vormen van media zijn een van de belangrijkste dragers en verspreiders van publieke cultuur en vormt de externalisatie van het interne gedachtegoed omdat er simpelweg geen andere manier was om informatie te verspreiden onder grotere lagen van de bevolking (Aerts, 1994). Kranten, geschriften en tijdschriften waren, voor de technologische ontwikkeling en de opkomst van de tv en internet, de mediavorm die het snelst de grote massa kon bereiken (Aerts, 1994). Tijdschriften zijn als informatieverspreiders in staat om zich te specialiseren en zich te richten op een deelpubliek binnen de samenleving door middel van onderscheid in thema, leeftijd van het publiek, prijs en niveau van informatie (Aerts, 1994). Hiermee kunnen tijdschriften verschillende onderwerpen bespreken en aan de kaak stellen, zowel politieke, als economische als, sociaal maatschappelijke zaken, waardoor zij jaren lang de belangrijkste bron van informatie en vermaak was voor verschillende leeftijdsgroepen.

Het merendeel van de tijdschriften richtten zich van oudsher al op vrouwen als hoofddoelgroep (Hülsken, 2005). De eerste vrouwentijdschriften als '*De Algemene Oeffenschool der vrouwen*' en '*De Dames-post*' verschenen ongeveer 250 jaar geleden en waren zeer divers qua inhoud (Jensen 2004). Deze twee tijdschriften vallen onder de spectatoriale en satirische tijdschriften. Ten opzichte van andere landen in Europa kwamen de vrouwentijdschriften in Nederland pas vrij laat tot bloei (Hülsken, 2005). Het eerste echt succesvolle vrouwentijdschrift *Penelope* kwam in 1821 op de markt. Een tijdschrift dat voornamelijk gericht was op jonge vrouwen (Jensen, 2004). Vanaf dit moment nam ook de diversiteit in type vrouwentijdschriften toe. Een belangrijke toevoeging in dit

scala van tijdschriften kwam in 1870 waarbij de eerste feministische tijdschriften op de markt verschenen zoals de bladen *Ons Streven* en *Onze Roeping* (Jensen, 2004; Hülksen, 2005). Deze tijdschriften waren bedoeld om vrouwen te informeren over hun rechten en informatie te verspreiden. Duidelijk is dat vrouwentijdschriften dus enkel beschikbaar zijn voor het welgestelde mensen die geld hadden om tijdschriften als vermaak aan te schaffen, geletterd waren en de kennis hadden om inhoud te interpreteren.

Dankzij de technologische ontwikkeling van de drukpers worden vrouwentijdschriften toegankelijker. Er breekt een nieuwe fase aan waarin de tijdschriftenbranche een doorbraak maakt en tijdschriften tot de massaproductie gaan behoren (Jensen, 2004). Het drukken van tijdschriften wordt namelijk goedkoper waardoor het ook bereikbaarder wordt voor de gemiddelde burger en het werkende publiek (Hülksen, 2005). Dit zien we terug in het aantal vrouwenbladen dat op de markt komt rond 1940-1950. De tijdschriften zijn grofweg op te delen in drie verschillende types: godsdienstige vrouwentijdschriften, handwerk- en modebladen en populariserende amusementsbladen (Jensen, 2004, p.31). Ondanks dat de verschillende vrouwentijdschriften allemaal een ander thema bespraken stond bij alle drie de soorten, zowel bij de godsdienstige tijdschriften, als de handwerk- en mode bladen, als de populariserende amusementsbladen, de ontspannende functie voorop (Jensen, 2004).

In de jaren vijftig en zestig, dankzij de massaproductie, zijn vooral, de nog altijd bekende, tijdschriften als *Margriet* en *Libelle* ongekend populair. Deze worden maar liefst door driekwart van de gehele Nederlandse bevolking gelezen (Hülksen, 2005). Deze tijdschriften hadden twee belangrijke elementen van inhoud. Aan de ene kant het element van geschreven inhoud in de vorm van artikelen aan de hand van verschillende thema's. Aan de andere kant het element van reclames en advertenties door adverteerders waarbij vrouwen gestimuleerd werden om huishoudelijke producten aan te schaffen. Adverteerders zijn in deze tijd een belangrijke rol in de tijdschriftenbranche gaan innemen met de toenemende welvaart (Hülksen, 2005). De eerste tekenen van de huidige consumptiemaatschappij werden dus zichtbaar in de tijdschriften waarbij lezeressen als passieve consumenten werden gezien. Geleidelijk veranderde de oorspronkelijke informerende functie dus in enkel de amuserende functie (Jensen, 2004).

Dankzij de seksuele revolutie, rond 1965, kwam er een verbreding in inhoud van artikelen en werden seksueel-gerelateerde onderwerpen meer openlijk bespreekbaar in het discours, terwijl dit eerder tot de taboesfeer behoorde. Dit gold voor de visie op zowel seksuele verlangens als visie op seksuele identiteit (Veenhoven, 2005). Voor de seksuele revolutie was seks en seksualiteit geen thema van aandacht in de vrouwentijdschriften (Hülksen, 2005). Na deze revolutie ontwikkelde zich zelfs een speciale rubriek over seks, liefde en relatie. In deze rubriek verschenen artikelen over onderwerpen die zich veelal meer in de privésfeer afspelen. Er lijkt echter in vrouwentijdschriften artikelen een lichte nadruk te liggen op de seksuele identiteit heteroseksualiteit. Ondanks dat de seksuele revolutie heeft bijgedragen aan de toename van maatschappelijke bespreekbaarheid van seksualiteit zowel betreft de

identiteit als de verlangens, zijn normen en waarden nog altijd bepalend voor het heersende discours in dergelijke tijdschriften.

Met de opkomst van de seksuele revolutie komen er ook meer tijdschriften op de markt die zich richten op het meisjes, tieners en het jongere vrouwenpubliek (Hülsken, 2005). De tijdschriften zelf en de informatie over seks en seksualiteit wordt dus toegankelijker voor jonge vrouwen en meisjes waardoor ze vaker bloot staan aan het discours over seksualiteit. Dit discours is afkomstig van de maatschappelijke denkwijze over seksualiteit en beïnvloedt ook de manier waarop jonge vrouwen en meisjes denken over seksualiteit. Vrouwentijdschriften zijn dus een belangrijke drager en verspreider van dit discours (De Bruin, 1999). Ondanks dat vrouwentijdschriften een apart genre binnen de tijdschriften vormt naast vele andere vormen is het overduidelijk dat vrouwentijdschriften als genre nog altijd de hoogste verkoopcijfers hebben (Jensen, 2004). In deze tijdschriften is seksualiteit vaak een vast onderdeel dat besproken wordt (Jensen, 2004). Dit toont het belang en de kracht aan van vrouwentijdschriften over de jaren heen en hun informerende en entertainende functie (Hülsken, 2005).

2.5 Bloemetjes en bijtjes anno 2016

Technologische ontwikkelingen aan het eind van de twintigste eeuw hebben gezorgd voor de realisatie van internet (Cuilenburg, 2006). Met het ontstaan van internet breekt er een nieuwe fase aan voor zowel vrouwentijdschriften als het consumeren van artikelen en informatie door consumenten. De term 'online media' is een paraplueterm waar veel onder geschaard wordt. Deze term behoeft echter wel wat afbakening en specificering. Zoals eerder vermeld staan media voor de middelen die het mogelijk maken om informatie op grote schaal te delen om mensen te informeren (Cuilenburg, 2006). Wanneer het om online media gaat, heeft men het over de technologische mogelijkheden die het mogelijk maakt om informatie op grote schaal te verspreiden onder grote lagen van de bevolking.

Met de opkomst van internet ontstond het ultieme middel om informatie snel en efficiënt te verspreiden om mensen te informeren (Storsul & Krumsvik, 2013). Het wordt ook wel gezien als de nieuwe vorm van massa media na de introductie van de tv (Cuilenburg, 2006). In het jaar 1991 werd internet voor het eerst geïntroduceerd, sinds deze introductie heeft internet een ware opmars gemaakt. Waar in 1998 nog zes op de tien huishoudens een computer met internetaansluiting hadden was dat in het jaar 2008 al negen op de tien (Dasler, 2009). Vanaf dit punt was het online landschap en – informatie dus bereikbaar en voor de gemiddelde burger uit Nederland (Dasler, 2009). Verdere verspreiding van de internettoegang is in een zeer hoog tempo gegaan. In 2013 heeft maar liefst 95% van de Nederlanders een internetaansluiting in huis (www.cbs.nl). Ook het aantal uren dat gespendeerd wordt aan het online surfen op internet stijgt met de jaren waarbij in 2008 het aantal uur gemiddeld al op 6,9 per dag lag (Dasler, 2009; Huysmans & De Haan, 2010).

Binnen de Nederlandse samenleving is er onderling wel een groot verschil in de toegang die men heeft tot internet en de mate van vaardigheden die zij bezitten om het te gebruiken (De Haan,

2015). De Haan (2015) laat in zijn onderzoek zien dat een groep van persoonskenmerken bepalend is voor deze twee factoren. Persoonskenmerken die als bepalend worden verondersteld zijn: sekse, leeftijd, etniciteit en culturele achtergrond. Sekse als persoonskenmerk laat zien dat vooral vrouwen vaak online zijn, gebruik maken van sociale media, blogs en websites raadplegen voor entertainment en informatie. Ook etniciteit als persoonskenmerk heeft invloed op het internet gebruik. Autochtonen hebben vaker toegang tot internet omdat zij in huiselijke kringen vaker een internetverbinding hebben en ook de bijbehorende vaardigheden om dit in te zetten. Zo is etniciteit en culturele achtergrond dus zeer bepalend voor het hebben van toegang tot internet en de vaardigheden die men vanuit huiselijke kringen heeft meegekregen om internet actief in te zetten voor entertainment en informatie (De Haan, 2015). Binnen dit onderzoek zal er echter niet gekeken worden naar de onderlinge verschillen tussen de persoonskenmerken van sekse en etniciteit omdat de focus ligt op de inhoud die verschijnt aan deze meisjes en jonge vrouwen, ongeacht hun afkomst.

Ook leeftijd blijkt een van de belangrijkste persoonskenmerken te zijn voor de mate van internet gebruik van een persoon in de Nederlandse samenleving (Huysmans & De Haan, 2010). Huysmans en De Haan (2010) tonen aan dat jongeren tussen de twaalf en 35 jaar het meest toegang hebben tot het Internet via verschillende apparaten en hier ook de meeste vaardigheden voor hebben. Deze groep van jongeren is dus in staat om de mogelijkheden van nieuwe online media optimaal te benutten en informatie tot zich te nemen. Wanneer zij informatie willen over bepaalde onderwerpen zullen zij als eerste online zoeken naar het betreffende onderwerp (De Haan, 2010). Dankzij hun vele internet gebruik staan zij het vaakst open aan het heersende online discours over verschillende onderwerpen zoals onder andere seksualiteit. Binnen deze groep jongeren vallen dus ook de meisjes en de jonge vrouwen die internet inzetten om informatie in te winnen over zaken als seksualiteit.

Juist deze groep van meisjes tot jonge vrouwen is relevant binnen dit onderzoek omdat deze groep jong volwassenen nog in ontwikkeling zijn betreft de betekenisgeving van seksualiteit en intimiteit (Delfos, 1994). Dit persoonskenmerk speelt dus ondanks dat er geen onderzoek gedaan wordt naar het publiek wel een rol in dit onderzoek omdat de leeftijd van deze groep zorgt voor de mate waarin zij beïnvloedt kan worden. Deze leeftijdsgroep en het effect van het discours dat aan hen verschijnt, is daarom ook niet voor niets zo veel besproken in het seksualiseringsdebat. Er is dus een duidelijk verband tussen discours en online media alleen dit moet nog in kaart gebracht worden. Dit verband komt voort uit het feit dat deze leeftijdsgroep het vaakst online is en bloot staat aan het discours over seksualiteit. Deze groep weet precies hoe zij haar behoefte naar informatie kan vervullen binnen de online omgeving (www.cbs.nl). Als meisjes en jonge vrouwen iets willen weten over seksualiteit en intimiteit zullen zij als eerste internet raadplegen om informatie over dit onderwerp te verkrijgen over onderwerpen als seksuele verlangens en seksuele identiteiten (Attwood, 2013). Media bieden de perfecte mogelijkheid om discours van seksualiteit te onderzoeken. Hier dragen dus ook de online versies van offline vrouwen tijdschriften aan bij.

De bespreking van seksuele verlangens en intimiteiten die in lijn liggen met de gestelde

normen en waarden worden niet als een probleem gezien. Er is wel ophef over het feit dat veel praktijken op seksueel gebied die buiten de maatschappelijke normen en waarden vallen via het internet ook ineens makkelijker en toegankelijker zijn geworden (Zurbriggen, et al., 2007). Een voorbeeld hiervan is het kijken en verspreiden van kinderporno. Dit is een fenomeen dat maatschappelijk afgekeurd wordt en buiten de heersende normen en waarden valt (Bakker & Vanwesenbeeck, 2006). Dankzij internet is het mogelijk makkelijker geworden om hiermee in aanraking te komen. Maar Wouters (2012) stelt hier tegenover dat het dankzij deze verhoogde mate van toegankelijkheid tot informatie over seksualiteit ook positieve gevolgen heeft. Jongeren zijn namelijk dankzij internet juist alleen maar verantwoordelijker geworden en koppelen seks veel vaker aan intimiteit, zorgvuldigheid en bedachtzaamheid omdat internet jongeren de mogelijkheid heeft gegeven om zich beter te informeren op voorhand (Wouters, 2012). Jongeren houden zich volgens hem niet echt bezig met praktijken die buiten de maatschappelijk gestelde normen en waarden vallen. Jongeren denken zelf reflexief na en zij herkennen zaken die als 'niet normaal' worden gezien en laten zich hier dus niet door beïnvloeden (Wouters, 2012). Het feit dat jongeren over het algemeen een kritische lezing toepassen geldt dus ook voor meisjes en jonge vrouwen die online informatie lezen over seksualiteit.

Voor dit onderzoek zal er gefocust worden op de informatie betreft seksualiteit die door online vrouwentijdschriften wordt verspreid. Hiervoor zal er gekeken worden naar de digitale versie van deze periodiek verschijnende tijdschriften voor vrouwen (Hülsken, 2005). Met de opkomst van internet komt er een grootschalige verandering in de lancering van artikelen voor uitgevers omdat steeds meer mensen inhoud en informatie online opzoeken (Aerts, 1994). Om als tijdschrift de doelgroep zo goed mogelijk te benaderen is het van belang voor tijdschriften om consumenten ook online de mogelijkheid aan te bieden om het tijdschrift te lezen (Kaiser, 2006). Tijdschriften verliezen hierdoor wel een deel van hun offline consumenten omdat deze over gaan naar het online lezen van het tijdschrift maar zorgt voor behoudt van het marktaandeel (Kaiser, 2006). Ook vrouwentijdschriften moeten in dit opzicht mee gaan met de digitale online variant van het blad. Op deze manier is de inhoud van vrouwentijdschriften dus toegankelijker geworden en staat de maatschappij sneller bloot aan discours over seksualiteit vanuit verschillende bronnen.

Het feit dat mensen steeds vaker hun informatie online opzoeken in plaats van offline betekent echter niet dat de informatie over seksualiteit daarmee verdwijnt of dat de behoefte naar deze informatie en inhoud over seksualiteit verdwijnt. Het betekent simpelweg dat de informatie en inhoud beschikbaar wordt op een andere plek vanuit een ander medium. Vanuit internet kunnen zij gemakkelijk zoekopdrachten doen en informatie filteren die hen informatie geeft over seksualiteit wanneer ze daar naar zoeken. Tijdschriften zijn mogelijk niet het eerste waar zij terecht komen bij het doen van een zoekopdracht naar seksualiteit. Wat de positie van tijdschriften echter zo belangrijk maakt is dat online versies van offline vrouwentijdschriften onderdeel maken van het dagelijks leespalet van de lezeres waardoor ze als het ware een connectie en vertrouwensband heeft met het

blad. Deze vertrouwensband en connectie zorgen er bij de lezeressen voor dat het blad als geloofwaardig kan worden gezien betreft de informatie die zij publiceert.

Online tijdschriften vormen voor jonge vrouwen en meisjes dus een belangrijke bron van informatie, vermaak en educatie. Toegankelijkheid betreffende informatie is niet alleen voor de consumenten gestegen maar ook voor de uitgevers. Een bijkomend voordeel van het internet voor de uitgevers is dat zij niet te maken hebben met een limiet qua aantal artikelen over seksualiteit dat zij publiceren of een restrictie betreft woordaantal. Vrouwentijdschriften hebben online veel meer de ruimte om hun inhoud te delen over verschillende onderwerpen. Hierdoor komt online mogelijk het heersende discours qua seksualiteit dus nog beter naar voren. De toegankelijkheid en onbegrensdeheid van informatie voor zowel consument als producent zorgt ervoor dat online tijdschriften dus nog altijd een belangrijke rol vervullen binnen de samenleving in de meningsvorming en betekenisgeving over seksualiteit (Nikken & De Graaf, 2011).

Over het online discours van seksualiteit in online vrouwentijdschriften is echter weinig bekend. De Bruin (1999) heeft een soortgelijk onderzoek gedaan naar de representatie van seksualiteit in offline jongerentijdschriften. Hierin kwam naar voren dat de definitie van seksualiteit in de jongerenbladen over tijd veel breder is geworden qua opvatting (De Bruin, 1999). Daarnaast is het duidelijk dat tijdschriften zeker inspelen op de voorstelling van seksualiteit van jongeren maar dat jongeren zeker geen passieve ontvangers zijn. Informatie die aangereikt wordt over seksualiteit zorgt er juist voor dat zij worden aangemoedigd om over seksualiteit te praten en zichzelf hierin te ontdekken. Artikelen hebben volgens De Bruin (1999) juist een disciplinerende werking op de jongeren waardoor ze seksualiteit leren evalueren. Deze disciplinerende werking betekent dat jongeren actief nadenken over seksualiteit en zij geleerde kennis van bijvoorbeeld seksuele voorlichting hier actief toepassen om andere soorten inhoud te beoordelen op betrouwbaarheid. Hier worden betekenissen in de media geconstrueerd die bijdragen aan het maatschappelijk discours

De toegankelijkheid tot informatie over seksualiteit is dus zeker niet per definitie een slecht fenomeen zoals sommige onderzoekers veronderstellen (Felten, Janssens & Brants, 2009; Nikken, 2006; Zurbriggen, Collins, Lamb, Roberts, Tolman, Ward & Blake, 2007; Collins, Elliott, Berry, Kanouse, Kunkel, Hunter & Miu, 2004). Ook Kopacz en Bajka-Kopacz (2012) tonen aan dat tijdschriften die seksualiteit bespreken juist kunnen worden gezien als 'empowering' voor de meningsvorming van meisjes en jonge vrouwen over het onderwerp seksualiteit. Onderzoek van zowel De Bruin (1999) als Kopacz en Bajka-Kopacz (2012) doen dus vermoeden dat dit mogelijk ook het geval is voor online versies van offline vrouwentijdschriften die seksualiteit bespreken omdat zij in staat zijn seksualiteit aan de kaak te stellen en lezeressen actief te laten nadenken over seksualiteit. Vermoedelijk is het discours over seksualiteit in de online versies van offline vrouwentijdschriften dus niet zo negatief als in het seksualiseringsdebat verondersteld wordt.

3. Startpunt van de bloemetjes en de bijtjes in online media

In dit hoofdstuk zal er aandacht geschonken worden aan de manier waarop dit onderzoek tot stand komt, voor welke onderzoeksmethode is gekozen, hoe concepten geoperationaliseerd zijn op basis van het theoretisch kader en waarop keuzes van het onderzoek gegrond zijn met oog op betrouwbaarheid. Binnen dit onderzoek zal er gekeken worden naar de vraag: *‘Welke discoursen met betrekking tot seks en seksualiteit worden vertegenwoordigd in online versies van offline vrouwentijdschriften in het jaar 2015.*

Gekeken zal worden naar de momenteel heersende discoursen omtrent seksualiteit die online gerepresenteerd worden in vrouwentijdschriften. Hierbij zal de focus liggen op online versies van offline vrouwentijdschriften omdat, zoals al eerder naar voren kwam in de introductie van dit onderzoek, het gehele seksualiseringsdebat gericht is op meisjes en jonge vrouwen. Daarom zal er onderzocht worden welk discours er aan deze meisjes en jonge vrouwen verschijnt vanuit online versies van offline vrouwentijdschriften. Omdat het online medialandschap zeer omvangrijk is, zal dit onderzoek zich specifiek richten op het geldende discours dat vertegenwoordigd wordt in online artikelen door populaire online versies van offline vrouwentijdschriften in het jaar 2015. Online versies van offline tijdschriften vormen een belangrijke bron van informatie en entertainment voor meisjes en jonge vrouwen en is dus onderdeel van hun dagelijks palet van inhoud dat zij consumeren (Hülsken, 2005). Artikelen uit deze online versies van offline vrouwentijdschriften dragen bij aan de betekenisgeving van seksualiteit (Hülsken, 2005). Het onderzoeken van de inhoud uit deze online artikelen van offline vrouwentijdschriften levert dus inzicht in het heersende discours dat invloed heeft op deze vrouwen.

Binnen dit onderzoek zal er niet specifiek gelet worden op de leeftijdscategorie die de vrouwentijdschriften beogen te benaderen. Online artikelen uit offline vrouwentijdschriften over seksualiteit zijn namelijk voor alle leeftijdsgroepen online toegankelijk en er is geen afbakening waardoor er een selectie plaats vindt in wie wel of geen toegang heeft tot deze artikelen op basis van leeftijd. Daardoor kunnen meisjes en jonge vrouwen uit alle leeftijdsgroepen in aanraking komen met deze inhoud ondanks dat het eventueel niet op hen gericht is. Daarnaast bakenen vrouwentijdschriften hun leeftijdscategorie zeer ruim af waardoor het lastig is om tijdschriften te selecteren die voor een specifieke doelgroep geschikt zijn. De meeste vrouwentijdschriften beogen in hun profiel zich te richten op de doelgroep van 20 tot en met 45 jaar (Sanoma merken).

Onder online versies van offline vrouwentijdschriften worden periodiek verschijnende tijdschriften voor vrouwen verstaan die ook online een platform hebben waar zij hun artikelen uploaden (Hülsken, 2005). De heersende visie binnen deze platformen leveren dus een bijdrage in de meningsvorming van deze vrouwen over seksualiteit. De meeste online versies van offline vrouwentijdschriften hebben een speciale sectie op hun website die gericht is op het bespreken van het onderwerp seksualiteit in de vorm van artikelen. Inhoud die valt onder deze sub-pagina zal nader

bekeken worden. Hiervoor zullen de meest populaire en algemene online versies van offline vrouwentijdschriften geselecteerd worden om zo een spreiding te krijgen van verschillende typen online tijdschriften (Sanoma bereik). Verschillende vrouwentijdschriften hebben namelijk verschillende achtergronden, dit zorgt voor een mogelijk verschil in de manier waarop zij inhoud presenteren. Om een betrouwbaar beeld te creëren van het huidige discours in het online tijdschriften landschap is het dus belangrijk om bronnen van verschillende afkomst te incorporeren om een zo breed mogelijk overzicht te krijgen van het heersende discours.

Gekozen is om te kijken naar zeven online versies van verschillende vrouwentijdschriften die op maandelijkse basis verschijnen en seksualiteit in haar repertoire heeft opgenomen. Deze zeven online versies van offline vrouwentijdschriften zijn gekozen op basis van populariteit wat vertaald wordt naar verkoopcijfers. De vrouwentijdschriften die offline de beste verkoopcijfers hebben zijn opgenomen in dit onderzoek (Sanoma bereik). Hierbij geldt wel dat alleen de populairste vrouwentijdschriften, op basis van hun offline verkoopcijfers, die ook online aandacht besteden aan seksualiteit als onderwerp van artikelen zullen worden meegenomen (Sanoma bereik). Deze selectiecriteria resulteerden in de volgende tijdschriften: *Beau Monde*, *Elle*, *Glamour*, *Grazia*, *Linda*, *Marie Claire*, *Viva*. Deze vrouwenmaandbladen zijn onder te verdelen in twee verschillende secties, namelijk: 'general-interest bladen' en 'glossy- en gossip-bladen'. De 'general-interest bladen' zijn vrij breed van opzet en behandelen verschillende thema's vanuit een meer serieus oogpunt om informatie te verschaffen over diverse onderwerpen gericht op de vrouwelijke interesse (Hove, 2004). Denk hierbij onder andere aan informatieve, sociologische en psychologische artikelen maar ook artikelen over lifestyle, mode en wonen. Bladen die binnen deze categorie vallen zijn de *Linda* en de *Viva*. De glossy- en gossip-bladen zijn veel nauwer qua opzet en zijn minder formeel en serieus betreft de informatie die zij verstrekken. Inhoud in deze bladen is meer gericht op het vermaken van vrouwen door in te spelen op hun nieuwsgierigheid en sensatiebehoefte (Hove, 2004). Denk hierbij aan korte artikelen betreft vermaak, roddels en de bespreking van beroemdheden. Bladen die binnen deze categorie vallen zijn: *Beau Monde*, *Elle*, *Glamour*, *Grazia* en *Marie Claire*.

Door het onderzoek te richten op twee type vrouwentijdschriften zal er te zien zijn of er ook een verschil aanwezig is in discours over seksualiteit hiertussen. Omdat de insteek van het behandelen van informatie in de tijdschriften verschilt, zal een verschil in discours goed mogelijk zijn tussen de twee type vrouwentijdschriften. Een discours komt nooit tot stand vanuit één platform. Een discours is een wijze van spreken die zich uit op meerdere platformen. Door meer dan een type tijdschrift te onderzoeken wordt zichtbaar hoe het discours zich over het volle spectrum ontwikkeld. Vrouwelijke lezeressen lezen namelijk niet alleen de *Viva* of de *Glamour* maar lezen vaak een variëteit aan verschillende bladen. Al deze verschillende type bladen met verschillende wijze van bespreken hebben dus invloed op hen.

Voor een dieper inhoudelijk inzicht in het heersende discours op dit vlak zal er gekozen worden voor een kwalitatieve discoursanalyse waardoor de diepere betekenis van inhoud zal kunnen

worden geregistreerd (Wodak & Meyer, 2001). Discours is een sociaal construct en staat voor de manier van praten over bepaalde onderwerpen in de samenleving door mensen (Tonkiss, 1998). Een discoursanalyse richt zich op het analyseren van de manier waarop meningen worden geproduceerd in de samenleving aan de hand van verbale- en/of visuele elementen (Tonkiss, 1998). De keuze voor een discoursanalyse van artikelen uit online versies van offline vrouwentijdschriften ligt in lijn met het inzicht dat we willen creëren in het heersende online discours van seksualiteit. De inhoud van discours is enkel te benaderen vanuit een kwalitatieve discoursanalyse (Craene, Zebracki & Vermeiren 2013). Door een kwalitatieve discoursanalyse zal de geschreven inhoud online bekeken worden zonder dat er een interventie plaats vindt in het gedrag van degene die het artikel schrijft. Hierdoor beïnvloeden we niet het gedrag van de auteur van het artikel en blijft het discours van dat artikel binnen haar natuurlijke context waardoor we inzicht krijgen in vormgeving van seksualiteit als onderwerp. Seksualiteit kan mogelijk in sommige opzichten namelijk een gevoelig onderwerp van bespreking zijn terwijl in artikelen uitspraken zwart op wit staan. Dit is wenselijk voor de betrouwbaarheid van de resultaten. Op deze manier kan helder het heersende discours in kaart worden gebracht.

3.1 Dataverzameling

Artikelen zullen aan de hand van een vooraf opgesteld stappenplan geanalyseerd worden om zo een systematische werkwijze te creëren, waarbij alle artikelen in de analyse, dezelfde fases doorlopen. Deze structuur verhoogt de betrouwbaarheid van de uiteindelijke resultaten omdat er geen ruimte zal zijn voor wisselende manieren van analyseren. Elk artikel zal op dezelfde manier via dezelfde weg geanalyseerd worden zodat er geen stappen overgeslagen zullen worden door de selectieve lezing van de onderzoeker.

De allereerste stap zal gericht zijn op het verzamelen van data volgens de opgestelde selectiecriteria van dataverzameling. De artikelen die voor dit onderzoek geselecteerd zullen worden moeten voldoen aan de volgende criteria: artikelen dienen gepubliceerd te zijn in de geselecteerde vrouwentijdschriften, alle artikelen uit het jaar 2015 die online gepubliceerd zijn worden opgenomen in de dataset, alleen de artikelen die gekoppeld zijn aan de rubriek seks/seksualiteit worden opgenomen in het onderzoek (mocht deze rubriek niet als standaard zijn afgebakend binnen de site van het tijdschrift zelf dan zal de zoekterm 'seks' en 'seksualiteit' binnen de pagina functioneren als afbakeningscriteria). Bij de geselecteerde artikelen zal vervolgens zowel de tekstuele als visuele inhoud verzameld worden. Elk artikel is opgeslagen op een extern geheugen in een document waarin zowel beeldmateriaal als de tekst is opgeslagen. Op deze manier blijven de online artikelen van de offline versies van vrouwentijdschriften in hun volledigheid van opmaak. Tekst en beeld worden niet van elkaar gescheiden omdat zij samen het discours bepalen. Artikelen waarbij geen beeldmateriaal was opgenomen zijn op dezelfde wijze behandeld en opgeslagen op het externe geheugen alleen bevatten deze artikelen geen visuele elementen.

Op basis van de gestelde selectiecriteria zijn uit de zeven verschillende tijdschriften 394

artikelen geselecteerd (zie figuur 1) die allemaal binnen het jaar 2015 zijn gepubliceerd. Ondanks dat de geselecteerde online versies van offline vrouwentijdschriften allemaal maandbladen zijn, blijkt er een groot verschil te zitten in het aantal artikelen dat zij publiceren gekoppeld aan het thema seksualiteit. Vooral de *Viva* en de *Grazia* hebben op hun online platform veel aandacht besteed aan het onderwerp seksualiteit aan de hand van artikelen. De *LINDA* heeft zich daarentegen het minste gericht op artikelen die specifiek over het onderwerp seksualiteit gaan. Ook de lengte van de online artikelen verschilt tussen de online versies van vrouwentijdschriften zeer. De *Marie Claire* was het beknoptst in het aantal woorden dat zij gebruikt in haar artikelen over seksualiteit, namelijk 100 tot 250 woorden. De *Elle* was hierin juist het meest uitgebreid en spendeerde gemiddeld 1200 woorden per artikel aan de omschrijving. Opvallend was de *Viva* waarbij het woordaantal zeer uiteenlopend was. Een deel van de artikelen was zeer bondig en kort, 100 tot 300 woorden, hierbij ging het om korte anekdotische artikelen. De verhalende, columnachtige artikelen waren daarentegen 500 tot 900 woorden.

Figuur 1. Aantal geselecteerde artikelen uit het jaar 2015 per tijdschrift

Titel tijdschrift	Aantal gepubliceerde artikelen in 2015	Gemiddeld aantal woorden in artikelen
Beau Monde	29 artikelen	450 woorden
Elle	40 artikelen	1200 woorden
Glamour	52 artikelen	300 woorden
Grazia	96 artikelen	250-300 woorden
LINDA	24 artikelen	250-300 woorden
Marie Claire	42 artikelen	100-250 woorden
Viva	111 artikelen	100-300 woorden voor korte artikelen 500-900 woorden voor verhalende artikelen

Binnen de verschillende online versies van offline vrouwentijdschriften worden artikelen die gaan over seks en seksualiteit op verschillende manieren aangeduid. De *Beau Monde* heeft op haar website geen aparte rubriek aangemaakt waar artikelen gerelateerd aan seks of seksualiteit verzameld worden. Dit tijdschrift heeft daarentegen wel degelijk verschillende artikelen gepubliceerd die gewijd zijn aan dit thema. Deze kunnen gevonden worden door op de website intern een zoek opdracht te geven met de begrippen 'seks' en 'seksualiteit'. Alle artikelen die bij deze zoekopdracht verschenen zijn opgenomen in de dataset. Hetzelfde geldt voor de *Grazia* en de *Glamour* die ook geen aparte rubriek voor artikelen gelinkt aan seksualiteit hebben. Hiervoor is net als bij de *Beau Monde* een interne zoekopdracht op de website gedaan met de begrippen 'seks' en 'seksualiteit'. Alle artikelen die bij

deze zoekopdracht verschenen zijn opgenomen in de dataset. Het tijdschrift *Elle* heeft een rubriek genaamd 'liefde' waar verschillende artikelen over liefde en relatie geplaatst worden maar ook de artikelen over seksualiteit. Omdat artikelen in de rubriek 'liefde' van *Elle* ook over zaken gaan die verwijderd zijn van het onderwerp seksualiteit is er bij de *Elle* ook voor gekozen om een interne zoekopdracht te doen met de zoektermen 'seks' en 'seksualiteit' om zo de artikelen binnen het thema seksualiteit te vinden. Daarnaast zijn er tijdschriften die in hun menu een aparte rubriek hebben aangemaakt voor artikelen die gaan over seksualiteit. De online versies van offline vrouwentijdschriften die een speciale rubriek hebben aangemaakt voor artikelen met het thema seksualiteit, hebben hier allemaal net een andere benaming voor. De *Marie Claire* heeft een aparte rubriek over seksualiteit met de naam 'seks & relatie'. Ook de *Viva* heeft een aparte rubriek voor artikelen gelinkt aan seksualiteit en noemt deze 'seks & liefde'. Alle artikelen van deze specifiek benoemde rubrieken zijn opgenomen in de dataset omdat deze verwant zijn aan het thema seksualiteit.

3.2 Data-analyse

Vervolgens in de tweede stap zijn deze data geanalyseerd aan de hand van een aantal kernbegrippen ontleend aan het theoretisch kader. De kernbegrippen seks en seksualiteit zijn het belangrijkste. Daarnaast zijn de begrippen die seksuele verlangens en seksuele identiteit representeren gecodeerd. Onder seksuele verlangens vallen de wensen en handelingen die de seksualiteit vormgeven en kleuren, hierbij is geen onderscheidt gemaakt in handelingen die wel of niet binnen de normen en waarden vallen van Nederland (Attwood, 2013). Alle seksuele verlangens die gerepresenteerd zijn in de artikelen zijn opgenomen in de analyse. Onder de seksuele identiteiten vallen de mogelijke seksuele voorkeuren als geaardheid (heteroseksualiteit, homoseksualiteit, biseksualiteit en synoniemen daarvan (Attwood, 2013). Vastgestelde sleutelwoorden en thema's boden dus structuur in de analyse van de inhoud (Tonkiss, 1998). Hierbij is er gekeken of de titel het woord 'seks' of 'seksualiteit' in zich heeft, hoe vaak het woord 'seks' letterlijk is gebruikt in de artikelen om seksualiteit of intimiteit aan te duiden. Ook is er gekeken welke synoniemen voor seks en seksualiteit worden gebruikt omdat synoniemen impliciet hetzelfde zeggen maar bepalend zijn voor hoe het onderwerp seksualiteit wordt overgedragen (Tonkiss, 1998).

Verder was de inhoud van de online artikelen uit online versies van offline vrouwentijdschriften leidend voor de analyse en interpretatie van inhoud. Op deze manier was er een open houding om zo veel mogelijk verschillende elementen uit de tekst te abstraheren. Zo zijn alternatieve kernwoorden die gebruikt werden voor het aanduiden van seksualiteit of intimiteit genoteerd. Op deze manier bleef er ook een open visie voor andere discoursen die niet vooraf zijn opgenomen in de theorie (Russel, 2002). In deze fase is er gekeken naar wat er letterlijk in de tekst staat vermeld zowel op tekstueel niveau als visueel niveau. Hierbij lag de focus op welke woorden en beelden er zijn gekozen om de strekking van de tekst over te brengen aan de lezer. De letterlijke kernwoorden en beelden zijn gedocumenteerd om in de laatste fase geanalyseerd te worden.

In de derde fase is er in de tekst gekeken naar variatie en tegenstellingen betreft tekstuele en visuele elementen (Tonkiss, 1998). Zijn er contrasten in de tekst te vinden en tegenstrijdigheden? Welke woorden worden hiervoor gebruikt en zijn er patronen te vinden? Door te kijken naar hoe meningen en visies zijn opgeschreven en welke woorden ervoor gebruikt worden, wordt het duidelijk hoe men een discours overdraagt aan haar lezer. Op welke manier worden seksuele verlangens en seksuele identiteiten besproken? Om inzicht te krijgen in de variatie en tegenstellingen in artikelen is er een schematisch overzicht gemaakt waarbinnen alle opvallende elementen van de artikelen zijn genoteerd. Denk hierbij aan opvallende woorden waar extra nadruk op is gelegd door middel van aanhalingstekens, cursieve of dikgedrukte woorden, waar uitroepetekens zijn geplaatst, door ontkenning of herhaling van woorden ect. Bij deze stap is tevens het beeldmateriaal dieper inhoudelijk geanalyseerd op variatie en tegenstellingen (Tonkiss, 1998). Beeld en tekst kunnen namelijk niet los van elkaar gezien worden omdat het gekozen beeldmateriaal de belichaming van de tekst vormt (Tonkiss, 1998). Er is gekeken welke beeldelementen vaak gebruikt wordt bij de artikelen onderling en of hier algemene patronen in te herkennen zijn bij de online versies van offline vrouwen tijdschriften om zo inzicht te krijgen waar de nadruk op wordt gelegd en waar de machtsverhoudingen liggen.

Vervolgens is in kaart gebracht of de veel voorkomende kernwoorden en begrippen onderlinge overeenkomsten hebben waardoor ze samengevoegd kunnen worden in categorieën die hetzelfde aanduiden in de tekst. Op deze manier werd inzichtelijk welke hoofdthema's aan bod komen binnen de artikelen en welke kernbegrippen hiervoor worden gebruikt. Hierdoor werd zichtbaar of 'general-interest bladen' en 'glossy- gossip-bladen' zich op dezelfde elementen richten bij de bespreking van seksualiteit in artikelen en of zij hier dezelfde kernbegrippen voor hanteren. Zijn er opvallende uitschieters in de dataset van artikelen waarbij sommige artikelen afwijkende termen hanteren? Of zijn er juist opvallende patronen en gelijkheden in de artikelen en tussen artikelen van verschillende tijdschriften? Is er inhoudelijk verband tussen de gekozen afbeelding en de strekking van het desbetreffende artikel of is er voor een standaard afbeelding voor het onderwerp seksualiteit gekozen. Hierbij lag de focus dus op de keuze van het beeldmateriaal bij het artikel. Door dit te analyseren kon worden vastgesteld of bepaalde afbeeldingen vaak worden gekoppeld aan een bepaald onderwerp en of hier patronen in te herkennen zijn.

De vierde stap sluit nauw aan bij de derde stap waarbij er gekeken is naar de punten waar nadruk op ligt in de tekst en welke details verborgen liggen in de tekst. Op deze manier werd er niet alleen aandacht besteed aan de letterlijke geschreven en visuele inhoud die zich op de voorgrond bevindt maar ook de inhoudelijke strekking die tussen de regels te vinden is en de machtsverhoudingen hierin. Hierbij ging het dus om onderliggende verbanden en maatschappelijke normen en waarden die het discours vormgeven. Dit creëert een dieper inzicht in de heersende discourses en ook in wat er niet vermeld staat (Tonkiss, 1998). Wat 'niet' vermeld staat in de tekst is namelijk net zo belangrijk omdat hier grenzen worden bepaald binnen het heersende discours (Tonkiss, 1998). Wat niet genoemd wordt

in de tekst bakent namelijk af wat als ‘normaal’ wordt gezien en wat als ‘niet’ normaal wordt gezien. Het was in deze fase dus van belang om de data in context te plaatsen en te zien wat er specifiek wordt vermeld en weggelaten in de tekst om zo een totaal overzicht te krijgen van het tekstuele en visuele deel van het discours. Op tekstueel niveau is er geïnterpreteerd welke normen en waarden het artikel probeert over te dragen en welke sturende boodschap zij de lezer willen meegeven in hun informatie betreffende seksuele voorkeuren en seksuele identiteiten. Op visueel niveau is gekeken naar hoe elementen in het beeldmateriaal gepositioneerd zijn en welke normen en waarden worden geuit.

Vervolgens in de laatste stap zijn de resultaten van de analyse van de data in een overzicht gepresenteerd. Hierbij is er dus gekeken naar opvallende uitschieters qua artikelen zowel op tekstueel als visueel niveau, maar ook naar algemene patronen en overeenkomsten. Beeld en tekst zijn zowel afzonderlijk van elkaar bekeken, als in combinatie met elkaar omdat het gekozen beeld materiaal bij de tekst niet alleen op zichzelf staat (Tonkiss, 1998). Er is bewust voor bepaald beeldmateriaal bij bepaalde artikelen gekozen om zo inhoud over te brengen aan haar lezer. Beeldmateriaal is de belichaming van het discours (Tonkiss, 1998). Deze twee zijn dus als samenhangend geheel geanalyseerd. De analyse vormde uiteindelijk de basis van de argumentatie en beantwoording van de deelvragen en hoofdvraag.

De gehele evaluatie van deze data is zeer belangrijk omdat dit voor zowel de interne als externe validiteit zorgt van het onderzoek. Interne validiteit staat voor de consistentie van het werk en de systematische werkwijze waardoor de betrouwbaarheid van het onderzoek wordt verhoogd. Het hanteren van een kwalitatieve discoursanalyse als onderzoeksmethode neemt ook gevaren met zich mee. Het belangrijkste obstakel binnen een discoursanalyse is de onderzoeker zelf omdat de onderzoeker in dit geval het onderzoeks-gereedschap is (Arend, 2007). Dit betekent dat de onderzoeker de inhoud niet alleen verzameld, maar dat de onderzoeker ook de data analyseert en interpreteert. Het feit dat de onderzoeker de data codeert, analyseert en interpreteert naar eigen inzicht heeft wat implicaties volgens sommige voor de betrouwbaarheid dankzij de aanwezigheid van subjectiviteit van de onderzoeker ('t Hart, Boeije, Hox, 2009). De interpretatie van inhoud is namelijk afhankelijk van het cultureel kapitaal van een persoon. Een onderzoeker is, in tegenstelling tot het normale publiek, op de hoogte van de spanningen in het veld waar hij/zij onderzoek naar doet en dit kan bepalend zijn voor de manier waarop artikelen gelezen en geïnterpreteerd worden. Dit betekent echter niet dat deze manier van onderzoek enkel subjectief is en dus geen waardevolle inzichten kan opleveren.

Dankzij het interpretatievermogen en de voorafgaande theoretische kennis kan de context van artikelen over seksualiteit beter geïnterpreteerd worden. Discours is een menselijk construct en dus is er ook een menselijk onderzoeksinstrument nodig om het diepere inhoudelijke discours te abstraheren uit de artikelen (Arend, 2007). Deze methode is essentieel om inhoudelijk te begrijpen wat voor discours is in de online artikelen van online versies van offline vrouwen tijdschriften. Subjectiviteit is dus niet per definitie een negatieve factor binnen onderzoek of een schadelijke factor voor de

uitkomsten. Subjectiviteit van de onderzoeker is nodig om de menselijk geconstrueerde wereld te leren begrijpen die wij zelf hebben gecreëerd (Arend, 2007). Door structuur aan te brengen in de onderzoeksmethode en artikelen via een vastgestelde procedure te analyseren worden onregelmatigheden zo veel mogelijk uitgesloten. Dit verhoogt de betrouwbaarheid van het onderzoek ('t Hart, Boeije & Hox, 2009). Door exacte rapportage van gemaakte keuzes wordt het onderzoek transparant. De analyse van de geselecteerde artikelen uit de online versies van offline vrouwentijdschriften berusten op een theoretisch kader dat vooraf objectief inzichtelijk heeft gemaakt waar de onderzoeksvragen liggen. Deze voorkennis verhoogt het inzicht waardoor de juiste vragen kunnen worden gesteld tijdens de analyse van de artikelen. Elk artikel doorloopt dezelfde vooraf opgestelde stappen van analyse voor consistentie.

4. discours omtrent de bloemetjes en de bijtjes

“Sex is lekker en dat is al genoeg reden om het regelmatig te doen. Natuurlijk wordt er ook weleens onderzoek gedaan naar sex. Wat zegt de wetenschap over sex? Acht weetjes.”(Viva, 2015, De wetenschap over seks).

Dat seksualiteit een belangrijk onderdeel van bespreking is in online versies van offline vrouwentijdschriften, is duidelijk. Want zoals in het bovenstaande citaat uit het artikel van de *Viva* wordt gesteld: “Sex is lekker en dat is genoeg reden om het vaker te doen!” (Viva, 2015, De wetenschap over seks). Veel artikelen worden gewijd aan de bespreking van seksualiteit en hoe ‘goede’ seksualiteit er volgens de online versies van offline vrouwenbladen dan uit zou moeten zien. Zelfs wetenschappelijk onderzoek wordt ingezet in verschillende artikelen voor goede onderbouwing van de tips voor seksualiteit. Want seks is volgens de online versies van vrouwentijdschriften iets dat deel uit maakt van ieders leven. Seks is leuk, zo wordt gesteld in de online artikelen, maar de Nederlandse samenleving kan overduidelijk nog wel wat hulp gebruiken bij het verbeteren van haar seksleven. In verschillende artikelen komt dan ook naar voren dat we zelf verantwoordelijk zijn voor het verbeteren en ‘boosten’, of-te-wel stimuleren, van ons seksleven. Gelukkig zijn er genoeg tips om ons seksleven weer op het juiste spoor te brengen en om ons seksleven een oppepper te geven.

Artikelen bespreken op verschillende manieren hoe het ideaal plaatje van seksualiteit bereikt kan worden in ons leven. Seksualiteit lijkt te bestaan uit vijf punten die herhaaldelijk terug komen in de omschrijving van ‘goede’ seksualiteit. De vijf punten zijn: seksuele identiteit, seksueel verlangen, de relatie, het uiterlijk en normen en waarden betreft gedrag (zie appendix B). In de artikelen worden tips gegeven aan de hand van deze vijf punten om goede seksualiteit te realiseren. Deze tips zijn als het ware educatief ingericht en verschaffen informatie over hoe de juiste seksualiteit tot stand komt. Alle genoemde punten dienen als strategie om tot de ideale en wenselijke seksualiteit te komen. Uit deze vijf punten kunnen twee verschillende clusters geabstraheerd worden die samen een discours vormen. Het eerste discours ‘de perfecte bloemetjes en bijtjes’ wordt gevormd door de eerste drie strategieën van seksualiteit: seksuele identiteit, relatie en seksueel verlangen (zie appendix B). Het tweede discours ‘hoe de vrouw de bloemetjes hoort buiten te zetten’ komt voort uit de laatste twee strategieën van seksualiteit: uiterlijk en normen en waarden van gedrag (zie appendix B)

Bij ‘de perfecte bloemetjes en bijtjes’ gaan de artikelen in op hoe ‘goede’ seksualiteit er uit hoort te zien en waar ‘goede’ seksualiteit aan moet voldoen. Binnen de artikelen over seksualiteit komen de normen en waarden van seksualiteit sterk naar voren en worden ze gepresenteerd aan de lezer in de vorm van tips en educatieve/informerende verhalen. Deze vormen, zoals Koning, Bartels en Storms (2011) ook aantonen, een symbolische grens. Verschillende artikelen worden vervolgens gebruikt om de grenzen van deze gestelde normen en waarden te bewaken door contra artikelen in te zetten. Deze als het ware ‘tegenovergestelde’ artikelen tonen aan dat alles wat buiten de heersende

normen en waarden valt als het ware gedoemd is om te mislukken. Dit bevestigt het belang en de kracht van de heersende normen en waarden. In deze artikelen wordt seksualiteit die buiten de normen en waarden vallen dus beschreven en in een negatief daglicht gezet waardoor de huidige juiste normen en waarden opnieuw bevestigd worden.

Duidelijk is dat ‘de juiste seksualiteit’ aan een hoop regels moet voldoen (Bakker, 1999). Deze regels lijken geheel in lijn te zijn met de normen en waarden die Bakker (1999) eerder omschreef als Nederlandse normen en waarden op het gebied van seksualiteit. Het beeld dat geschetst wordt van seksualiteit door de online versies van vrouwentijdschriften is nog altijd vrij traditioneel, opvoedend en behoudend. Deze inhoud komt sterk overeen de inhoud die in offline tijdschriften verscheen zoals De Bruin (1999) al eerder onderzocht. De artikelen zijn daarnaast zeer eenzijdig betreft de inhoud die zij presenteren omdat er gefocust wordt op het ideaaltypische beeld van goede seksualiteit. Het ideaaltypische beeld is vrij beperkt en sterk afgebakend. Zo zijn de artikelen bijvoorbeeld zeer hetero normatief. Daarnaast zijn er verschillende randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden voor het tot stand brengen van ‘goede’ seksualiteit. Toch zijn de grenzen van het discours in online versies van vrouwentijdschriften, anno 2016, in sommige opzichten minder statisch. De boodschap die de artikelen uitdragen is al minder conservatief dan vroeger in vrouwentijdschriften. Zo is er een open houding tegenover verschillende seksuele identiteiten en seksuele verlangens zolang deze maar niet té ver afwijken van de normen en waarden van de ideaaltypische seksualiteit.

Binnen het discours ‘hoe de vrouw de bloemetjes hoort buiten te zetten’ wordt door de artikelen specifiek ingespeeld op de rol en de verantwoordelijkheid van de vrouw betreffende seksualiteit. Naast de eerste drie punten waar de juiste seksualiteit aan dient te voldoen, die omschreven worden in ‘de perfecte bloemetjes en bijtjes’, heeft de vrouw namelijk nog specifieke strategieën die volledig gericht zijn op de vrouw. Dit zijn de laatste twee strategieën die behoren tot het discours omtrent seksualiteit namelijk: uiterlijk en de normen en waarden betreft gedrag die vrouwen horen te volgen (zie appendix B). Vrouwen anno 2016 zijn volgens de artikelen zelfstandig en ‘in controle’ waardoor zij zelf verantwoordelijk zijn voor het in goede banen leiden van de seksualiteit. Hier horen zij dus de nodige aandacht aan te besteden, maar hier hebben de online versies van offline vrouwentijdschriften genoeg tips voor. Uit de artikelen lijkt duidelijk te worden dat vrouwen nog altijd een bepaalde, vastgestelde, rol hebben binnen de samenleving en dus seksualiteit die zij dienen te vervullen. Binnen de artikelen wordt een ideaal beeld gecreëerd van waar een ‘goede’ vrouw aan zou moeten voldoen betreft uiterlijk en gedrag.

Het opvallend dat we de twee discoursen die uit de artikelen naar voren komen niet afzonderlijk in per artikel behandeld wordt maar vaak beide in hetzelfde artikel vertegenwoordigd worden. In de artikelen komen beide vormen van discours naar voren omdat de artikelen gericht zijn op vrouwen als doelgroep van de online versies van offline vrouwentijdschriften. In de artikelen wordt vaak begonnen met hoe de seksualiteit hoort te zijn en vervolgens wordt de rol van de vrouw hierin besproken en worden er tips gegeven over hoe de vrouw zich hoort te gedragen met oog op de ‘juiste’

seksualiteit. Dit geeft aan dat er een samenspel is tussen de twee clusters van strategieën en dus tussen de twee discoursen over seksualiteit. Doordat de artikelen eerst behandelen hoe de ideale seksualiteit er uit ziet en vervolgens de positie van de vrouw bespreekt lijken de artikelen een informerende educatieve rol aan te nemen.

4.1 Discoursen van de bloemetjes en de bijtjes

De twee verschillende discoursen die geabstraheerd kunnen worden uit de artikelen zijn gericht op het creëren van het ideaaltype beeld van hoe ‘goede’ seksualiteit er uit zou moeten zien en waar ‘goede’ seksualiteit aan zou moeten voldoen. Voordat de twee discoursen verder uitgediept worden is het belangrijk om een overzicht te krijgen van wat de artikelen in zijn algemeenheid omschrijven als ‘goede’ seksualiteit. Goede seksualiteit blijkt als begrip vrij nauw. Allereerst is het opvallend dat seksualiteit in artikelen, idealiter gezien, altijd gekoppeld is aan het hebben van een relatie. Binnen de artikelen waar seksualiteit besproken wordt gaat het namelijk in bijna alle gevallen om informatie over seksualiteit voor mensen die een relatie hebben. Het ideaaltype beeld dat geschetst wordt in de artikelen over deze relatie betreft: 1) een heteroseksueel koppel, 2) bestaande uit twee personen van ongeveer dezelfde leeftijd, 3) die een vaste, stabiele en monogame relatie hebben, 4) seksualiteit dient zich in privésferen af te spelen. Deze vier punten liggen geheel in lijn met de zes eerder genoemde normen en waarden die De Bruin (1999) omschrijft als de dominante normen en waarden binnen een relatie.

Binnen de relatie is het normaal en zelfs gezond om te streven naar een band tussen twee personen die uiteindelijk leidt naar het hogere doel, namelijk het huwelijk. Dit komt overeen met wat De Bruin (1999) omschrijft als belangrijk voor de relatie binnen de Nederlandse samenleving. Het is dus essentieel om te zoeken naar een persoon met wie je een serieuze relatie kan hebben en uiteindelijk kan trouwen. Verschillende artikelen wijden aandacht aan hoe je een serieuze relatie en een serieuze man kan herkennen zodat lezers de juiste relatie kunnen aangaan. Er zijn ook verscheidene artikelen gewijd aan de voordelen van het hebben van een monogame heteroseksuele relatie zoals in het artikel ‘4x waarom een monogame relatie gelukkig maakt’ uit de *Marie Claire*. Een monogame relatie is namelijk logischerwijs hét recept voor een ‘happily ever after’ stelt ook psychologe Sue Johnson in het artikel ‘4x waarom een monogame relatie gelukkig maakt’.

“Voel jij je het allerbest in een vaste één-op-één-relatie? Logisch en heel gezond, stelt psycholoog Sue Johnson” (Marie Claire, 2015, 4x Waarom monogamie gelukkig maakt).

Een heteroseksuele monogame relatie bevordert namelijk volgens de artikelen het zelfvertrouwen van de personen in de relatie, het leidt tot de beste seks, de emotionele afhankelijkheid is gezond en als laatste zit het volgens de wetenschap gewoon in ons DNA. Monogamie is dus, zoals zichtbaar wordt uit de inhoud van artikelen, verreweg de meest geschikte relatievorm voor mensen. Dat monogamie de meest maatschappelijk geaccepteerde vorm van relatie is werd al bevestigd door Bakker en

Vanwezebeecke (2006). Monogamie wordt in de artikelen dan ook gestimuleerd. Naast dat een monogame heteroseksuele relatie de ideale relatievorm is, moeten beide partijen in de relatie initiatief blijven nemen en hun best blijven doen voor seksualiteit. Vooral de vrouw heeft een zeer belangrijke rol binnen seksualiteit. De vrouw heeft op verschillende punten een grote verantwoordelijkheid om tot deze wenselijke vorm van seksualiteit te komen. Zo zijn er verschillende tips die vrouwen kunnen opvolgen om de seks te verbeteren. Vooral zelfvertrouwen, zelfrespect en het juiste gedrag aan de hand van maatschappelijke normen en waarden zijn belangrijke punten. Deze elementen van zelfvertrouwen en zelfrespect worden ook verwacht vanuit de man waarmee de vrouw in relatie is. Dit komt onder andere in het volgende artikel naar voren:

“Wees zo zelfverzekerd mogelijk. Hoe zelfverzekerder jij bent, hoe zelfverzekerder ik raak, en hoe meer ik van de seks kan genieten. Weet wanneer je mij de leiding moet geven en wanneer je zelf de touwtjes in handen moet hebben, want dat is het meest sexy dat er is.” – Harrison (Elle, 2015, 15 Verassende sekstips van mannen).

De rol van de vrouw binnen seksualiteit zal verderop nog verder aan bod komen worden. Toch geeft het belang van de rol van de vrouw aan dat, de juiste seksualiteit in de heteroseksuele relatie, een specifieke vorm dient te hebben. Er is een maatschappelijk bepaalde, vaste rolverdeling tussen de man en de vrouw binnen de relatie. Seks binnen de relatie is door de artikelen volledig genormaliseerd en seks maakt volgens hen dan ook deel uit van ieders leven. In elke goede relatie heeft men wekelijks seks, dit is ook het geheim van een perfecte relatie.

“De universiteit heeft maar liefst 30 jaar(!) lang onderzoek gedaan naar dit 'grote' geheim. De uitkomst is: seks. Maar dan wel maar één keer per week. Koppels die één keer per week seks hebben, zijn volgens het onderzoek gelukkiger” (Grazia, 2015, Hét geheim achter de ideale relatie).

Het staat vastgesteld dat goede seksualiteit op geheel vrijwillige basis plaatsvindt vanuit beide partijen en dat er hierbij wederzijds respect is voor elkaar (Attwood, 2013). Dit zien we ook terug in de artikelen want volgens de artikelen moet seks vooral leuk zijn voor beide, wanneer iemand seks niet leuk vindt dan wordt dit gezien als een probleem dat opgelost dient te worden. Er zijn verschillende middelen om seks vervolgens weer interessant te maken. Seks hoort, zoals omschreven is in de artikelen, namelijk spannend, intiem en prikkelend te zijn en vooral niet saai, routinematig of standaard. Initiatief en communicatie over seksspeeltjes, nieuwe standjes, nieuwe locaties en leuke lingerie kan vooral bijdragen aan het stimuleren van het seksleven. Standaard seks zorgt namelijk voor een sleur in de relatie wat uiteindelijk een negatief effect heeft op je relatie volgens verschillende artikelen.

Ook uiterlijk is onlosmakelijk verbonden met het ideale plaatje van seksualiteit. Het ideale uiterlijk van een heteroseksueel koppel blijkt uit artikelen aan bepaalde eisen te moeten voldoen. Naast dat de twee personen in de relatie van het tegenovergestelde geslacht zijn, is ook huidskleur van

belang zoals zichtbaar in figuur 9. Bij de introductiefoto's van de artikelen over seksualiteit wordt bijna in alle gevallen, namelijk ruim 90% een blank koppel afgebeeld. Dit koppel heeft vervolgens blond of bruin haar, ze zijn slank of hebben een goed afgetraind lichaam en ze zijn verzorgd. Daarnaast draagt het koppel dan ook Westerse moderne kleding zoals zichtbaar in de introducerende foto van het artikel 'Hét geheim achter de ideale relatie' in de *Grazia*. Het feit dat dergelijke foto's, zoals zichtbaar in figuur 1, als eerst in beeld komen in het artikel voordat de tekst zichtbaar is heeft een disciplinerende werking (De Bruin, 1999). Beeldmateriaal is dus zeer bepalend en structurerend in hoe lezers de artikelen interpreteren (Tonkiss, 1998). Zeker de combinatie van de titel 'Hét geheim achter de ideale relatie' en de introducerende foto zet echt de toon van hoe het ideale stel er uit hoort te zien zoals zichtbaar in figuur 1. Aan de hand van de introductiefoto wordt de ideale relatie en de bijbehorende personen gevisualiseerd en dit wordt vervolgens overgedragen aan de lezer. Zoals Koning, Bartels en Storms (2011) laten zien in hun onderzoek, vormt deze overdracht van zowel visuele als tekstuele elementen een symbolische grens die onze leefwijze beschermt.

Figuur 1. Begeleidende introductiefoto van het artikel 'Hét geheim achter de ideale relatie' uit de *Grazia*.

Fragment uit *Grazia*, 2015, Hét geheim achter de ideale relatie.

4.2 Hoe de perfecte bloemetjes en bijtjes er uit zien

Nu duidelijk is wat binnen de artikelen algemeen beschouwd wordt als de juiste seksualiteit kan er gekeken worden naar de twee verschillende discourses die vertegenwoordigd worden binnen de artikelen over seksualiteit. Het eerste discours dat vertegenwoordigd wordt in de artikelen is 'de perfecte bloemetjes en bijtjes' waarbij er gefocust wordt op hoe de juiste seksualiteit tot stand komt. Dit discours wordt vormgegeven in de artikelen uit online versies van offline vrouwen tijdschriften aan de hand van drie verschillende strategieën: seksuele identiteit, relatie en seksuele verlangens. De drie strategieën die voorkomen in de artikelen hebben een disciplinerende werking en beschermen de visie

over hoe de 'juiste' seksualiteit eruit ziet in de Nederlandse maatschappij (Koning, Bartels & Storms, 2011).

Het eerste onderdeel van de strategie van seksualiteit is seksuele identiteit. Deze komen in drie verschillende vormen voor in de artikelen. De normatieve variant die overwegend voorkomt is de heteroseksuele identiteit waarbij een man en een vrouw samen op elkaar vallen en een relatie aan gaan. In de meeste artikelen wordt niet expliciet vermeld dat de inhoud gericht is op heteroseksuele personen maar vaak is dit wel het geval omdat er onbewust verwijzingen worden gemaakt naar het geslacht van de personen door 'hij' en 'zij' te gebruiken. In de titels wordt niet specifiek verwezen naar een sekse maar in de inhoud van de artikelen vervolgens wel. Zo zien we in de bespreking van ouderwetse dating regels dat het betalen voor de date traditioneel aan de man wordt gekoppeld en wordt er direct over 'hij' gesproken en de rolverdeling tussen de man en vrouw. De inhoud van het artikel zou op basis van de titel mogelijk over alle type seksualiteiten kunnen gaan, toch is de inhoud van het artikel echter volledig gericht op de heteroseksuele identiteit. Dit zegt ook iets over de relatievorm die als algemeen wordt gezien binnen de maatschappij.

“Natuurlijk is het fijn dat de man op de eerste date betaalt, maar daarna kun jij ook best helpen. Leg niet zomaar geld op tafel maar bied aan de drankjes te betalen en het volgende diner. Je bent een independent woman en wil gezien worden als een gelijke partner. Tenzij je op zoek bent naar een sugar daddy. Zeg dan vooral niks” (Glamour, 2015, 6 Datingregels die je mag breken).

Hetzelfde geldt voor de inhoud van de introductiefoto's van het artikel. Ook de introductiefoto suggereert namelijk dat artikelen voornamelijk gericht zijn op personen met een heteroseksuele identiteit. Het artikel lijkt in eerste opzicht op basis van de titel 'neutraal' te zijn betreft seksuele identiteit. Maar vervolgens wordt er toch in de visuele inhoud van het artikel, net als de tekstuele inhoud, gestuurd naar de normalisering van een heteroseksuele identiteit zoals zichtbaar in figuur 2.

Figuur 2. Introductie foto van heteroseksueel koppel in het artikel '6 datingregels die je mag breken'.

Fragment uit *Glamour*, 2015, 6 datingregels die je mag breken.

Naast heteroseksualiteit is er binnen de artikelen ook ruimte voor een minder voorkomende seksuele identiteit namelijk homoseksualiteit. Homoseksualiteit houdt in dat de twee personen in de relatie van hetzelfde geslacht zijn (Attwood, 2013). Ook binnen deze seksuele identiteit gaat het dus om een relatie tussen twee personen. In enkele artikelen wordt deze seksuele identiteit geïntroduceerd en besproken. In alle artikelen waarbij homoseksualiteit naar voren komt is er duidelijk een open houding tegenover homoseksuelen. Dit is onder andere terug te zien in het artikel over Kim Feenstra die met vrouwen aan het daten is.

“Op de vraag of er een bekende Nederlandse vrouw bij haar in bed heeft gelegen, antwoord ze: “Ja.. er heeft een bekende dame bij mij in bed gelegen, maar ik ga natuurlijk geen namen noemen. Maar ik kan wel vertellen dat het een hele lieve, intelligente, knappe dame was.” Wat Kim ook doet, wij zijn fan!” (Grazia, 2015, Kim Feenstra deelt bed met vrouwelijke BN'er).

Er is een hele open houding tegenover het feit dat Kim Feenstra met een vrouw het bed heeft gedeeld maar duidelijk is wel dat haar seksuele identiteit afwijkend is van het standaard patroon van heteroseksualiteit. Er wordt specifiek vermeld dat ze het bed deelt met een vrouwelijke BN'er. Wanneer ze het bed met een bekende man had gedeeld was dat waarschijnlijk geen aanleiding geweest om er een geheel artikel aan te wijden. Daarnaast is het ook in de woordkeuze terug te zien dat homoseksualiteit als identiteit toch 'anders' en 'afwijkend' is als de standaard heteroseksualiteit. Dit

zie je terug in de verwoording: ‘wat Kim ook doet’. Dit zegt eigenlijk: wat ze ook doet, ondanks dat ze lesbienne is, wij zijn en blijven toch fan van Kim Feenstra. Binnen de artikelen waar homoseksualiteit als seksuele identiteit wordt besproken is er een hele open houding tegenover de ‘andere’ vorm van seksualiteit zolang deze personen er maar eerlijk voor uit komen en het zelf accepteren. Dit ligt in lijn met het belang van categorisering van seksualiteit wat al eerder naar voren kwam in het onderzoek van Attwood (2013). Homo’s en lesbiennes worden dus geaccepteerd als ze het zelf accepteren en een label op durven te plakken of voor uit durven te komen:

“Ergens wist ze het. Toch duurde het tot haar 24e voor Anna (25) het durfde te omarmen. Want toen werd ze voor het eerst in haar leven verliefd - op een vrouw.”(Elle, 2015, Je wordt heus niet opeens lesbisch wakker).

Biseksualiteit is een van de seksuele identiteiten die bijna niet besproken wordt, enkel in één artikel van alle artikelen komt dit naar voren. Dit artikel draagt de titel ‘Is Brad Pitt stiekem biseksueel?’. Het woord ‘stiekem’ in de titel doet vermoeden dat een negatieve connotatie is tegenover biseksualiteit in het artikel of dat Brad Pitt dit heeft? Er is in het artikel een open houding tegenover biseksualiteit in het artikel zolang het maar duidelijk is welk ‘label’ er op geplakt mag worden. Dit is bij Brad Pitt dus niet het geval want het is onduidelijk tot welke seksuele identiteit hij behoort en dát wordt wel als negatief ervaren. In het artikel is er enkel nieuwsgierigheid en speculatie over de seksuele identiteit. Het blijkt dus zeer belangrijk te zijn om de seksualiteit te categoriseren, ongeacht tot welke seksuele identiteit je behoort, zodat het voor de omgeving duidelijk is tot welke seksuele identiteit men behoort (Attwood, 2013). Ondanks dat homoseksualiteit en biseksualiteit dus zeer geaccepteerd zijn, wijken ze wel af van de normatieve heteroseksualiteit.

Vervolgens is er ook een groep van seksuele identiteiten die vrij summier aan bod komen. Dit zijn seksuele identiteiten die minder bekend zijn in de samenleving zoals een liefde voor materiële voorwerpen. Uit het onderzoek van Attwood (2013) kwam al naar voren dat het bekend is dat er nog meerdere seksuele identiteiten bestaan dan standaard opgesomd wordt maar dat daar vrij weinig informatie over beschikbaar is. In sommige gevallen worden deze seksuele voorkeuren in de artikelen als ‘bizar’ bestempeld waardoor ze als het ware ‘geabnormaliseerd’ en vervreemd worden. Deze artikelen dienen dus als grensbewaking en laten zien dat deze vormen van seksuele identiteiten echt afwijken, abnormaal zijn en niet wenselijk zijn. Hierdoor worden de bovengenoemde geaccepteerde vormen van seksuele identiteiten opnieuw bevestigd, waardoor de positie van de geaccepteerde vormen van seksuele identiteiten versterkt en beschermd worden.

In het artikel ‘bizarre seksuele voorkeuren’ uit de *Viva* zijn de afwijkende seksuele voorkeuren als een afwijking neergezet en krijgen ze het bijvoegsel ‘-filie’. Door dit bijvoegsel lijkt het als het ware om een afwijking en/of ziekte te gaan zoals bij de benaming autenopiofilie wat staat voor het opgewonden raken van het babyrollenspel en babypullen, dendrofilie wat staat voor het opgewonden

raken van bomen of agalmatofilie wat staat voor de seksuele voorkeur tot paspoppen en standbeelden. In het artikel 'De meest bizarre seksuele voorkeuren' uit de *Viva* worden deze seksuele voorkeuren en identiteiten 'bizar' genoemd wat bevestigt dat het zeer 'abnormaal' is. Deze uiterste zijn dus de grensgevallen van seksualiteit die eigenlijk buiten de gevestigde en geaccepteerde normen en waarden vallen van seksuele identiteit maar wel bekend zijn als 'aanwezig' binnen de samenleving. Omdat ze buiten de categorie schadelijk voor de omgeving vallen worden voor de samenleving ze nog niet verstoten uit de samenleving.

Als laatste is er ook nog een seksuele identiteit die gewoonweg 'onbespreekbaar' is en als absoluut 'niet acceptabel' wordt gezien. Hierbij gaat het om het verlangen naar een relatie en/of seksuele handelingen met kinderen, genaamd pedofilie. Het hebben van een relatie met iemand uit eigen familie of kind is uit den boze. In verschillende artikelen wordt pedofilie besproken. Binnen de artikelen waarin pedofilie wordt besproken wordt deze voorkeur afgekeurd. Pedofilie is onacceptabel als mogelijke seksuele identiteit of seksuele voorkeur van personen. Er valt niet over te twijfelen of deze vorm van seksuele identiteit of –verlangen tot een grensgeval van acceptatie behoort binnen seksualiteit. Dit valt namelijk zonder twijfel ver buiten alle geaccepteerde normen en waarden. Dergelijke vormen van contact tussen volwassenen en kinderen dienen dan ook te allen tijde vermeden te worden. De volwassen persoon wordt binnen dit contact als de schuldige gezien in deze vorm van contact en de minderjarige als het slachtoffer. In de artikelen waar pedofilie voorkomt wordt er bevestigd dat het kind, dus het slachtoffer, hulp nodig heeft van een professional om een dergelijke abnormale, traumatische ervaring te verwerken. Zelfs het kind weet dat dit geen 'normale' of 'geaccepteerde' vorm van relatie en seksuele identiteit is.

“Toen Natasha 21 jaar oud was, kwam ze er achter dat haar vader ook echt gevoelens voor haar had, al vanaf de eerste keer dat hij haar zag. Natascha wist dat het niet goed zat, maar haar gevoelens waren echt. Ze wist niet wat een normale dochter-vader relatie was en raakte totaal in de war. Uiteindelijk besloot ze toch het contact stop te zetten, ging in therapie en heeft haar vader nooit meer gezien.” (Grazia, 2015, Ik had een seksuele relatie met mijn vader).

Het tweede punt binnen de strategie van het discours betreft seksualiteit is de relatie. Ondanks dat men verschillende vormen van seksuele identiteiten kan aannemen, heteroseksueel, homoseksueel of biseksueel, het gaat altijd over een relatie tussen twee personen. Dit duidt er op dat een relatie uiteindelijk het hogere doel is. Hierbij gaat het dus om een samenlevingsvorm en verband tussen twee personen die gebaseerd is op stabiliteit, trouw, loyaliteit, eerlijkheid en vertrouwen. Zoals Attwood (2013) en De Bruin (1999) al aantoonde is dat de 'juiste' seksualiteit altijd lijkt plaats te vinden binnen de relatie, dit zien we ook terug in de artikelen. Uiteindelijk gaat het er om dat we een partner vinden in ons leven met wie we ons leven kunnen delen, kunnen settelen en uiteindelijk kunnen trouwen. Verschillende artikelen bespreken dan ook de voordelen van het hebben van een relatie en hoe we een potentiële geschikte, serieuze partner kunnen herkennen. Daarnaast zijn er ook contra artikelen die het

belang van een relatie bevestigen zoals het artikel ‘8 redenen waarom single zijn tijdens de kerst geweldig is’ uit de *Marie Claire*.

“Je kunt zonder enige gêne foute kerstalbums beluisteren (en meebleren). Taylor Swift, Mariah Carey, NSYNC (ja, ook zij hadden een kerstalbum). *Én you can dance like nobody’s watching.*” (Marie Claire, 2015, 8 Redenen waarom single zijn tijdens de kerst geweldig is).

In dit artikel stelt men dat het ook geweldig kan zijn om met kerst single te zijn, een tijd waarvan de meeste mensen juist graag hopen hem samen door te brengen. De argumenten en tips die er in staan om te bevestigen dat single zijn ook heel leuk kan wezen bewijzen eigenlijk dat alleen zijn in deze periode juist heel ellendig is. Bijna alle argumenten gaan over de eigenlijk ‘slechte’ en ‘afgezaagde’ dingen die je kunt doen tijdens de kerst zonder dat je wederhelft zich daar mee bemoeit, zoals dus het luisteren van foute kerstalbums. Het ironische is dat met een partner dit uiteraard ook gewoon kan, dus een échte reden waarom het geweldig zou zijn om single te zijn tijdens de kerstdagen staat er niet tussen. Alle redenen die aangedragen worden zijn gemakkelijk te weerleggen en net zo goed mogelijk wanneer je wel een partner hebt tijdens de kerst. Deze argumenten die vóór single zijn zouden moeten pleiten zijn dus niet specifiek genoeg om het single zijn na te streven. Ze lijken eerder een troost te zijn voor het feit dat je alleen bent, wat dus bevestigd dat een relatie toch wel na te streven is zoals De Bruin (1999) al liet zien.

Daar waar in alle artikelen relaties dus als wenselijk worden gezien met als uiteindelijke doel trouwen zijn er ook artikelen waarin ongewenste vormen van relaties worden besproken. Het hebben van een affaire of het vreemdgaan zijn vormen van relaties die niet geaccepteerd zijn. In verschillende artikelen wordt dan ook aangetoond welke negatieve effecten vreemdgaan hebben op de relatie zoals onzekerheid, slechte reputatie, wantrouwen en verdriet en pijn bij de partner. Dit zijn elementen die niet terug te vinden is in het onderzoek van De Bruin (1999) dat enkel uitgaat van de randvoorwaarden die wél aanwezig moeten zijn binnen ‘goede’ seksualiteit. Uiteindelijk zorgt vreemdgaan er toch voor dat de relatie die men eerder had kapot gaat en dat men ongelukkig achter blijft. Het kan dus simpelweg niet goed aflopen. Vreemdgaan is een fenomeen dat eigenlijk niet hoort, wanneer het toch gebeurt dan moet er een aantoonbare reden zijn waarom men vreemdgaat om als het ware het mysterie van dit vreemde gedrag op te lossen. Vaak wordt er dan gesuggereerd dat er een probleem is in de relatie.

Wel zijn er twee artikelen waarin wordt omschreven dat personen een relatie hebben met een persoon en daarnaast nog een partner hebben waarmee ze seksuele handelingen verrichten, ook wel een open relatie. Dit wordt echter niet echt gezien als vreemdgaan omdat de persoon waarmee ze in een relatie zijn van deze ‘derde persoon’ afweten. Dit is uiteraard dan niet echt een affaire meer en het wordt dan ook niet meer bestempeld als vreemdgaan omdat de andere partner er mee in heeft gestemd en op de hoogte is (Attwood, 2013). Eerlijkheid over een dergelijke extra relatie naast de ‘vaste’ relatie is dus de sleutel tot meer acceptatie, maar vreemd blijft het wel, zo blijkt.

“Houdt een relatie stand in een open huwelijk? Zonder dat de liefde langzaam wegebt? Ja, vindt Hannah Pine. Het maakt de relatie juist sterker, en kan zelfs je seksleven op een positieve manier beïnvloeden.” (Elle, 2015, Ik heb wat ze noemen een open relatie).

Het artikel is zeer open tegenover andere vormen van relaties naast de standaard vorm van relaties die zich afspelen tussen enkel twee personen. Het belangrijkste binnen het artikel is dan ook de eerlijkheid onderling, als beide in de relatie er achter staan, dan is het relatief geaccepteerd, zoals ook naar voren kwam in het onderzoek van Attwood (2013). Maar uiteindelijk wordt in het artikel wel duidelijk dat de persoon in kwestie die de open relatie heeft wel zichzelf als het ware ‘moet’ verantwoorden voor het feit dat ze een ander type relatie heeft. Ze is zich bewust van het feit dat haar vorm van relatie een uitzondering is en veelal als abnormaal wordt gezien. Daarnaast heeft ze ook veel obstakels moeten overwinnen om tot dit punt te komen in de relatie, deze vorm van relatie levert dus wel veel strubbelingen en hobbels op, het is niet de makkelijke weg.

“En toch, niemand die echt goed bij zijn verstand is, zou haar man adviseren er een andere vrouw op na te houden. Maar ik zag dat hij haar wilde zien en ik wilde hem daar niet van weerhouden. Mijn leven is echt minder gek dan je nu zou denken. We hebben een vrij vredelievend huwelijk, ons huishouden is op orde” (Elle, 2015, Ik heb wat ze noemen een open relatie).

Bij een dergelijke uitzondering is opvallend dat in het beeldmateriaal duidelijk is gekozen voor een ander type foto die meer abstract en anoniem is zoals getoond wordt in figuur 3. Dit suggereert dat het hebben van een open relatie toch niet iets is waar je heel open over hoort te zijn. Het feit dat het een beetje achter gesloten deuren zich moet afspelen maakt het tevens heel erg spannend wat gevisualiseerd is door middel van wazigheid. De afbeelding, getoond in figuur 3, die het artikel begeleid is zeer vaag/wazig, anoniem en onherkenbaar waardoor je het niet kan identificeren met een bepaald type persoon. Het is enkel zichtbaar dat het om personen gaat maar wat voor type personen dat kan er niet uitgehaald worden. Het lijkt er op alsof de identiteit van mensen die een ‘ander type relatie’ hebben toch een soort van anoniem moet blijven. Daarnaast creëert het ook een bepaalde mate van spanning en fantasie.

Figuur 3. Introductiefoto van het artikel over open relaties.

Fragment uit *Elle*, 2015, Ik heb wat ze noemen een open relatie.

De derde strategie binnen het discours over seksualiteit zijn de seksuele verlangens die besproken worden in de artikelen. Seksuele verlangens zoals eerder besproken staan voor wat mensen interpreteren als prettige en wenselijke seks en de handelingen die zij verrichten (Attwood, 2013). Welke seksuele verlangens goedgekeurd worden is afhankelijk van de gestelde normen en waarden in een samenleving. ‘Normale’ vormen van seksualiteit worden veelal gezien en verwoordt als de ‘goede’ en ‘natuurlijke’ vormen van seks (Craene, Zebracki & Vermeiren, 2013). Maar wat ‘normaal’ is kan, zoals gezegd, verschillen over tijd maar kan ook verschillen tussen samenlevingen en zelfs binnen de samenleving (Attwood, 2013). Uit de artikelen over seksualiteit komt duidelijk naar voren dat seksuele verlangens zeer divers zijn dat de grens tussen ‘goede’ en ‘niet goede’ seksualiteit zeer complex is. De seksuele verlangens tonen aan dat personen intern wensen hebben op het gebied van seksualiteit die misschien in eerste instantie niet overeen komen met de maatschappelijke normen en waarden, zoals Attwood (2013) al eerder aanduidde als discrepantie. In de artikelen worden deze seksuele verlangens niet meteen afgeschoven als ‘slecht’ of ‘niet acceptabel’.

Seksueel verlangen is de artikelen vervolgens verder onderverdeeld in 3 verschillende categorieën (zie appendix B). Allereerst heb je de seksuele verlangens die maatschappelijk geaccepteerd zijn op basis van maatschappelijk heersende normen en waarden. Binnen deze maatschappelijk geaccepteerde verlangens behoren fantasieën en verlangens die in lijn zijn met het ideaaltypisch beeld van seksualiteit zoals hierboven omschreven (De Bruin, 1999); Bakker & Vanwesenbeeck, 2006). Dit impliceert dus dat seksuele verlangens en fantasieën de kernelementen van goede seksualiteit in zich hebben. Belangrijke kernelementen die naar voren kwamen bij de juiste seksualiteit waren dat ze worden uitgevoerd tussen twee personen van het tegenovergesteld geslacht, binnen een monogame, stabiele relatie. Daarbij is het zeer belangrijk dat er respectvol wordt

omgegaan met elkaar, dat er rekening wordt gehouden met beide partijen binnen de seksuele verlangens en dat beide genieten. Ook dit ligt geheel in lijn met de zes genoemde punten betreft normen en waarden van seksualiteit die De Bruin (1999) omschrijft. Goede seks is immers altijd leuk, zoals wordt verondersteld. De focus ligt dus op leuke seks. Belangrijk is dat men het dan ook vaak doet en interessant houdt. Seksuele verlangens zijn goed om routinematige ‘casual’ seks te voorkomen. Juist de spanning van seksuele verlangens is belangrijk. Zo zijn er genoeg artikelen die tips lijken te geven voor verrassende stimulerende seks met de partner die leiden tot ‘goede’ seksualiteit.

“Doen jullie het alleen nog maar voor het slapen gaan en ben je wel een keer klaar met dat standaard riedeltje? Doe het vanaf nu alleen nog maar op andere momenten van de dag. Wedden dat het ineens heel anders voelt?” (Viva, 2015, Zo boost je je seksleven).

Gezien de hoeveelheid artikelen die verschijnen in de online versies van vrouwentijdschriften met tips en tricks om de seks beter te maken lijkt het alsof de Nederlandse maatschappij, zoals omschreven in de artikelen, nog wel wat te leren heeft op het gebied van seksualiteit. De verantwoordelijkheid voor goede seks moeten we dus zelf in handen nemen door er aan te werken. Dit ligt in lijn met het feit dat seks zo genormaliseerd wordt door de artikelen, seksualiteit maakt deel uit van ieders leven en dus kan iedereen wel wat hulp gebruiken op dit gebied (Craene et al., 2013). De artikelen die tips en truckjes geven spelen in op hoe je de ‘ideale’ en ‘perfecte’ seks kan hebben elke keer opnieuw. Want de nadruk ligt geheel op de juiste normatieve, goede, interessante, spannende en verrassende seks die iedereen zou moeten hebben op wekelijkse basis.

De artikelen waarin tips worden gegeven om de seksuele verlangens te prikkelen sturen nog altijd heel erg aan op de meest traditionele vorm van seks volgens het ideaaltypische beeld. Toch zijn er ook artikelen waar seksuele fantasieën en verlangens worden besproken door vrouwen die daadwerkelijk gebeurd zouden zijn die afwijken van het ideaal typische beeld. Dit zijn de fantasieën die wat ‘spannender’ zijn. Hierbij gaat het altijd om single vrouwen die onverwachts seks hebben met een onbekende man die, zo onverwachts als hij kwam, ook weer verdwijnt. Zo een dergelijke beleving is lustopwekkend, zinnenprikkelend en misschien niet geheel binnen de maatschappelijke normen en waarden maar behoren eerder tot de tweede vorm van seksuele verlangens, namelijk: privé verlangens die relatief bespreekbaar zijn (Attwood, 2013).

De privé verlangens die relatief bespreekbaar zijn vormen de grensgevallen. Hierbij is er een spanning tussen wat volledig geaccepteerd is binnen de maatschappij en wat misschien iets minder geaccepteerd is binnen de maatschappij (Attwood, 2013). Deze verlangens worden vaak als ‘spannend’ en ‘interessant’ gecategoriseerd. Binnen dit grijze gebied van wat net wel en net niet geaccepteerd en/of bespreekbaar is worden de grenzen van het discours opgerekt zoals ook gebeurde met het boek *‘Fifty Shades of Grey’* (Barker, 2013). Binnen dit soort artikelen wordt gespeeld met de normen en waarden door ze af te tasten en onder druk te zetten. Privé verlangens die relatief bespreekbaar zijn vormen de gebeurtenissen die je niet publiekelijk aan iedereen vertelt maar zeker

bespreekt met je vriendinnen. Bij artikelen waar ‘privé verlangens die relatief bespreekbaar zijn’ worden besproken gaat het altijd over de verlangens van een vrouw die zij intern heeft waarbij de mysterieuze man deze verlangens vervuld in een éénmalige situatie (Barker, 2013). Ondanks dat het ideaal typische beeld inhoudt dat seksualiteit voornamelijk binnen de relatie plaatsvindt met de partner, lijkt het interne verlangen van de vrouw vooral gericht te zijn op mysterie en overgaven aan een vreemde toch wat dominante man. Een verlangen dat onderling bespreekbaar is in intieme kringen, een verlangen wat bekend is en vaak als spannend omschreven wordt, maar toch niet geheel geaccepteerd is. Een verlangen waarvan iedereen weet dat het achter gesloten deuren plaatsvindt.

“Ik lig voldaan na te genieten als hij plots met badjas in de hand naast me staat. “De dertig minuten zijn voorbij”, grijnst hij. “Dankjewel, dat was heel ontspannend”, glunder ik hem toe” (Glamour, 2015, De massagetafel).

De artikelen die gaan over ‘privé verlangens die relatief bespreekbaar zijn’ worden in de meeste gevallen begeleid door beeldmateriaal waarbij het herkenbaar is dat er personen worden afgebeeld zonder dat we deze daadwerkelijk echt kunnen identificeren zoals zichtbaar is in figuur 4. Hierbij gaat het om schimmen, contouren en lichaamsvormen. Het is dus aan de lezer om de afgebeelde persoon verder te visualiseren en vorm te geven in zijn/haar gedachten. Hier lijkt er dus door middel van onherkenbare personen een fantasie geprikkeld te worden bij de lezer die zelf mag invullen wat voor personen zulke belevenissen hebben. Het wekt een bepaalde mate van spanning op en het lijkt daarnaast ook een bepaalde mate van anonimiteit te bevatten. Men mag dit soort verlangens zeker hebben en ook uitvoeren zolang je het maar niet aan de grote klok hangt, dit zijn verlangens die meer in meer gesloten kringen blijven.

Figuur 4. Schimmen van personen als introductiefoto bij een artikel over seksuele verlangens.

Fragment uit *Elle*, 2015, Vurige feestdagen.

Als laatste zijn er ook nog de niet geaccepteerde verlangens op basis van de vastgestelde normen en waarden die heersen op dit gebied. Dit zijn verlangens die in de artikelen wel besproken worden maar vervolgens afgewezen en ‘geabnormaliseerd’ worden waardoor ze buiten de maatschappelijke normen en waarden betreft seksualiteit blijven vallen. Deze niet geaccepteerde verlangens zijn tegenovergesteld aan het ideaaltypisch beeld dat geschetst wordt van seksualiteit en bevat ook de niet geaccepteerde seksuele identiteit (Attwood, 2013). Maatschappelijk niet geaccepteerde seksuele verlangens die we kunnen terug zien uit de artikelen worden omschreven als ‘slecht’, heeft negatieve effecten op de omgeving en is iets dat altijd fout afloopt (Craene et al., 2013).

Binnen deze niet maatschappelijk geaccepteerde seksuele verlangens gaat het dus om seksueel verlangen naar handelingen die niet op vrijwillige basis zijn of lichamelijk en geestelijk sporen/schade achter laten bij de andere persoon in kwestie. Het ontbreken van respect op zowel geestelijk als lichamelijk vlak wordt als zeer negatief gezien en is dan ook niet acceptabel. Zo is seks met een overleden persoon, necrofilie, bijvoorbeeld geheel onacceptabel omdat het hierbij gaat om lichaamsschennis. Ook hier wordt er een zelfstandig naamwoord, eindigend op ‘-filie’ gekoppeld aan een verlangen als een soort ziekte. Door dit zelfstandig naamwoord kan het seksueel verlangen gelabeld/bestempeld worden en dankzij ‘-filie’ heeft het direct een zeer negatieve connotatie. Het seksueel verlangen naar seksualiteit met een overleden persoon wordt bestempeld als abnormaal, schadelijk en zorgwekkend. Het ontbreken aan respect tegenover de overleden persoon maakt dit nog erger. De bovenstaande omschreven punten die als zeer negatief worden ervaren binnen seksuele verlangens komen overeen met wat Craene et al. (2013) aanduiden als een negatieve connotatie betreft seksuele handelingen die afwijken van de standaard norm.

Een van de aller grootste niet geaccepteerde verlangens ligt in lijn met de seksuele identiteit waarbij men op kinderen valt, pedofilie, en alles wat daarmee te maken heeft. Zo is het seksuele verlangen naar bijvoorbeeld luiers iets wat totaal niet maatschappelijk geaccepteerd is en ver buiten zicht moet blijven. Mensen die dit verlangen hebben worden afgebeeld als abnormaal en vaak realiseert de persoon in kwestie dat hij/zij een abnormaal gedragspatroon vertoont wegens de sociale conditionering (Hall, 2013).

“Kristiaan: Op speciale feesten ontmoet ik mensen die deze behoefte ook hebben. Dan ben ik Ivy, een meisje van 2,5 jaar. Dat is allemaal onschuldig en heeft niets met seksualiteit te maken” (Viva, 2015, Geil van een luier: dit blijft wel tussen ons hé?).

In het bovenstaande stuk komt duidelijk naar voren dat de persoon in kwestie met het seksueel verlangen weet dat het zeer abnormaal is om een dergelijk verlangen te hebben naar kinderen. Hij probeert het te verantwoorden en minder abnormaal te maken door te zeggen dat het absoluut niet om seks gaat maar alleen de mentale gemoedstoestand. Dit duidt er nog eens extra op dat het verlangen naar de kinderrol al niet geaccepteerd is maar dat daadwerkelijk seksualiteit en kinderen echt een taboe is. Het hebben van een dergelijk verlangen en zeker het uitvoeren ervan zorgt ervoor dat je als individu buiten de samenleving valt wanneer anderen hier vanaf weten (Craene et al., 2013). Deze verlangens worden maatschappelijk niet geaccepteerd, bij het kenbaar maken van een dergelijk seksueel verlangen reageert de maatschappij afkeurend, dat is ook het doel van dit artikel. Dit artikel dient als voorbeeld en bevestiging om te laten zien dat dergelijk gedrag zeer negatief wordt bestempeld, wat overeen komt met de zogenoemde symbolische grens die Koning, Bartels en Storms (2011) al omschreven.

Veel seksuele verlangens die maatschappelijk niet geaccepteerd worden en die dus schade achter laat bij de omgeving zijn dan ook vertaald in beschermende wetten (Koning, Bartels & Storms, 2011). Deze wetten zijn ervoor om verlangens die als zeer schadelijk en negatief worden gezien door de samenleving, zoals pedofilie, te voorkomen. Het uitvoeren van seksuele verlangens zoals pedofilie is dus wettelijk strafbaar, wat dus aantoont dat deze verlangens in dusdanige mate ‘niet geaccepteerd’ zijn dat je er voor wordt gestraft (Koning, Bartels & Storms, 2011). Koning, Bartels en Storms (2011) tonen aan dat dergelijke wetten om seksuele verlangens en handelingen te voorkomen dienen als beschermheer van de vastgestelde cultuur en normen en waarden binnen de maatschappij betreft seksualiteit. Dit zien we ook terug in de artikelen:

“Hoewel we necrofilie massaal afkeuren – godzijdank – is sex met een dode in Nederland niet strafbaar. Echt niet? ‘Echt niet’, zegt advocaat Richard Korver. ‘Hoewel ik natuurlijk ook vind dat je van lijken moet afblijven’ aldus Korver.” (Linda, 2015, Advocaat: ‘Seks met doden is inderdaad niet strafbaar’).

Normen en waarden over seksualiteit veranderen over tijd dus wetten op dit vlak zullen ook continu blijven veranderen (Claes, 2013). Zo is duidelijk in het bovenstaande stuk dat er verondersteld wordt dat we allemaal achter het principe staan dat seksualiteit met overledenen onacceptabel is. Toch blijkt hier geen wet nog voor te zijn en hier lijken we verbaast over te zijn. Wanneer er gevallen zullen opduiken waarbij dit seksueel verlangen toch uitgevoerd wordt zal er mogelijk vanzelf een wet tegen worden aangenomen die dit dient te voorkomen.

4.3 Hoe de vrouw de bloemetjes hoort buiten te zetten

Naast het discours over de perfecte bloemetjes en bijtjes waarbij het allemaal draait om de ‘juiste’ en ‘goede’ seksualiteit is er ook een discours dat zich richt op de rol van de vrouwen die zij hebben betreft seksualiteit. Maar binnen deze ‘perfecte’ seksualiteit is er nog een extra rol voor de vrouw weggelegd. Opvallend genoeg is de extra rol voor vrouwen betreft seksualiteit is niet vermeld in het onderzoek van zowel Attwood (2013) als De Bruin (1999). Er zijn blijkbaar buiten de algemene maatschappelijke normen en waarden betreft ‘goede’ seksualiteit nog extra normen en waarden waar de vrouw zich aan dient te houden. De vrouw lijkt namelijk een zeer grote verantwoordelijkheid te hebben als het aankomt op de ‘juiste’ seksualiteit. De ideaaltypische vrouw hoort zich namelijk bezig te houden met verscheidene zaken om tot de juiste seksualiteit te komen. Zo voldoet de ideale vrouw aan bepaalde richtlijnen als het aankomt op haar uiterlijk. Ze moet voldoen aan geestelijke richtlijnen en daarnaast heeft de vrouw los gezien van de algemene gedragsregels ook te maken met gedragsregels die specifiek voor vrouwen zijn. Deze regels gaan in op hoe zij zich dient te gedragen tijdens de zoektocht naar een relatie, hoe zij zich dient te gedragen wanneer ze een relatie heeft en hoe zij zich dient te gedragen zowel vóór als tijdens de seks. Deze regels zagen we niet terug komen in de zes punten die De Bruin (1999) omschrijft als essentiële normen en waarden in Nederland op het gebied van seksualiteit. Daarom is het des te meer belangrijk om dit discours uit te diepen.

4.3.1. Uiterlijke richtlijnen

Uiterlijk blijkt een belangrijk onderdeel van bespreking te zijn in de artikelen als het aankomt op seksualiteit. Uiterlijk en seksualiteit blijken sterk aan elkaar gekoppeld te zijn, voornamelijk voor de vrouw. Ondanks dat seksualiteit bestaat uit seksuele identiteit, seksuele verlangens en relaties ligt er voor de vrouw ook nog extra nadruk op het uiterlijk. Tips en informatie over uiterlijk zijn in de artikelen namelijk altijd gericht op de vrouw. Uiterlijk heeft namelijk volgens de artikelen een grote invloed op seksualiteit en het kan tevens bijdragen aan het tot stand brengen van de ‘juiste’ seksualiteit. Het ideaalbeeld van hoe een vrouw er uit hoort te zien wordt binnen dit discours in de artikelen vormgegeven. Er zijn verschillende onderdelen binnen het uiterlijk die besproken worden, één van de onderdelen is het kapsel van vrouwen. Haar lijkt een grote invloed te hebben op de seksualiteit, hierbij gaat het altijd om lang volumineus en verzorgd haar. Ook haarkleur is een belangrijke factor in de seksualiteit want er zijn maar een paar ‘juiste’ kleuren. Zowel de *Glamour* als

de *Grazia* als de *Marie Claire* hebben een geheel artikel gewijd aan het feit dat blondines meer bedpartners hebben en dus ‘more fun’ hebben zoals gesteld wordt.

“Dat blondines het leuker hebben dan andere vrouwen is een bekende gezegde. Totdat uit onderzoek van Match.com bleek dat ze ook werkelijk meer seks hebben dan vrouwen met elke andere haarkleur.” (Glamour, 2015, Blondes have more fun).

Op deze manier wordt binnen de artikelen dus gestimuleerd dat bepaalde haarkleuren een voorsprong hebben in het tot stand brengen van de ideaaltypische seksualiteit. Hierbij wordt in deze artikelen zelfs gesuggereerd dat aantrekkelijkheid voortkomt uit de juiste haarkleur en dat dit tegenwoordig voor iedereen weggelegd is dankzij haarverf. Vooral blond staat op een hoog voetstuk en daarna is bruin ook een mogelijkheid. Vrouwen dienen zich dus aan te passen aan het maatschappelijk visueel gevormde ideaalbeeld van de vrouw. Dit is terug te zien in het beeldmateriaal van de artikelen. Vrouwen met een kort kapsel afgebeeld op de introductiefoto van artikelen zijn zeer sporadisch aanwezig, enkel bij wat bekende vrouwelijke sterren is dit terug te zien. Lang golvend blond volumineus haar, bij voorkeur blond, is dus de maatschappelijke norm als het gaat om de ideale haarstijl zoals zichtbaar in figuur 5.

Figuur 5. Ideaal typische kapsel van een vrouw.

Fragment uit Glamour, 2015, Blondes have more fun.

Haarstijl en kleur blijkt dus heel belangrijk te zijn maar lichaamsbehaaring is, naast hoofdhaar, vervolgens echt een ‘no-go’. In het artikel ‘wat vrouwen allemaal doen voor de seks: maar nooit toegeven’ uit de *Grazia*, wordt dan ook omschreven wat wij vrouwen vooraf aan seks allemaal aan onszelf voorbereiden, om de juiste seksualiteit te stimuleren. De titel van het artikel toont aan dat deze gebruiken bij alle vrouwen bekend zijn maar dat ze het alleen niet openbaar maken aan de tegenovergestelde partij. Vrouwen willen dus perfect lijken van nature zonder dat we daar iets voor zouden hoeven te doen, terwijl we achter de schermen alles horen te perfectioneren. Dit artikel heeft een disciplinerende werking en stelt hoe wij vrouwen het allemaal zouden moeten doen. Dit komt zeer overeen met de disciplinerende werking die De Bruin (1999) omschrijft in zijn artikel die gedrag van personen structureert. Vanuit de artikelen lijken alleen vrouwen zich druk te moeten maken om uiterlijk als het aankomt op seksualiteit. Hierbij lijkt het ook nog eens alleen om vrijwel alleen blanke vrouwen te gaan, zoals zichtbaar in figuur 6. Benen en oksels scheren is een vast onderdeel van de persoonlijke verzorging. Daar bijkomend wordt in het artikel ‘Deze 6 beautyproducten moet je van je lover stelen’ zelfs geadviseerd welke schoonheidsproducten we van onze partner, een man, zouden moeten stelen om ons haar te bestrijden en in plooi te houden.

Figuur 6. Afbeelding van een hoe de ideale vrouw zichzelf voorbereidt op de perfecte seksualiteit.

Fragment uit de *Grazia*, 2015, Wat vrouwen allemaal doen voor de seks maar nooit toegeven.

Persoonlijke verzorging gaat verder dan het kapsel alleen want zelfs voor de vagina zijn er blijkbaar factoren die bepalend zijn in hoe de ideale vagina er uitziet. Opvallend is dat in het artikel ‘Nee maar echt: de eerste schoonheidswedstrijd voor vagina’s uit de *Viva* wordt hier aandacht aan besteed. In het artikel is het zichtbaar dat men verbaasd is dat hier schoonheidswedstrijden in zijn omdat dit lichaamsdeel zo privé is maar het artikel bevestigt wel degelijk dat er richtlijnen zijn in hoe een ideale

vagina er uit ziet. Verder is kleding ook zeer belangrijk. Naast het onderwerp ‘haar’ legt het bovenstaande artikel ook nadruk op het feit dat vrouwen alles tot in detail op orde dienen te hebben, van haar en make-up tot het perfect matchende lingersetje. Vooral de juiste kleding en een sexy matchend lingersetje wordt in verschillende artikelen herhaaldelijk benoemd in de verschillende online versies van vrouwen tijdschriften. De juiste kleding heeft echter wel een dubbele standaard in zich. Aan de ene kant dient de vrouw zich sexy en aantrekkelijk te kleden maar aan de andere kant mag het niet te bloot en onthullend zijn want dan is vervolgens ongepast. Gemak en comfort zijn geen randvoorwaarde voor de juiste aantrekkelijke kleding, zo blijkt uit de tips om toch die sexy naaldhakken de hele avond aan te kunnen houden. Want wie mooi wil zijn en aan het ideaalbeeld wil voldoen moet pijn leiden, zo blijkt:

“Verder zitten open schoenen, mits niet te los, het lekkerst als je voeten lelijk opzwellen. Waar geen leer zit, kan er niks knellen nietwaar?” (Elle, 2015, Hoe je een avond op hakken uringt).

4.3.2. Geestelijke richtlijnen

Naast de belangrijke extra rol van het uiterlijk van de vrouw binnen seksualiteit heeft een vrouw ook nog rekening te houden met extra normen en waarden betreft gedrag naast de algemene regels. In de artikelen wordt specifiek ingespeeld op de extra mentale gedragsregels waar een ‘echte’ en ‘goede’ vrouw zich aan moet houden om zo tot de juiste relatie te komen met de juiste seksualiteit. Zo is de perfecte vrouw zelfverzekerd en heeft ze zelfrespect. Dus naast uiterlijk heeft de vrouw ook te maken met geestelijke richtlijnen waar ze aan dient te voldoen. Met zelfverzekerdheid wordt bedoeld dat de vrouw in staat mag zijn om haar mannetje te staan en de leiding te nemen maar dat ze wel vrouwelijk moet blijven. Om vrouwelijk te blijven moet ze, paradoxaal genoeg, vervolgens in zekere mate ook afhankelijk zijn van de man zodat de man zichzelf ook echt de man kan voelen. Met zelfrespect wordt vervolgens bedoeld dat de vrouw haar lichaam waardeert en beschermt door niet zomaar met iedereen seks te hebben. Het is maatschappelijk acceptabel als de man seks heeft met meerdere vrouwen, hij wordt dan gezien als dé man. Dit geldt echter niet voor vrouwen want een vrouw die seks heeft met teveel verschillende personen wordt bestempeld als een ‘slet’, wat een zeer negatieve stempel is voor een vrouw. Wat overigens gezien wordt als ‘teveel verschillende personen’ is maatschappelijk bepaald. Er wordt in de artikelen dan ook niet verteld wat teveel is want dit wordt als ‘logisch’ gezien, een vrouw hoort zelf te weten wat ‘teveel’ is. Dit toont dus aan dat er een discrepantie is tussen de normen en waarden betreft gedrag voor een man en een vrouw.

4.3.3. Gedragsregels voor vrouwen

Naast de geestelijke richtlijnen waar vrouwen zich aan dienen te houden zijn er ook publieke gedragsregels waar rekening mee moet worden gehouden. Deze gedragsregels spelen altijd in op het tot stand brengen van een heteroseksuele relatie. Dat er zoveel specifieke publieke regels zijn gericht op vrouwen zagen we niet terug in het onderzoek van De Bruin (1999) of Attwood (2013). Zo gelden er bijvoorbeeld voor een heteroseksuele vrouw strikte regels voor de eerste date met een man.

Verschillende artikelen bespreken deze ‘logische’ regels, want hoort een vrouw wel bier te drinken op een eerste date? Hoelang moet een vrouw de man laten wachten op seks? En wat moeten vrouwen doen als ze een ‘échte’ en ‘serieuze’ relatie willen? Allemaal zaken waar een vrouw zich specifiek druk over hoort te maken en waar zij rekening mee dient te houden als zij naar buiten treden. Een vrouw hoort zich netjes, zedelijk te gedragen, hoort geen seks te hebben na de eerste date, hoort niet seks te hebben met teveel verschillende personen dus bij voorkeur alleen in een relatie, hoort beschaafd een wijntje te drinken maar niet dronken te worden en ze moeten zelfs rekening houden met wat ze eten om onaangename geurtjes te voorkomen.

Helemaal opvallend is dat vrijwel elke online variant van de vrouwentijdschriften online artikelen plaatst die als het ware vanuit de man lijken te komen met titels zoals: ‘8 x wat hij wil dat je doet in bed’ uit de *Grazia*, ‘Wat mannen afknappers vinden in bed’ uit de *Grazia*, ‘Deze vragen vinden mannen het irritantst’ uit de *Marie Claire*, ‘Wat we kunnen leren van shoppen met een man’ uit de *Viva* en ‘5 dingen waar mannen zich zorgen om maken tijdens de seks’ uit de *Glamour*. Artikelen die als het ware geschreven zijn vanuit de man, functioneren als een extra stok achter de deur om vrouwen het juiste gedrag te laten vertonen als ze uiteindelijk een serieuze relatie willen. Deze artikelen creëerden dus extra druk en dienen als grensbewaking voor het juiste maatschappelijk wenselijke gedrag van vrouwen zoals duidelijk wordt uit het volgende stuk:

“Is je seksleven niet meer zo spannend als eerst en weet je niet meer hoe je dit kunt veranderen? Girl, don’t you worry. Jij kunt namelijk makkelijk het verschil maken voor hem door déze acht dingen toe te passen” (Grazia, 2015, 8x wat hij wil dat je in bed doet).

Vervolgens wordt in dit artikel een hele waslijst aan tips gegeven van hoe vrouwen zich dienen te gedragen en wat ze moeten doen, zowel vóór als tijdens de seks, om tot de juiste seksualiteit te komen. In dit artikel wordt getoond dat de vrouw een zeer belangrijke rol heeft in het creëren van de juiste randvoorwaarden voor de juiste seksualiteit. Zo moet de vrouw niet te ‘makkelijk’ zijn en te snel toehappen want dan wordt ze gezien als een ‘slet’. Daarnaast wordt in verschillende artikelen gesteld dat het ongepast is voor een vrouw om op de eerste date al seks te hebben. Opvallend is echter dat er een discrepantie is tussen hoe de vrouw zich buiten de deur hoort te gedragen en hoe zij zich in de slaapkamer hoort te gedragen. Uit de gedragsregels betreft normen en waarden zoals hierboven

besproken wordt duidelijk dat een vrouw zich in publieke sferen netjes en gepast hoort te gedragen. Dit lijkt in lijn te zijn met het punt dat De Bruin (1999) aanhaalt als een van de belangrijke normen en waarden binnen seksualiteit. In punt zes omschrijft hij dat seksualiteit zich in privésferen dient af te spelen. Hierbij stelt De Bruin (1999) niet dat dit voor alleen vrouwen geldt, maar vanuit de artikelen lijkt dit dus vooral voor vrouwen op te gaan. Vrouwen dienen een bepaalde mate van afstand te bewaren en gereserveerdheid omdat ze anders, zoals hierboven al omschreven, bestempeld wordt als 'een slet' of 'makkelijk om te krijgen', wat heel negatief is. Binnen in huis in de slaapkamer dient ze echter alle remmen los te moeten gooien en dient ze als het ware een 'geweldig seksbeest' te moeten zijn. Dit wordt ook duidelijk weerspiegeld in het beeldmateriaal dat bij de artikelen aanwezig is. Wanneer de artikelen over tips gaan en gedragspatronen buiten de deur, is duidelijk dat vrouwen modern maar gepast gekleed zijn, zoals zichtbaar in figuur 7. Wanneer artikelen gaat over tips en gedragspatronen in de slaapkamer dan krijgt de vrouw een hele andere uitstraling, zoals zichtbaar in figuur 8.

Figuur 7. Voorkomen van een vrouw buiten de deur.

Fragment uit Grazia, 2015, Dit denken mannen over seks op een eerste date.

Figuur 8. Voorkomen van een vrouw in de slaapkamer.

Fragment uit Viva, 2015, Zo boost je je seksleven.

Er zijn echter wel wat artikelen die proberen te breken met de traditionele normen en waarden betreft gedrag omtrent seksualiteit die een vrouw zou moeten hanteren. Anno 2016 mag de vrouw inmiddels iets meer het heft in eigen hand nemen en is ze niet volledig aangewezen op het initiatief van de man. Zo zijn er artikelen die omschrijven dat als een vrouw na de eerste date het bed wil delen met een man dat zij dit geheel zelf moet weten en ze gewoon haar gevoel moet volgen. In deze artikelen wordt gesteld dat het belangrijkste is dat de vrouw zich er goed bij moet voelen en dat als zij er achter staat dat het dan prima is. Seks moet vooral leuk zijn en een vrijwillige keuze en hoe de vrouw dit invult mag ze tot op zekere hoogte zelf invullen zolang het maar niet té veel afwijkt van de standaard norm zoals ook al duidelijk werd uit het onderzoek van Attwood (2013), Bakker en Vanwesebeeck (2006), De Bruin (1999) en Craene et al. (2013). Dus uiteindelijk blijft het traditionele plaatje van de rol van de vrouw en het ideaalbeeld van de vrouw nog altijd vrij conservatief. Dat staat in contrast met het onderzoek van Zurbriggen et al. (2007) waarin gesteld wordt dat media juist als podia functioneren voor de negatieve effecten van seksualisering.

4.3 Stiltes omtrent de bloemetjes en de bijtjes

Ondanks dat de artikelen zeer uitgesproken zijn in hoe het wél hoort en wat we vooral niet moeten vergeten, zijn er ook (on)bewuste keuzes gemaakt in hetgeen wat ze niet willen bespreken en hetgeen dat wordt weggelaten (Hall, 2013). Binnen de artikelen worden dus ook elementen weggelaten of niet besproken betreft de bloemetjes en de bijtjes. Datgene wat weg is gelaten of niet wordt besproken is net zo belangrijk als datgene wat wel wordt besproken omdat hier grenzen bepaald worden van wat wel en niet bespreekbaar is (Hall, 2013). Wat niet besproken wordt in de artikelen wordt dus buiten gesloten van het discours in de maatschappij. Daarnaast kan het zijn dat sommige elementen niet

besproken worden omdat het als standaard en normaal wordt verondersteld.

Het meest opvallend binnen alle artikelen dat het woord seks binnen seksualiteit haast bijna niet gebruikt wordt. Hierbij lijkt het dus zo te wezen dat auteurs van de artikelen niet het beestje bij de naam durven te noemen. Van alle 394 artikelen die over seksualiteit en seks gaan noemen maar 148 artikelen het woord 'seks' in hun titel, wat betekent dat maar 37.56% van de artikelen het woord daadwerkelijk gebruikt. Het lijkt er op dat ondanks dat we weten dat het artikel over seksualiteit en seks gaat we dit niet daadwerkelijk hoeven te benoemen. Daarnaast wordt er in de gehele dataset nergens precies omschreven wat seks nu precies inhoud. Uit de normen en waarden die gesteld worden in de artikelen kan een discours gehaald worden waardoor we begrijpen wat men ziet als seks maar het is in geen enkel artikel daadwerkelijk beschreven. Er wordt ingespeeld op het idee dat iedere lezer wel 'ongeveer' begrijpt wat er bedoeld wordt en wat seks nu precies inhoud en wat er ongeveer wel en niet bij hoort net zoals met de metafoor 'de bloemetjes en de bijtjes' (Claes, 2013). Zo zijn er veel woorden die wel impliceren dat het over seks gaat zonder dat het daadwerkelijk benoemd wordt. Wanneer het in artikelen over 'de slaapkamer' of 'het bed' gaat is het duidelijk dat er verwezen wordt naar seks. 'De slaapkamer' of 'het bed' zijn dus een synoniem in de artikelen voor seksualiteit. De slaapkamer en het bed worden vervolgens besproken aan de hand van de twee dominante discoursen namelijk de beschrijving van seksualiteit of de rol van de vrouw betreft seksualiteit.

Seks en seksualiteit zijn wel overduidelijk fenomenen die gekoppeld zijn aan het hebben van een relatie tussen twee personen (De Bruin, 1999). Wat er omtrent seks en seksualiteit ook lijkt te worden besproken, of het nu gaat om seksuele identiteit, voorkeuren of de relatie, het gaat in ieder geval altijd om de band en connectie tussen twee personen. In geen enkel van de artikelen wordt er aandacht besteed aan een relatie tussen meer dan twee personen. Dit laat zien dat polygamie dus totaal buiten het maatschappelijk discours valt. Dit is niet heel gek omdat polygamie niet echt geaccepteerd is in de Nederlandse samenleving, zoals ook zichtbaar werd in het onderzoek van Craene et al. (2013). Daarnaast is een wettelijk polygaam huwelijk zelfs onmogelijk en verboden (Koning, Bartels & Storms 2011). Dit laat dus zien dat polygamie dus ver buiten de grenzen van acceptatie liggen en dat er zelfs wetten zijn die deze visie ondersteunen en beschermen. Dit verklaart ook waarom dit dus ook niet besproken wordt in de artikelen.

Verder lijkt er weinig aandacht te zijn voor biseksualiteit in de artikelen, enkel één artikel gaat in op biseksualiteit waarbij er afgevraagd wordt of Brad Pitt stiekem biseksueel is. Biseksualiteit lijkt dus weinig onderdeel uit te maken van het discours in de artikelen. Dit ligt in lijn met het onderzoek van Attwood (2013) waarin al werd aangetoond dat er weinig aandacht is voor biseksualiteit als seksuele identiteit. Losgezien van het feit dat biseksualiteit ook in mindere mate voor komt in de samenleving, waardoor het niet de hoofddoelgroep is van de online versies van vrouwen tijdschriften, lijken zij alsnog buiten gesloten te worden van het heersende discours in de artikelen. Opvallend is dat binnen de artikelen waar over heteroseksualiteit en homoseksualiteit zeer open en positief geschreven wordt omdat het duidelijk af te bakenen is op wie personen vallen. Binnen deze twee categorieën valt

dus een label te plakken op de geaardheid van mensen waardoor de maatschappij ze vooraf kunnen inschatten betreft seksuele voorkeuren.

Uit de artikelen kwam naar voren dat verschillende seksuele geaardheden geaccepteerd zijn zolang mensen hier maar voor uit durven te komen en het zelf accepteren. Bij biseksualiteit is de seksuele identiteit veel minder afgebakend en is het uiteindelijk mogelijk dat de persoon in kwestie op een man kan vallen of een vrouw. Het niet kunnen inschatten van de voorkeur van biseksuelen maakt het lastig om een label te plakken op de persoon, wat zeer belangrijk is in onze samenleving. Wanneer dit het geval is lijkt het dus alsof het minder geaccepteerd is en alsof het te complex is om op te nemen in het discours. Het feit dat deze seksuele identiteit lastig is omdat het minder makkelijk in een hokje past is onder andere ook zichtbaar in het onderzoek van Attwood (2013). Ondanks dat er in het onderzoek van Attwood (2013) uitgebreid aandacht besteed wordt aan verschillende vormen van seksualiteit is er relatief minder aandacht besteed aan biseksualiteit omdat dit lastig af te bakenen is. Online versies van offline vrouwentijdschriften proberen de inhoud van hun artikelen op een bepaald type persoon/doelgroep te richten betreft seksualiteit. Biseksualiteit lijkt hier een beetje tussen te zweven.

Verder lijkt het in de artikelen ook niet te gaan over seksuele mishandeling terwijl er in veel artikelen wel degelijk gesproken wordt wat absoluut niet acceptabel is binnen seksualiteit. Duidelijk wordt uit de artikelen dat wanneer seksuele voorkeuren en verlangens schade opleveren aan de omgeving dat het dan onacceptabel is. Creane et al., (2013) noemt seksuele mishandeling ook als een van de punten die onder niet geaccepteerd valt. Toch lijken de artikelen seksuele mishandeling zowel lichamelijk als geestelijk niet in de mond te durven nemen. Seksuele mishandeling kent uiteraard vele vormen en is daarom een breed begrip wat niet gemakkelijk af te bakenen is zoals bij pedofilie. De complexiteit van het onderwerp seksuele mishandeling lijkt er voor te zorgen dat online versies van vrouwentijdschriften hier geen aandacht aan willen besteden om zo te voorkomen dat er een te ongenueanceerd artikel wordt gepubliceerd dat maatschappelijk stof doet opwaaien (Koning, Bartels & Storms, 2011). Tijdschriften lijken dit onderwerp te willen vermijden door te stellen dat seks door beide partijen in de relatie leuk en fijn moeten worden gevonden en dat er wederzijds respect is. Ze proberen dus het wenselijke en positieve sterker uit te lichten die in lijn liggen met de zes punten die De Bruin (1999) opsomt. Ook wordt er veelal gesteld dat er gecommuniceerd moet worden tijdens de seks over wat men fijn vindt zowel geestelijk als lichamelijk.

“Het heeft zo veel meer zin om met ons te praten en ons te vertellen wat je wel en niet lekker vindt, dan te doen alsof je het lekker vindt en een orgasme te faken.- Daniel”
(Elle, 2015, 15 verrassende sekstips van mannen).

De nadruk ligt binnen de artikelen zeer op de positieve aspecten die seksualiteit in zich moeten hebben. Alles wat hiervan het tegenovergestelde is, dus negatief, wordt gezien als slechte seksualiteit (Creane et al., 2013). Seks die niet leuk of fijn is, waarbij er geen wederzijds respect is en waarbij de

ene partner niet rekening houdt met het lichamelijk en geestelijk welzijn van de andere partner is niet goed.

Als laatste is het zeer opvallend dat er bij alle online artikelen een nadruk lijkt te liggen op een zeer afgebakend, ideaal type vrouw. Er wordt niet daadwerkelijk verwezen naar de personen voor wie de inhoud van de artikelen bedoeld is maar de type personages die in het beeldmateriaal worden afgebeeld zijn heel eenzijdig. Zo is de huidskleur die gevisualiseerd wordt overwegend blank en gaat het altijd om slanke personen. Het lijkt uit het beeldmateriaal dat personen met een getinte huidskleur uit het discours over seksualiteit verwijderd zijn visueel gezien. Maar liefst vier van de zeven tijdschriften die geanalyseerd zijn hebben geen enkele keer op de introductiefoto een getint persoon afgebeeld terwijl zij in gemiddeld 79,72% gebruik maakte van afgebeelde personen in hun introductiefoto, zoals te zien is in figuur 9. Alleen de *Beau Monde* (10,71%), *Grazia* (5,71%) en *Viva* (2,46%) tonen op hun introductiebeelden personen met een getinte huidskleur. Maar dit is nog altijd overduidelijk een minderheidsgroepering binnen de artikelen betreft als het aankomt op afgebeelde personen. De artikelen die vervolgens personen afbeelden met een getinte huidskleur gaan over bekende personen die toevallig getint zijn. De algemene artikelen over seksualiteit visualiseren nooit een afbeelding van getinte personen aan het begin van het artikel. Hierdoor wordt duidelijk dat tips, problemen en verhalen over seksualiteit voornamelijk gericht zijn op blanke personen.

Figuur 9. Elementen afgebeeld op de introductiefoto van artikelen.

Titel tijdschrift	Aantal keer persoon in foto afgebeeld	Aantal keer getinte personen afgebeeld	Alleen vrouw(en) op de foto	Alleen man(nen) op de foto	Man(nen) en vrouw(en) op de foto	Totaal aantal afbeeldingen
Beau Monde	In 28 van de 29 artikelen 96,55%	3 10,71%	10 35,71%	2 7,14%	13 46,43%	28 100%
Elle	In 31 van de 40 artikelen 77,5%	0 0,0%	17 54,84%	0 0,0%	14 45,16%	31 100%
Glamour	In 45 van de 52 artikelen 86,54%	0 0,0%	10 22,22%	4 8,89%	31 68,89%	45 100%
Grazia	In 71 van de 96 artikelen 73,96%	4 5,71%	24 34,29%	2 2,86%	44 62,86%	71 100%
LINDA	In 17 van de	0	5	5	7	17

	24 artikelen	0,0%	29,41%	29,41%	41,18%	100%
	70,83%					
Marie Claire	In 9 van de	0	5	2	2	9
	42 artikelen	0,0%	55,56%	22,22%	22,22%	100%
	21,43%					
Viva	In 81 van de	2	39	13	27	81
	111 artikelen	2,46%	48,15%	16,05%	33,33%	100%
	72,97%					

De introductiefoto is structurerend voor de lezing van het artikel, wanneer er alleen blanke personages worden afgebeeld op deze foto's zegt dit iets over het type doelgroep dat de artikelen voor ogen hebben en het heersende discours (Hall, 2013). Hierin lijkt er dus geen plaats te zijn voor getinte personen en zij hoeven blijkbaar minder aandacht te krijgen als het aankomt op seksualiteit. Getinte vrouwen lijken buiten het discours van normen en waarden te vallen die opgesteld zijn voor gedrag betreft seksualiteit. Getinte vrouwen hebben blijkbaar geen tips nodig en seks is voor hen een natuurlijker fenomeen. Dit is terug te zien in de artikelen over seksualiteit waar bekende getinte personen hun ervaringen delen omtrent seksualiteit of een column schrijven zoals in de column van BN'er Sylvana Simons in de *Viva*. Hierin deelt zij haar ervaring van hoe het er bij haar aan toe gaat maar er worden hier geen tips gegeven of normen en waarden besproken.

Hetzelfde lijkt op te gaan voor vrouwen, en ook mannen, die een afwijkend figuur hebben van het ideaal type figuur van slank en atletisch. Ondanks dat er één artikel is die de ervaring van een vrouw bespreekt die ongelukkig is geworden in de seksualiteit sinds ze is afgevallen, lijkt er geen aandacht te zijn voor personen met een voller figuur. In dit artikel wordt er zeer positief gereageerd op haar visie dat ze ongelukkig is geworden van het ideaalplaatje van slank zijn en seksualiteit. Toch wordt dit wel gezien als een uitzondering. Dat deze visie van deze vrouw ongebruikelijk is wordt ook bevestigd door het beeldmateriaal van de artikelen. Er is namelijk geen enkel artikel dat op de afbeelding een volslank tot steviger model toont. Alle personen afgebeeld op de introductiefoto hebben hetzelfde eenzijdige type figuur, namelijk een slank afgetraind figuur. Personen met een volslank figuur worden dus niet opgenomen in het discours. Er is dus blijkbaar een ideaaltypisch lichaamsfiguur als het aankomt op de ideaaltypische seksualiteit wat een disciplinerende werking heeft (De Bruin, 1999). Het uitsluiten van een volslank tot stevig figuur in de introductiefoto van artikelen maakt duidelijk dat zij afwijkend zijn betreft lichaamsfiguur van het ideaaltypische figuur dat hoort bij de 'juiste' seksualiteit.

Conclusie

Seksualiteit is een populair en blijvend onderwerp binnen de samenleving. Dit onderwerp komt dan ook ruimschoots aan bod in media en zeker binnen vrouwentijdschriften. Seksualiteit is onlosmakelijk verbonden met het menselijk leven en de maatschappij. Maar de wijze waarop er gedacht wordt over seksualiteit en wat er besproken wordt op het gebied van seksualiteit, kan verschillen door de tijd heen (Claes, 2013). In dit onderzoek is er gekeken naar het discours betreffende seksualiteit en de bijbehorende factoren die hiertoe leiden vanuit de vraag:

‘Welke discourses met betrekking tot seks en seksualiteit worden vertegenwoordigd in online versies van offline vrouwentijdschriften in het jaar 2015?’

Uit de onderzochte artikelen in online versies van offline vrouwentijdschriften wordt zichtbaar dat seksualiteit volledig genormaliseerd is in moderne media. In de artikelen wordt gesteld dat seksualiteit een vast onderdeel is van ieders leven. Veel artikelen zijn dan ook gewijd aan de bespreking van het onderwerp seksualiteit. In de artikelen over seksualiteit zijn twee verschillende discourses te onderscheiden die gebaseerd zijn op vijf verschillende strategieën: seksuele identiteit, relatie, seksuele verlangens, uiterlijk en normen en waarden van gedrag. Deze vijf strategieën geven vorm aan hoe seksualiteit er uit hoort te zien en hebben een disciplinerende werking (De Bruin, 1999; Koning, Bartels & Stoms, 2011). Daarnaast dienen de strategieën als grensbewaking en overdracht van de maatschappelijke normen en waarden in Nederland op het gebied van seksualiteit (Hall, 2013).

Het eerste discours dat vertegenwoordigd wordt is ‘de perfecte bloemetjes en bijtjes’. Hierin wordt besproken waar ‘goede’ seksualiteit aan hoort te voldoen. De eerste drie strategieën, seksuele identiteit, relatie en seksuele verlangens, geven vorm aan hoe de perfecte seksualiteit er uit zou moeten zien. Binnen de artikelen komt duidelijk naar voren, op visueel en tekstueel vlak, wat maatschappelijk geaccepteerd is op het gebied van seksualiteit en wat als wenselijk wordt gezien. Daarnaast bevestigen verschillende ‘contra artikelen’, die negatieve effecten bespreken van ‘niet maatschappelijk geaccepteerde’ onderdelen van seksualiteit, hoe het wel hoort. Het tweede discours dat vertegenwoordigd wordt is ‘hoe de vrouw de bloemetjes hoort buiten te zetten’, of-te-wel wat de specifieke rol is van de vrouw binnen seksualiteit. Vrouwen blijken namelijk een zeer grote verantwoordelijkheid te hebben als het aankomt op seksualiteit. Binnen de artikelen wordt de rol van de vrouw gevormd aan de hand van twee strategieën: uiterlijk en normen en waarden van gedrag. Dit is terug te zien in zowel de visuele elementen als de tekstuele inhoud. Op basis van het uiterlijk en het gedrag blijkt dat de ideaaltypische vrouw aan veel regels moet voldoen en dat de ideale vrouw zeer specifiek afgebakend is. Dit heeft dus een disciplinerende werking op lezeressen (De Bruin, 1999).

Naast dat er veelal gesproken wordt over hoe het hoort en wat goed is, zijn er ook zaken die bewust dan wel onbewust, niet worden besproken in de artikelen als het aankomt op seksualiteit. Deze stiltes bakenen, net als wat wél expliciet vermeld wordt, grenzen af (Tonkiss, 1998). Zo worden

grensgevallen en niet geaccepteerde vormen van seksualiteit niet besproken waardoor ze buitengesloten worden van het maatschappelijk discours betreffende seksualiteit. Strategieën in de artikelen blijken dus vooral te functioneren als grensbewaking van het discours om aan te geven wat wel en niet geaccepteerd wordt in onze samenleving. Verschillende stiltes zijn opvallend binnen de artikelen zoals het feit dat de fysieke verwoording van seks vermeden lijkt te worden. Daarnaast blijkt er weinig ruimte voor biseksualiteit als seksuele identiteit wegens de lastige categoriseerbaarheid die deze identiteit met zich meedraagt. Ook bepaalde seksuele handelingen en uiterlijkheden van personen vallen buiten het discours en lijken geen deel uit te maken van seksualiteit in de maatschappelijke bespreking. Waardoor het volledig buitengesloten wordt.

Op wetenschappelijk niveau verduidelijken resultaten van dit onderzoek welke discourses er online vertegenwoordigd worden in artikelen uit online versies van offline vrouwentijdschriften, wat tot nu toe nog geheel onduidelijk was. Maar belangrijker is dat dit onderzoek op maatschappelijk niveau een grote bijdrage levert. Door het online discours van online versies van offline vrouwentijdschriften te onderzoeken is duidelijk geworden welke inhoud er aan de meisjes en jonge vrouwen verschijnt. Inzicht in de online vertegenwoordigde discourses geeft meer inzicht in het huidige seksualiseringsdebat. Ondanks dat verschillende wetenschappers het met elkaar eens zijn over toenemende seksualisering door nieuwe media wil dit niet zeggen dat de inhoud schadelijker is geworden. Dit laatste wordt veelal gesteld vanuit verschillende effectstudies (Felten, Janssens & Brants, 2009; Zurbriggen et al., 2007; Collins et al., 2004).

Uit de artikelen wordt duidelijk dat inhoud van artikelen in online versies van offline tijdschriften in 2015, zoals onderzoek van De Bruin (1999) en Duits en Van Zoonen (2011) al deden vermoeden, vrij conservatief en behoudend zijn. In de twee discourses die gepresenteerd worden in de artikelen, is duidelijk terug te zien dat er, in alle vijf strategieën (seksuele identiteit, relatie, seksuele verlangens, uiterlijk en normen en waarden van gedrag), drie niveaus zijn betreft de maatschappelijke normen en waarden. Elke strategie bestaat uit maatschappelijk geaccepteerde situaties op basis van normen en waarden van hoe het hoort, grensgevallen van situaties die net wel geaccepteerd worden en niet maatschappelijk geaccepteerde situaties op basis normen en waarden. Deze normen en waarden, die in de artikelen behandeld worden, zijn overeenkomstig met de zes punten die De Bruin (1999) opsomt in zijn onderzoek van de traditionele Nederlandse normen en waarden betreft seksualiteit. Door de tijd heen blijkt inhoud van vrouwentijdschriften dus niet zo veel veranderd te zijn ondanks de verschuiving van offline naar online versies van vrouwentijdschriften (De Bruin, 1999; Duits & Van Zoonen, 2011). Er is in sommige opzichten zelfs meer ruimte voor grensgevallen, die in het grijze gebied van seksualiteit vallen, betreft acceptatie zoals verschillende seksuele identiteiten en fantasieën. Meerdere grenzen van het discours betreft seksualiteit worden in de artikelen in online versies van offline vrouwentijdschriften opgerekt en besproken, wat invloed heeft op de acceptatie.

Opvallend binnen de artikelen is dat seksualiteit overal bij betrokken wordt, zelfs bij 'niet seks gerelateerde' situaties zoals daten, het kiezen van de juiste man maar ook uiterlijk en gedrag van de

vrouw (Duits & Van Zoonen, 2011; Nikken, 2006; Attwood, 2009). Verschillende zorgen vanuit het seksualiseringsdebat, zoals deze toenemende koppeling van ‘niet seks gerelateerde situaties’ aan seksualiteit, zijn zeer begrijpelijk. Seksualisering is tegenwoordig een zeer breed begrip (Zurbriggen et al., 2007). Dankzij nieuwe media blijven grenzen opgerekt en bevroegd worden. Daardoor neemt de toegankelijkheid tot informatie over het onderwerp seksualiteit toe. Het is echter de vraag of de maatschappij zich inderdaad zo moet focussen op enkel de negatieve psychologische gevolgen van seksualisering op meisjes en jonge vrouwen in de media zoals het seksualiseringsdebat verondersteld.

Op basis van de onderzoeksresultaten blijkt dat er meer nuancering aangebracht mag worden in deze discussie (Attwood, 2013; De Bruin, 1999; Kopacz & Bajka-Kopacz 2012). Het klopt dat de toegankelijkheid tot informatie over seksualiteit is toegenomen maar zoals Kopacz en Bajka-Kopacz (2012) al lieten zien is dit geen directe reden voor paniek. Het seksualiseringsdebat richt zich voornamelijk op de negatieve effecten die deze seksualisering teweeg zou brengen bij meisjes en jonge vrouwen. Meisjes en jonge vrouwen zouden daardoor een verkeerd beeld krijgen van seksualiteit, wat schadelijke gevolgen heeft voor hun toekomstige seksuele gedrag en zelfbeeld. Maar de inhoud van de artikelen blijkt vooral gericht te zijn op het verstrekken van informatie over de traditionele Nederlandse normen en waarden op het gebied van seksualiteit. Dit betekent dat artikelen eerder een educatieve rol vervullen. Kopacz en Bajka-Kopacz (2012) lieten al zien dat wanneer artikelen seksualiteit op een informerende en educatieve wijze bespreken dit juist bijdraagt als ‘empowering’ voor meisjes en jonge vrouwen.

Het seksualiseringsdebat mag echter niet aan de kant worden geschoven op basis van deze nuancering betreft tekstuele inhoud. Waar namelijk wel de zorgen in het seksualiseringsdebat volledig terecht zijn, is betreft de eenzijdigheid van visuele inhoud van artikelen. In de tekstuele inhoud van artikelen relatief veel ruimte voor verschillende uitzonderingen op het gebied van seksualiteit, naast de traditionele normen en waarden. Dit is onder andere terug te zien in de openheid tegenover verschillende seksuele verlangens en verschillende seksuele voorkeuren die niet binnen het traditionele beeld van de ‘perfecte’ seksualiteit vallen. Dit is bij het beeldmateriaal in de artikelen niet het geval. Hoe de ideale relatie, man en/of vrouw er uit ziet is zeer afgebakend. Hierin blijkt dan ook geen uitzondering aanwezig te zijn. Deze eenzijdigheid sluit een groot deel van de samenleving uit omdat zij niet binnen het kader van ‘ideaaltype’ vallen volgens de artikelen (Abedini 2013).

Visuele elementen in artikelen hebben, net als tekstuele elementen, een disciplinerende werking (De Bruin, 1999; Tonkiss, 1998). Het systematisch buitensluiten van een grote groep mensen binnen de samenleving op basis van uiterlijk die nodig zou zijn voor de ‘juiste’ seksualiteit, bevestigt de zorgen die genoemd worden in het seksualiseringsdebat. Het seksualiseringsdebat zou zich niet zo sterk moeten richten op de schadelijke effecten van seksualisering betreft inhoud van artikelen vanuit de media. De disciplinerende werking van educatieve tekstuele inhoud over normen en waarden van seksualiteit in artikelen kan juist als positief worden gezien. Het seksualiseringsdebat zou zich juist sterker moeten richten op een bredere vertegenwoordiging van leden uit de samenleving binnen

seksualiteit zodat alle bevolkingsgroepen betrokken worden bij dit onderwerp. Hierdoor zou een grotere maatschappelijke doelgroep worden vertegenwoordigd in de visuele inhoud bij artikelen over seksualiteit waardoor meer mensen onderdeel uit maken van het discours betreft seksualiteit.

Dit onderzoek is tot stand gekomen naar aanleiding van seksualiseringsdebat dat is ontstaan met de opkomst van moderne media. De focus van dit debat ligt op het effect van de inhoud die verschijnt aan meisjes en jonge vrouwen betreft seksualiteit. Wegens de focus op meisjes en vrouwen in dit debat is er binnen dit onderzoek ook gekozen om de focus te leggen op inhoud over seksualiteit die verschijnt aan meisjes en jonge vrouwen vanuit online versies van offline vrouwentijdschriften. De eenzijdigheid van onderzocht bronmateriaal is een beperking binnen dit onderzoek. Mogelijk zijn er ook andere informatiebronnen die gebruikt hadden kunnen worden om het discours dat aan meisjes en jonge vrouwen verschijnt, betreffende seksualiteit, te onderzoeken. Meisjes en jonge vrouwen krijgen namelijk veel meer verschillende vormen van media inhoud te zien als het gaat om seksualiteit dan alleen online versies van offline vrouwentijdschriften. Zo zijn naast de online versies van offline vrouwentijdschriften ook blogs momenteel zeer invloedrijk. Vervolgonderzoek zal hier mogelijk verder op in kunnen inspelen om het heersende discours betreft seksualiteit verder in kaart te brengen. Informatie vanuit blogs kan nuttige informatie opleveren omdat deze geschreven worden door amateurschrijvers en niet vanuit een organisatie. Hierdoor wordt het nog inzichtelijker welke discourses gepresenteerd worden vanuit de maatschappij.

Anderzijds doordat de focus geheel ligt op de vrouwelijke doelgroep in het seksualiseringsdebat wordt de mannelijke doelgroep volledig buiten discussie gelaten. Hierdoor lijkt er geen aandacht te zijn voor wat mannen onder ogen krijgen als het aankomt op seksualiteit, terwijl mannen wel degelijk een rol hebben in seksualiteit en seks binnen het maatschappelijk discours over seksualiteit. Dit is tevens de tweede beperking binnen dit onderzoek, omdat ook dit onderzoek zich enkel richt op meisjes en jonge vrouwen binnen het seksualiseringsdebat. Ongetwijfeld zijn er ook mediabronnen die geheel gericht zijn op de man en inhoud aan hen overbrengen over seksualiteit. Het discours dat aan mannen verschijnt vanuit deze mediabronnen hebben uiteraard ook implicaties voor hun beeldvorming van seksualiteit. In vervolg onderzoek zal het verdiepend zijn als er ook gekeken wordt naar wat voor discours mannen onder ogen krijgen betreft seksualiteit en wat de rol van de man is betreft seksualiteit. Op deze manier wordt inhoudelijk beter zichtbaar wat zich in totaliteit over seksualiteit online verschijnt aan leden van onze samenleving.

Al met al kan geconcludeerd worden dat bij het seksualiseringsdebat de nodige kanttekeningen geplaatst kunnen worden. Sommige elementen binnen het seksualiseringsdebat worden misschien onterecht teveel benadrukt zoals de negatieve effecten van tekstuele inhoud, terwijl de inhoud niet veel verschilt van vroeger (De Bruin, 1999). De tekstuele inhoud die aan meisjes en jonge vrouwen bevat zelfs veel positieve disciplinerende aspecten en educatieve informatie (Kopacz & Bajka-Kopacz, 2012). Maar sommige zorgen op bepaalde vlakken zijn, zoals zichtbaar wordt uit onderzoek, dan ook zeker terecht. De visuele inhoud van artikelen verdient binnen dan ook meer aandacht binnen dit

debat. Niet wegens mogelijk schadelijke visuele inhoud maar wegens eenzijdigheid van personen die afgebeeld worden in de artikelen die deel kunnen uit maken van seksualiteit. Dit geeft namelijk paradoxaal genoeg het idee dat de ‘juiste’ seksualiteit maar voor een bepaalde groep mensen is weggelegd terwijl de inhoud van artikelen het tegenovergestelde suggereren. Want zoals de tekstuele inhoud van artikelen verondersteld is dat seks per slot voor iedereen is en dat we het allemaal vaker moeten doen!

6. Literatuurlijst

- Abedini, S. (2013). Seksuele Scripts bij een Eerste Keer Seks: De Invloed van Sociale Media op het Seksueel Gedrag van Adolescenten (masterthesis sociale psychologie).
<http://www.cyberpesten.be/info/sites/default/files/508688.pdf>.
- Aerts, R. (1994). Het tijdschrift als culturele factor en als historische bron. *JbNBg*, 4 (1), 107-130.
- ANP, (2006), <http://www.nu.nl/algemeen/861471/seksueel-verlangen-naar-eigen-kind-grootste-taboe.html>, geraadpleegd op 17-12-2015.
- Arend, S.H. (2007). *Pleitbezorgers, procesmanagers en participanten*. Delft: Uitgeverij Eburon.
- Attwood, F. (2009). *Mainstreaming Sex: The Sexualisation of Western Culture*. London & New York: I.B. Tauris.
- Attwood, F., Bale, C., Barker, M. (2013). *The Sexualization Report*. geraadpleegd van <http://thesexualizationreport.wordpress.com/>.
- Bakker, F., Vanwesenbeeck, I. (2006). *Seksuele gezondheid in Nederland in 2006*. Delft: Uitgeverij Eburon.
- Barker, M. (2013). Consent is a grey area? A comparison of understandings of consent in Fifty Shades of Grey and on the BDSM blogosphere. *Sexualities*, 16 (8), 896-914.
- Bates, T.R. (1975). Gramsci and the Theory of Hegemony. *Journal of the History of Ideas*, 36 (2), 351-366.
- Bourdieu, P. (1993). *The Field of Cultural Production*. Cambridge, UK: Polity Press.
- Brink, R.C. (2007). *Invloed van cultuur op seksualiteit* (Masterthesis). geraadpleegd van <http://dare.uva.nl/cgi/arno/show.cgi?fid=51950>.
- Bruin de, J. (1999). Plezierseks, machopraat en romantiek: voorstellingen van seksualiteit in jongerenbladen. *Tijdschrift voor Genderstudies*, 2 (4), 55-64.
- Claes, T. (2013). Seksualisering, cultuur en agency. *Ethiek & Maatschappij*, 15 (3-4), 87-121.
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2010). *Meer internet en minder tv bij jongeren*, (CBS, 30-6-2010). Den Haag: CBS.
- Collins, R., Elliott, M., Berry, S., Kanouse, D., Kunkel, D., Hunter, S., Miu, A. (2004). Watching sex on television predicts adolescent initiation of sexual behavior. *Pediatrics*, 114 (3), 280-289.
- Craene, V. Zebracki, M. Vermeiren, K. (2013). Seksualiteit in de 21^e eeuw, *AGORA*, 29 (1), 4-7.
- Cuilenburg, J. (2006). Nieuwe mediamarkt vraagt om nieuw mediabeleid. *Tijdschrift voor communicatiewetenschap*, 34 (2), 177-212.
- Dasler, J. (2009). *Zorgondernemer met de wind in de rug van internet Wat internet kan betekenen voor de concurrentiepositie van zorgorganisaties* (Masterthesis). geraadpleegd van [http://www.erasmuscentrumzorgbestuur.nl/_erasmuscmdz/docs/publicaties/98/zorgondernemer met de wind in de rug van internet.pdf](http://www.erasmuscentrumzorgbestuur.nl/_erasmuscmdz/docs/publicaties/98/zorgondernemer%20met%20de%20wind%20in%20de%20rug%20van%20internet.pdf).

- Davis, D.K. & Baron, S.J. (1981). A History of Our Understanding of Mass Communication. In Davis, D.K. & Baron, S.J. (Eds.). *Mass Communication and Everyday Life: A Perspective on Theory and Effects* (19-52). Belmont: Wadsworth Publishing.
- Delfos, M. (1994). De ontwikkeling van intimiteit: Een ontwikkelingspsychologisch model gekoppeld aan een model van de gevolgen van seksueel misbruik. *Tijdschrift voor Seksuologie*, 1 (4), 282-292.
- Doherty, N.F., Coombs, C.R., Loan-Clarke, J. (2006). A re-conceptualization of the interpretive flexibility of information technologies: redressing the balance between the social and the technical. *European Journal of Information Systems*, 15 (6), 569-582.
- Duits, L. (2011). <http://www.dieponderzoek.nl/debat-over-seksualisering-heeft-niets-met-feminisme-of-met-hedendaagse-meisjescultuur-te-maken/>, geraadpleegd op 21-1-2016.
- Duits, L. (2015). <http://lindaduits.nl/2015/08/bij-eenvandaag-jongeren-gaan-verstandig-om-met-sociale-media/>, geraadpleegd op 24-01-2016.
- Duits, L., Van Zoonen, L. (2011). Coming to terms with sexualization, *European Journal of Cultural Studies*. 14 (5), 491–506.
- Felten, H., Janssens, K., Brants, L. (2009). *Seksualisering: je denkt dat het normaal is. Een onderzoek naar de beleving van jongere*. Utrecht: Movisie.
- De Graaf, H., Beyers, W., Acker, J. (2012). De Seksuele Carrière van Nederlandse en Vlaamse Jongeren. *Kind en Adolescent* 33 (4), 179-187.
- De Groef, B. (2009). *De biologie van seks*. Den Haag: Acco Leuven.
- De Haan, J. (2010). Late on the curve. Causes and consequences of differences in digital skills. In E. Ferro, Y. K. Dwivedi, J.R. Gill-Garcia, en M. D. Williams (red.), *Handbook of research on overcoming digital divides: Constructing an equitable and competitive information society*. 292-308, New York: Hershey.
- Haan, de J. (2015). College Slides 1, 2 en 3 ICT Cultuur en Samenleving. [Power Point Slides]. Geraadpleegd op: https://bb-app01.ict.eur.nl/webapps/blackboard/content/listContent.jsp?course_id=_7898_1&content_id=_70861_1&mode=reset
- 't Hart, H., Boeije, H., Hox, J. (2009). *Onderzoeksmethoden*. Achtste druk, Den Haag: Boom Lemma Uitgevers.
- Hesmondhalgh, D. (2013). Digitalization and the Internet. In D. Hesmondhalgh (red.), *The cultural industries*. 310-339, London: Sage.
- Hove, G. (2004). *De verleiding van de vrouw: De marketing van vrouwentijdschriften in de 21e eeuw*. Amsterdam: Persmuseum.

- Hülksen, M. (2005). *Fascinerend en veelzijdig: het vrouwentijdschrift als bron: Een leidraad voor de (beginnende) onderzoeker*. Amsterdam: Persmuseum.
- Huysmans, F., De Haan, J. (2010). *Alle kanalen staan open en de digitalisering van het mediagebruik*. Den Haag: SCP. 84-148.
- Jensen, L.E. (2004). *Geheel aan de Vrouwelijke Kunne toegewijd? Nederlandse vrouwentijdschriften in de achttiende en negentiende eeuw*. Amsterdam: Persmuseum.
- Joshi, S.P., Peter, J., Valkenburg, P.M. (2011). Scripts of Sexual Desire and Danger in US and Dutch Teen Girl Magazines: A Cross-National Content Analysis. *Amsterdam School of Communication Research ASCoR*, 46 (1), 463–474.
- Kaiser, U. (2006). Magazines and their Companion Websites: Competing Outlet Channels? *MarketingScience*, 4 (1), 1-24.
- Koning, M., Bartels, E., Storms, O. (2011). Schadelijke traditionele praktijken en cultureel burgerschap Integratie, seksualiteit en gender. *Tijdschrift voor Genderstudies*, 14 (1), 35-51.
- Kopacz, M.S., Bajka-Kopacz, A. (2012). Adolescent sexual initiation through the lens of letters to the editor published in Polish teenage magazines. *Sex Education*, 12 (2), 165–176.
- Macdonald, M. (2003). Discourse and representation. In M. Macdonald, *Exploring Media Discourse*. 9-26, London: Arnold.
- Meder, T., Van Dijk, M. (2000). *Doe open Zimzim. Verhalen en liedjes uit de Utrechtse wijk*. Amsterdam: Lombok.
- Media Monitor, <http://www.mediamonitor.nl/mediamarkten/tijdschriften/tijdschriften-in-2012/> , geraadpleegd op 15-2-2016.
- Nikken, P. (2006). Seks in de media en kinderen. *Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW)*, Utrecht, <file:///C:/Users/Naomi/Dropbox/Downloads/Nikken-%20Seks%20in%20de%20media%20en%20kinderen.pdf>
- Nikken, P. (2009). Seksualisering en de jeugd van tegenwoordig: De media als zondebok? *Tijdschrift Voor Seksuologie*, 33, 84-96.
- Peterson, R.A., Anand, N. (2004). The production of culture perspective. *Annual Review of Sociology*, 30 (1), 311-334.
- Picavet, C. (2009). Pornificatie, Niks Mis Mee (?). *Tijdschrift Voor Seksuologie* (33), 155-157.
- Rijksoverheid, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vrouwenemancipatie/inhoud/veiligheid-van-meisjes-en-vrouwen> , geraadpleegd op 17-12-2015.
- Russell, B. H. (2000). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches*. Thousand Oaks: Sage.
- Sanoma Merken, <http://www.sanoma.nl/merken/print/>, geraadpleegd op 12-4-2016.

- Sanoma Bereik, <http://www.sanoma.nl/merken/tarieven-formaten-bereik/print/>, geraadpleegd op 12-4-2016.
- Storsul, T., Krumsvik, A.H. (2013). *Media Innovations: A Multidisciplinary Study of Change*. Nordicom: University of Gothenburg.
- Tonkiss, F. (1998). Analysing discourse. In C. Seale (Ed.), *Researching society and culture*, 38, 245-260, London: Sage Publications.
- Van Zonen, L. (2004). *Media Cultuur & Burgerschap: een inleiding*. Amsterdam: Het Spinhuis.
- Veenhoven, R. (2005). Wat bracht de seksuele revolutie? In S.W. Couwenberg (red.) '*Seksuele revolutie ter discussie. Van Phil Bloom tot Sex and the City*', *Civis Mundi*, Jaarboek, 93-105.
- Versteenwegen, A. (1993), Psychoseksuele Relatietherapie. *Tijdschrift voor Seksuologie*, 17 (1), 39-48.
- Wodak, R., Meyer, M. (2001). *Methods of Critical Discours Analysis*. London: SAGE Publications.
- World Health Organization, Department of Reproductive Health and Research (2010). Developing sexual health programs: A framework for action.
http://www.who.int/reproductivehealth/publications/sexual_health/rhr_hrp_10_22/en/
geraadpleegd op 4-4-2016.
- Wouters, C. (2004). *Sex and Manners: Female Emancipation in the West 1890 - 2000*. London: Sage Publications.
- Wouters, C. (2012). *De jeugd van tegenwoordig: emancipatie van liefde en lust sinds 1880*. Amsterdam: Singel Uitgeverij.
- Zurbriggen, E.L., Collins, R.L., Lamb, S., Roberts, T., Tolman, D.L., Ward, M., Blake, J. (2007). *Report of the APA Task Force on the Sexualization of Girls*. Washington: American Psychological Association.

Appendix A

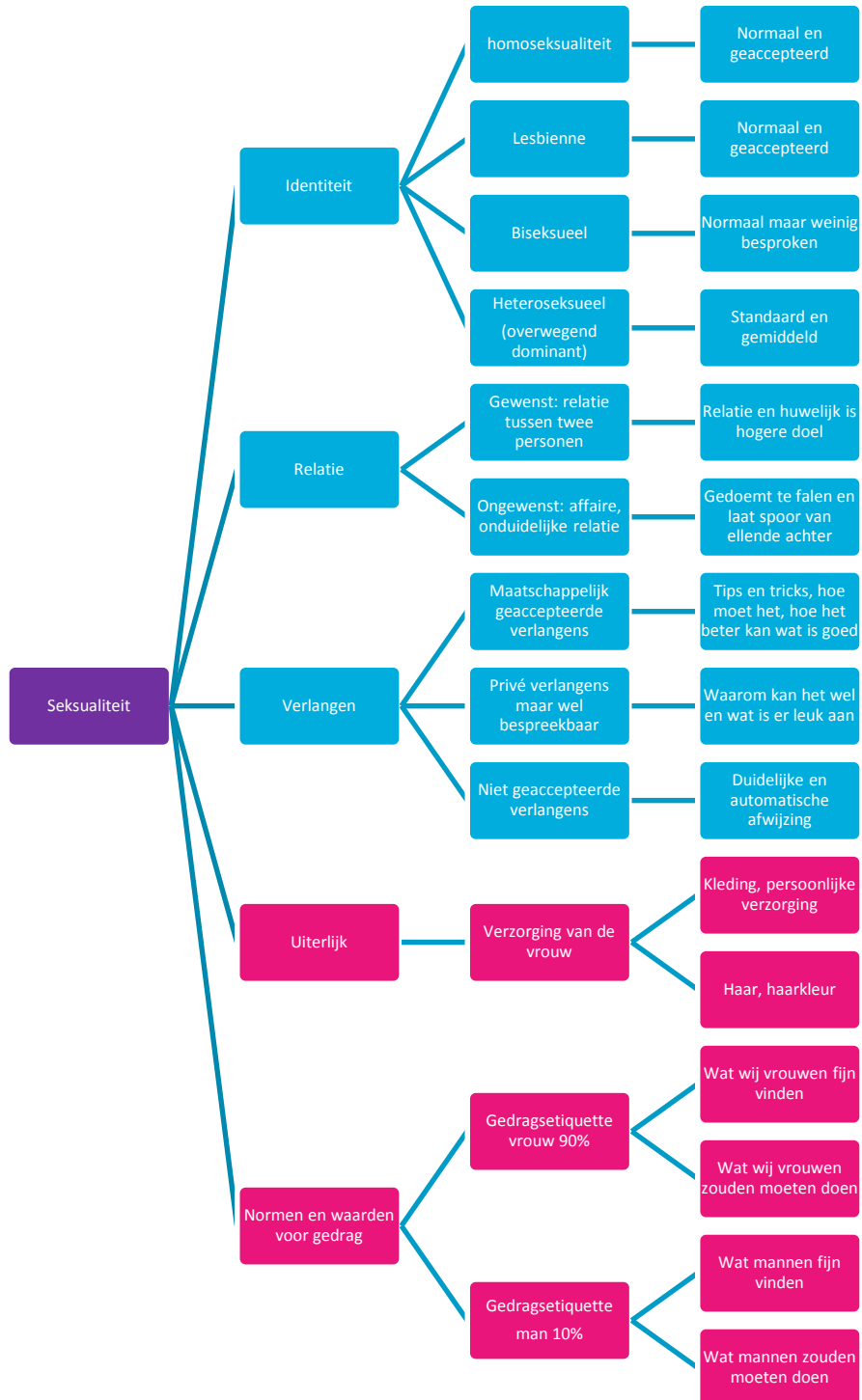
Goede seksuele handelingen	Niet goede seksuele handelingen
Vrouwen zijn ook in controle	Egoïsme tijdens de seks
Vrouwen geven niet alleen maar ontvangen ook in bed tijdens de intimiteit	Onhandigheid
Vertrouwen	Geen respect voor elkaar
Romantiek	Geen respect voor het lichaam
Veiligheid	Geen liefde
Gevoel van liefde	Faken van een orgasme
Intimiteit	Slechte communicatie tijdens de seks
Spanning	Pijn tijdens de seks
Het is ontspannen	Saaie seks
Relatie tussen twee personen	Routine seks
Genot voor beide	Anale seks
Je hebt seks uit liefde	Gedwongen seks
Hoger libido zorgt voor goede seksualiteit	Slechte persoonlijke verzorging
Respect voor elkaar	
Zelfvertrouwen	
Ook een orgasme voor de vrouw	
Communicatie tijdens de seksualiteit	
Passie	
Waardering	
Persoonlijke verzorging	
Een fijn orgasme is onderdeel van de goede seks	

Appendix B

Onderverdeling van seksualiteit in twee clusters die allebei afzonderlijk een discours vormen.

Blauw staat voor het discours ‘de ideale bloemetjes en bijtjes’.

Roze staat voor het discours ‘hoe de vrouw de bloemetjes hoort buiten te zetten’.

Appendix C

Bronnenlijst van afbeeldingen gepresenteerd in masterthesis:

Elle, (2015, januari 10), Hoe je een avond op hakken uitzingt?,

<http://www.elle.nl/lifestyle/Lifestylenieuws/Hoe-je-een-avond-op-hakken-uitzingt-ELLE-weet-raad>.

Elle, (2015, september 10). Je wordt heus niet opeens lesbisch wakker,

<http://www.elle.nl/lifestyle/Lifestylenieuws/Je-wordt-heus-niet-opeens-lesbisch-wakker> .

Elle, (2015, september 26). 15 verrassende sekstips van mannen,

<http://www.elle.nl/lifestyle/Lifestylenieuws/15-verrassende-sekstips-van-mannen>.

Elle, (2015, november 15). Ik heb wat ze noemen een open relatie,

<http://www.elle.nl/lifestyle/Lifestylenieuws/Ik-heb-wat-ze-noemen-een-open-huwelijk-en-het-werkt> .

Elle, (2015, december 26). Vurige feestdagen, [http://www.elle.nl/lifestyle/Lifestylenieuws/Ik-laat-](http://www.elle.nl/lifestyle/Lifestylenieuws/Ik-laat-mijn-hoofd-naar-achter-vallen-ik-kan-alleen-maar-kreunen-van-genot)

[mijn-hoofd-naar-achter-vallen-ik-kan-alleen-maar-kreunen-van-genot](http://www.elle.nl/lifestyle/Lifestylenieuws/Ik-laat-mijn-hoofd-naar-achter-vallen-ik-kan-alleen-maar-kreunen-van-genot).

Glamour, (2015, maart 9). 6 Datingregels die je mag breken, [http://www.glamour.nl/lifestyle/love-life-](http://www.glamour.nl/lifestyle/love-life-sex/artikel/6-dating-regels-die-je-mag-breken)

[sex/artikel/6-dating-regels-die-je-mag-breken](http://www.glamour.nl/lifestyle/love-life-sex/artikel/6-dating-regels-die-je-mag-breken).

Glamour, (2015, maart 10). Blondes have more fun, [http://www.glamour.nl/lifestyle/love-life-](http://www.glamour.nl/lifestyle/love-life-sex/artikel/blondes-have-more-fun)

[sex/artikel/blondes-have-more-fun](http://www.glamour.nl/lifestyle/love-life-sex/artikel/blondes-have-more-fun).

Glamour, (2015, juli 3). Zo boost je je seksleven, [http://www.glamour.nl/lifestyle/love-life-](http://www.glamour.nl/lifestyle/love-life-sex/gallery/de-massagetafel)

[sex/gallery/de-massagetafel](http://www.glamour.nl/lifestyle/love-life-sex/gallery/de-massagetafel).

Grazia, (2015, februari 19). Ik had een seksuele relatie met mijn vader,

<http://www.grazia.nl/lifestyle/ik-een-seksuele-relatie-met-mijn-vader>.

Grazia, (2015, mei 5). 8x wat hij wil dat je in bed doet maar niet durft te zeggen,

<http://www.grazia.nl/lifestyle/8-dingen-die-hij-wil-dat-je-in-bed-doet-maar-niet-durft-te-zeggen>.

Grazia, (2015, augustus 17). Dit denken mannen over seks op een eerste date,

<http://www.grazia.nl/lifestyle/dit-denken-mannen-over-seks-op-de-eerste-date>.

Grazia, (2015, september 17). Kim Feenstra deelt het bed met bekende BN'er,

<http://www.grazia.nl/showbizz/kim-feenstra-deelt-bed-met-vrouwelijke-bner>

Linda, (2015, juni 2). Advocaat: 'Seks met doden is inderdaad niet strafbaar,

<http://www.lindanieuws.nl/nieuws/interview/advocaat-sex-met-de-doden-is-inderdaad-niet-strafbaar/>.

Grazia, (2015, november 20). Hét geheim achter de ideale relatie, [http://www.grazia.nl/lifestyle/het-](http://www.grazia.nl/lifestyle/het-geheim-achter-een-ideale-relatie)

[geheim-achter-een-ideale-relatie](http://www.grazia.nl/lifestyle/het-geheim-achter-een-ideale-relatie).

Marie Claire, (2015, februari 7). 4x Waarom monogamie gelukkig maakt,

<http://www.marieclaire.nl/lifestyle/relatieseks/4-x-waarom-monogamie-je-heel-gelukkig-maakt/>.

Marie Claire, (2015, oktober 15). Deze 6 beautyproducten moet je van je lover stelen,

<http://www.marieclaire.nl/beauty/beautytips/6-redenen-om-de-beauty-routine-van-je-lover-te-stelen/>.

Marie Claire, (2015, december 10). 8 Redenen waarom single zijn tijdens de kerst geweldig is,

<http://www.marieclaire.nl/lifestyle/kerst/8-redenen-waarom-single-zijn-tijdens-kerst-geweldig-is/>.

Viva, (2015, januari 8). De wetenschap over seks, <http://www.viva.nl/sex-en-liefde/de-wetenschap-sex/>.

Viva, (2015, mei 21). Zo boost je je seksleven, <http://www.viva.nl/sex-en-liefde/zo-boost-je-je-sexleven/>.

Viva, (2015, september 26). Geil van een luier: Dit blijft wel tussen ons hé,

<http://www.viva.nl/tijdschrift-viva/geil-van-een-luier-dit-blijft-wel-tussen-ons-he/>.

Viva, (2015, november 15). Nee maar echt: de eerste schoonheidswedstrijd voor vagina's,

<http://www.viva.nl/sex-en-liefde/nee-maar-echt-de-eerste-schoonheidswedstrijd-voor-vaginas/>.

Appendix D

Lijst van artikelen uit online versies van offline vrouwentijdschriften:

Beau Monde	6X CELEBS MET CARRIÈRESWITCH	11-9-2015
Beau Monde	8 HOMOSEKSUELE CELEBS DIE HETERO SPELEN	1-12-2015
Beau Monde	16 DINGEN DIE JE NOG NIET WIST OVER SEX AND THE CITY	19-3-2015
Beau Monde	CATE BLANCHETT NIET LESBISCH	19-5-2015
Beau Monde	DE QUEEN MUM WAS ONVERWOESTBAAR KWIEK	11-10-2015
Beau Monde	DEZE ROYALS HOUDEN ÉCHT VAN ELKAAR	2-7-2015
Beau Monde	DIT IS ALEXANDRE COSTE	27-8-2015
Beau Monde	EMMA WATSON KOMT OP VOOR GENDERGELIJKHEID	13-8-2015
Beau Monde	EMMA WATSON VERFT HAAR ZWART	15-11-2015
Beau Monde	EX RAFAEL VAN DER VAART BEWEERT	8-2-2015
Beau Monde	FERGIE VERHUIST NAAR ZWITSERLAND	11-8-2015
Beau Monde	GLENNIS	7-7-2015
Beau Monde	ICONISCHE HAARSTIJLEN	19-10-2015
Beau Monde	JACKIE COLLINS OVERLEDEN	21-9-2015
Beau Monde	JENNIFER LAWRENCE EN BRADLEY COOPER EEN KOPPEL	23-3-2015
Beau Monde	KRISTEN STEWART LESBISCH	14-8-2015
Beau Monde	MAGIC MIKE VOLGENS KINDEREN	26-5-2015
Beau Monde	MEGAN FOX WEER SINGLE	20-8-2015
Beau Monde	MEIDEN VAN DE HERENGRACH1	17-9-2015
Beau Monde	MEIDEN VAN DE HERENGRACH2	3-9-2015
Beau Monde	MEIDEN VAN DE HERENGRACHT	24-9-2015
Beau Monde	PERSONAL FILE: DE EXEN VAN KIM KARDASHIAN	1-5-2015
Beau Monde	RIP MARILYN MONROE	1-5-2015
Beau Monde	ROYAL SCHUINSMARCHEERDERS	1-11-2015
Beau Monde	SAM SMITH BLIJFT AFVALLEN	31-3-2015
Beau Monde	SEKSTAPE SHAKIRA UITGELEKT	19-11-2015
Beau Monde	SELENA GOMEZ POST DOUCHEFOTO	11-5-2015
Beau Monde	TV-TIP: VIVA PILLOW TALK	21-4-2015
Beau Monde	WAT WIL HOOGZWANGERE PRINSES SOFIA ONS DUIDELIJK MAKEN	17-3-2015
Elle	7 SEKSFOUTEN DIE MANNEN MAKEN	31-7-2015
Elle	9 OPMERKELIJKE VLIEGTUIGGEHEIMEN DIE ELKE PASSAGIER ZOU MOETEN WETEN	16-10-2015
Elle	11 DINGEN DIE IEDERE VROUW DENKT TIJDENS EEN TINDERDATE	25-9-2015
Elle	15 VERRASSENDE SEKSTIPS VAN MANNEN	26-9-2015
Elle	26 CELEBS VERKLAPPEN HOE HET IS OM EEN SEKSSCÈNE OP TE NEMEN	23-7-2015
Elle	AMY SCHUMER	13-8-2015
Elle	BIJ HAAR LIES ZIE IK HET RESTANT VAN EEN ZONVAKANTIE IN DE OVERGANG VAN ZANDKLEURIG NAAR MELKACHTIG	19-12-2015
Elle	DE OPKOMST VAN DE HALF-NIGHT-STAND	2-11-2015
Elle	DE WETENSCHAP ONTHULT HOEVEEL SEKS GELUKKIGE	
Elle	STELLEN Zouden moeten hebben	20-11-2015
Elle	DEZE 7 INGREDIËNTEN VERBETEREN JE SEKSLEVEN	10-8-2015

Elle	DIT ZIJN DÉ 8 MEEST BAD-ASS SEKSSCENES OOIT	10-10-2015
Elle	DUIK NIET METEEN MET HEM HET BED IN	6-6-2015
Elle	EEN DRONKEN VROUW IS EEN ENGEL IN BED	20-6-2015
Elle	ER ZIJN 4 TYPE LIEFDESKOPPELS EN DÉZE HOUDT HET LANGST STAND	23-11-2015
Elle	HIJ IS NOG NOOIT ZO VERLIEFD GEWEEST EN HIJ GAAT ZIJN VROUW HEUS VERLATEN	27-9-2015
Elle	HOE JE EEN AVOND OP HAKKEN UITZINGT	12-1-2014
Elle	HOE LANG MOET IK HEM LATEN WACHTEN OP SEKS	1-8-2015
Elle	HOE NOEM JIJ JE	21-10-2015
Elle	HOE TURKS FRUIT LENA DUNHAM EEN (SEKS)LESJE LEERDE	1-7-2015
Elle	HOW TO LOSE A GUY IN 10 DAYS	2-8-2015
Elle	IK HAD GEEN IDEE DAT ZE TEGEN ME LOOG	20-12-2015
Elle	IK HEB EEN MAN EN TWEE KINDEREN MAAR IK BEN STAPELVERLIEFD OP EEN VROUW	2-11-2015
Elle	IK HEB WAT ZE NOEMEN EEN OPEN HUWELIJK	15-11-2015
Elle	IK MAAK DIE BESLISSING	20-12-2015
Elle	IK PROBEERDE IN ÉÉN WEEKEND ÁLLE STANDJES UIT FIFTY SHADES OF GREY	10-8-2015
Elle	IN JE FANTASIE IS SOMS ALLES MOGELIJK EN HOOPVOL	13-12-2015
Elle	JE WORDT HEUS NIET OPEENS LESBISCH WAKKER	10-9-2015
Elle	LIEFDESBRIEVEN	21-12-2015
Elle	OKE, DE SEKS MET MIJN VRIEND IS DUS HEEL SAAAAAI	8-8-2015
Elle	SEKSUEEL SNACKEN MAAKT JE STUKKEN WIJZER	05-12-2015
Elle	SIZE DOESN'T MATTER?	30-05-2015
Elle	'STEL IK WIL ME EEN KEER DE KLEREN VAN HET LIJF LATEN RUKKEN, HOE REGEL IK DAT?'	6-11-2015
Elle	VROUW GEBRUIKTE EEN ACTIVITY TRACKER TIJDENS SEKS	14-8-2015
Elle	VROUWEN WILLEN URENLANG VOOR- EN NASPEL	25-7-2015
Elle	VURIGE FEESTDAGEN	26-12-2015
Elle	WAAR BEN JE TOCH NU IK HET MEEST NAAR JE VERLANG	11-12-2014
Elle	WEET JE WAT ECHT BELANGRIJK IS IN EEN RELATIE	29-11-2015
Elle	YUKI KEMPEES	15-11-2015
Elle	ZO PRAAT JE JEZELF IN DE PERFECTE RELATIE	1-11-2015
Elle	ZÓ VOORKOM JE DAT JE AANKOMT OP VAKANTIE	26-12-2015
Glamour	3 VERBAZINGWEKKENDE SEKSTIPS WAARVAN JE NOOIT WIST DAT ZE WERKEN	17-5-2015
Glamour	5 DINGEN DIE JE ONWEERSTAANBAAR MAKEN IN BED	27-7-2015
Glamour	5 DINGEN DIE WE NIET LEERDEN BIJ SEKSUELE VOORLICHTING OP SCHOOL	17-8-2015
Glamour	5 DINGEN WAAROVER MANNEN ZICH ZORGEN MAKEN TIJDENS SEKS	20-4-2015
Glamour	5 HULPMIDDELEN DIE JE NODIG HEBT IN JE NACHTKASTJE	21-5-2015
Glamour	5 MANIEREN OM SEKS TE VERANDEREN IN EEN WORKOUT	11-5-2015
Glamour	5 MANIEREN WAAROP JE SEKS KAN HEBBEN IN JE OUDERLIJK HUIS	16-10-2015
Glamour	5 SEKSBASICS DIE JE NOG WEL EENS VERGEET	10-3-2015
Glamour	5 TIPS VOOR SEKS IN DE ZOMER	13-7-2015
Glamour	6 DATING	9-3-2015

Glamour	6 DINGEN DIE MANNEN NIET OPMERKEN TIJDENS SEKS 6 DINGEN WAAR HIJ ONS HE-LE-MAAL GEK MEE MAAKT TUSSEN DE LAKENS	5-4-2015
Glamour	6 SIMPELE MANIEREN OM SEKS SPANNENDER TE MAKEN	19-6-2015
Glamour	7 DINGEN DIE JE NIET WIST OVER DE 'DOGGY STYLE'-POSITIE	14-9-2015
Glamour	7 TIPS DIE JE VAN MISSIONARISHOUDING	11-12-2015
Glamour	8 REDENEN WAAROM JE MEER SEKS HEBT IN DE ZOMER 8X DINGEN WAARVAN WE HOPEN DAT MANNEN ZE DOEN TIJDENS SEX	12-6-2015
Glamour	9 REDENEN WAAROM MASTURBEREN FANTASTISCH IS	4-5-2015
Glamour	9 SEKSTIPS GEÏNSPIREERD OP TITANIC	18-9-2015
Glamour	9 SEKSTIPS GEÏNSPIREERD OP GAME OF THRONES	25-9-2015
Glamour	10 SEKSTIPS GEÏNSPIREERD OP GAME OF THRONES	6-11-2015
Glamour	10 WEETJES OVER HET MANNELIJK LICHAAM	20-4-2015
Glamour	12 X DE BESTE EXCUSES DIE ALLE VROUWEN SOMS GEBRUIKEN OM SEKS TE ONTWIJKEN	11-12-2015
Glamour	14X OM WARM VAN TE WORDEN	7-5-2015
Glamour	15 GEDACHTEN TIJDENS SLECHTE SEKS 15 REDENEN WAAROM HET FANTASTISCH IS OM VROUW TE ZIJN	30-12-2015
Glamour	17 X DE BESTE PIKANTE FILMSCÈNES ALLER TIJDEN	6-3-2015
Glamour	ALS JE DEZE 5 DINGEN BLIJFT DOEN VIND JE NOOIT DE WARE	11-12-2015
Glamour	ANNA NOOSHIN	28-12-2015
Glamour	BLONDES HAVE MORE FUN	22-4-2015
Glamour	DE MASSAGETAFEL	10-3-2015
Glamour	DE PIL VERGETEN IN SEXY TIMES THIS IS WHAT TO DO	3-7-2015
Glamour	DE SLECHTSTE SEX	24-12-2015
Glamour	DE TAMPON-SCENE NIET IN DE 50 SHADES OF GREY-FILM	12-2-2015
Glamour	DE VOOR- EN NADELEN VAN OCHTENDSEKS	26-1-2015
Glamour	DE 'GOEDMAAK'-SEKS	3-4-2015
Glamour	EEN QUICKY MÉT ORGASME	11-12-2015
Glamour	EMOJI GEBRUIKERS HEBBEN MEER SEKS	13-4-2015
Glamour	HET KERSTCADEAU	6-2-2015
Glamour	HOE TEM JE EEN BAD BOY	24-12-2015
Glamour	IK VIND JE GEWOON LEKKER	11-3-2015
Glamour	LETS TALK ABOUT SEX	8-1-2015
Glamour	LIEFDESMEDITATIE VOOR MEER SEKS MEER DAN DE HELFT VAN DE VROUWEN KRIJGT GEEN ORGASME	13-1-2015
Glamour	NEGEER NOOIT DEZE 10 TEKENEN BIJ EEN MAN	18-6-2015
Glamour	SEXTEN MET CALVIN KLEIN	27-11-2015
Glamour	VAN DEZE 15 LIEVE AANRAKINGEN SMELT IEDERE VROUW	12-3-2015
Glamour	VOOR IEDEREEN DIE BETER WIL WORDEN IN MASTURBEREN	30-7-2015
Glamour	WEL OF NIET VREEMDGAAN	7-10-2015
Glamour	ZO DOE JE HET: SEKS OP HET STRAND	19-11-2015
Glamour	ZO DOE JE HET: DIRTY TALK	15-1-2015
Glamour	ZO DOE JE HET: SEKS ONDER DE DOUCHE	6-7-2015
Glamour	ZO MERK JE AAN EEN MAN DAT 'IE ALLEEN SEKS WIL	29-5-2015
Grazia	5 Bizarre dingen die met je lichaam gebeuren als je opgewonden bent	17-7-2015
		23-3-2015

Grazia	5 Onverwachte dingen die je sex drive verpesten	9-11-2015
Grazia	5 x plekken waar je beter geen seks kunt hebben	12-4-2015
Grazia	7 Awkward seks	26-okt
Grazia	7 Dingen die alle mannen willen horen in bed	21-4-2015
Grazia	7 Tekenen dat hij (nog steeds) tot over zijn oren verliefd op je is	17-3-2015
Grazia	8 Dingen die iedere vrouw moet doen in bed	5-11-2015
Grazia	8 Dingen die mannen zich afvragen tijdens de seks	14-4-2015
Grazia	8 x redenen waarom je seks zou moeten hebben	28-1-2015
Grazia	8 x Wat hij wil dat je in bed doet	5-5-2015
Grazia	10 Feiten over seks die je moét weten	27-10-2015
Grazia	10 Fouten die mannen maken tijdens de seks	31-7-2015
Grazia	10 x Wat vrouwen denken dat mannen willen in bed	25-2-2015
Grazia	11 Tekenen dat jouw vriend een topper in bed is	20-4-2015
Grazia	13 Dingen waar mannen aan denken tijdens de seks	29-10-2015
Grazia	Afvallen heeft mijn seksleven verwoest	17-2-2015
Grazia	Alles wat je moet weten over Lisa en Anne Bosveld	16-9-2015
Grazia	American Apparel showt modellen zonder tepels	23-3-2015
Grazia	BizarDit trucje onder de douche verbetert jouw seksleven	29-11-2015
Grazia	Bruce Jenner boos om foto	9-1-2015
Grazia	De 9 beste seksstandjes voor zowel mannen als vrouwen	10-11-2015
Grazia	DE bizarre reden dat jij minder seks hebt	8-11-2015
Grazia	De donkere jaren voor Beyoncé's internationale bekendheid	9-11-2015
Grazia	De meest gênante seksblunders	31-10-2015
Grazia	Déze dingen moet iedere vrouw doen in bed	6-11-2015
Grazia	Déze effecten hebben seks op je hersenen	26-9-2015
Grazia	Déze feitjes over seks wist je nog niet	5-11-2015
Grazia	Deze man heeft een penis van meer dan 4 kilo	12-4-2015
Grazia	Dít denken mannen over seks op de eerste date	17-8-2015
Grazia	Dít is de meest populaire dag om seks te hebben	29-7-2015
Grazia	Dít is de oorzaak dat wij vrouwen minder zin hebben	23-11-2015
Grazia	Dít maakt mannen beter in bed	23-10-2015
Grazia	Dit moet je niet eten als je sex gaat hebben	11-3-2015
Grazia	Dít zegt jouw haarkleur over je seksleven	17-3-2015
Grazia	Dolce & Gabbana reageren op woedende homo's	16-3-2015
Grazia	Friends with benefits waarom we er zo bar slecht in zijn	16-1-2015
Grazia	Grazia's Top 3. Best gelezen op zondag	8-10-2015
Grazia	Grazia1	19-4-2015
Grazia	Grazia2	14-4-2015
Grazia	Grazia3	19-2-2015
Grazia	Grazia4	19-1-2015
Grazia	Helpt van de vrouwen denkt aan andere mannen tijdens de seks	5-5-2015
Grazia	Het beste tijdstip om seks te hebben voor 20 20'ers, 30'ers en 40'ers	25-9-2015
Grazia	Hét geheim achter de ideale relatie	20-11-2015
Grazia	Hét geheim voor betere seks	23-11-2015
Grazia	Hét geheim voor betere seks	31-12-2015
Grazia	Hollywood Breakfast	13-5-2015

Grazia	Hollywood Breakfast	19-5-2015
Grazia	8 Dingen die mannen niet opmerken tijdens de seks	28-12-2015
Grazia	Vrouw bevalt van eigen kleinzoon	9-3-2015
Grazia	Homo's woedend op Dolce & Gabbana	15-3-2015
Grazia	Ik had een seksuele relatie met mijn vader	19-2-2015
Grazia	Is Brad Pitt stiekem biseksueel	22-5-2015
Grazia	Jennifer Lawrence voor het eerst poedelnaakt in shoot	6-2-2015
Grazia	Kim Feenstra deelt bed met vrouwelijke BN	17-9-2015
Grazia	Kim Feenstra doet pikante onthullingen over seksleven	2-9-2015
Grazia	Lady Gaga doet schokkende onthulling	12-12-2015
Grazia	Lunch LOL Gay for a day	22-3-2015
Grazia	Mannen met humor zijn beter in bed	2-5-2015
Grazia	Mannen vinden deze soort seks het best	19-12-2015
Grazia	Mensen die elke dag seks hebben zijn gezonder	4-4-2015
Grazia	Miley Cyrus datet met Victoria	9-6-2015
Grazia	Miley Cyrus lanceert transgender-campagne	16-6-2015
Grazia	Na zoveel dates is het 'normaal' om met elkaar het bed in te duiken	11-2-2015
Grazia	Onderzoek: Hier hebben vrouwen last van na de seks	8-10-2015
Grazia	Onderzoek: Dít is het meest sexy wat een vrouw kan doen	27-10-2015
Grazia	Onthuld: De meest voorkomende seksblessures	23-12-2015
Grazia	Onthuld: Je lengte heeft dus invloed op je seksleven	5-10-2015
Grazia	Onthuld: Hebben mannen liever ochtendseks of 's avonds?	28-5-2015
Grazia	Onvergetelijk: 'Ik trok zijn shirt uit en daarna zijn broek...'	29-7-2015
Grazia	Rita Ora doet schokkende onthulling	25-10-2015
Grazia	s Werelds meest gevaarlijke sekspositie	17-6-2015
Grazia	Sekspretpark opent zijn deuren	28-1-2015
Grazia	Shakira en manlief Pique verwickeld in sekstape	18-11-2015
Grazia	Slapend rijk... eh, slank worden	16-1-2015
Grazia	Thuis legt hij me vast aan de ketting	4-4-2015
Grazia	Tinder Dagboek: Sort of	22-1-2015
Grazia	Tinder Dagboek: Een portie fun	20-1-2015
Grazia	Tinder Dagboek: Hard to get	27-1-2015
Grazia	Urban Outfitters weer in de fout	12-2-2015
Grazia	Vader Heidi Montag wordt verdacht van kindermisbruik	31-1-2015
Grazia	Van deze slaappositie worden jij en je lover het gelukkigst	21-4-2015
Grazia	Vergeet oesters, van déze maaltijd krijg je zin in seks	1-12-2015
Grazia	Vervelend nieuws voor Teen Mom Farrah	22-9-2015
Grazia	Vrouw giet zuur over penis van vriend na sekstape	4-2-2015
Grazia	Vrouw stuurt hilarisch bericht aan burens	19-7-2015
Grazia	Vrouw waarschuwt dames Boer Zoekt Vrouw	13-1-2015
Grazia	Wat jouw sterrenbeeld over je seksleven zegt	10-7-2015
Grazia	Wat mannen afknappers in bed vinden	24-12-2015
Grazia	Wat mannen vreselijk vinden in bed	7-9-2015
Grazia	Wat vrouwen allemaal doen voor de seks	18-4-2015
Grazia	Zien: Ouders vertellen kinderen over de bloemetjes en de bijtjes	11-1-2015
Grazia	Zó heb je meer seks met je partner	6-11-2015

Grazia	Zo herken je een man die alleen uit is op seks	23-3-2015
Grazia	Zo maak je sex in vijf woorden super ongemakkelijk	27-8-2015
Grazia	Zó vaak hebben gelukkige koppels seks	31-8-2015
Linda	8 x Boer Zoekt Vrouw-inhakers om te gieren	9-2-2015
Linda	Advocaat: 'Sex met doden is inderdaad niet strafbaar'	2-6-2015
Linda	Bregje Hofstede: 'Stoppen met de pil redde mijn seksleven'	29-4-2015
Linda	Dokter Corrie Show wint Seks & Media Prijs	27-9-2015
Linda	Eva Jinek dankt 'gebarenbijnaam' aan borsten	20-2-2015
Linda	Filmmaker Sophie: 'Sex met een pop is een heel gedoe'	17-6-2015
Linda	Geen anale sex: 'Het is gewoon onsmakelijk'	28-4-2015
Linda	Henk Westbroek sekscolumnist voor tijdschrift Ilvy	23-11-2015
Linda	John Williams krijgt rode oortjes van Sylvia	20-3-2015
Linda	Kinky ontboezemingen in docu 'Sex? Yes Please	10-11-2015
Linda	'Marechaussees hadden sex in Gouden Koets'	12-11-2015
Linda	Meeste vrouwen willen geen seks op eerste afspraakje	23-2-2015
Linda	'Net als iedere man' genomineerd voor Seks & Media Prijs	19-11-2015
Linda	Pippa, Liam en Mila: baby's vaak vernoemd naar beroemdheden	29-9-2015
Linda	Prins Andrew onderbreekt vakantie wegens schandaal	6-1-2015
Linda	Seksen met een dwangneurose	31-3-2015
Linda	Seksslavinnen IS: verkracht, verdoofd en gedrogeerd	18-6-2015
Linda	Sex is taboe in Oman	7-5-2015
Linda	Thony doet zijn verhaal bij Jinek 'Ik ben nu niet opeens hetero'	14-2-2015
Linda	Tinder-mannen: 'Vrouwen zijn zo agressief'	20-4-2015
Linda	Vaginisme: 'Hou maar op, het gaat echt niet'	27-1-2015
Linda	Vlaamse politiek wil sex op 14-jarige leeftijd legaliseren	27-5-2015
Linda	WAT VROUWEN WILLEN DAT MANNEN WETEN OVER SEX	4-12-2015
Linda	Zo leggen Zweden seks uit aan kinderen	13-1-2015
Marie Claire	3 TIPS OM JE BETER TE VOELEN NA EEN BREAK	10-5-2015
Marie Claire	5 X SEX ETIQUETTE	9-9-2015
Marie Claire	7 VRAGEN OM TE STELLEN VOORDAT JE MET IEMAND GAAT	
Marie Claire	DATEN	18-9-2015
Marie Claire	8 REDENEN WAAROM SINGLE ZIJN TIJDENS KERST GEWELDIG IS	10-12-2015
Marie Claire	20 REDENEN WAAROM SINGLE ZIJN FAN	7-7-2015
Marie Claire	DEZE 6 BEAUTYPRODUCTEN MOET JE VAN JE LOVER STELEN	15-10-2015
Marie Claire	BEWEZEN: VROUWEN WILLEN MEER ACTIE IN DE SLAAPKAMER	21-9-2015
Marie Claire	DÉZE VRAGEN VINDEN MANNEN HET MEEST IRRITANT	2-10-2015
Marie Claire	DIT DOORSTAAT DE GEMIDDELDE VROUW VOORDAT ZE DE WARE VINDT	4-12-2015
Marie Claire	DIT IS HÉT TEKEN DAT DIT EEN SERIEUZE RELATIE IS	26-11-2015
Marie Claire	DÍT KAN DE OORZAAK ZIJN VAN DIE VERDWENEN SEKSDRIVE	7-10-2012
Marie Claire	DRIE MANIEREN OM JE EGO INTACT TE HOUDEN ALS JE NÉT GEDUMPT BENT	6-11-2015
Marie Claire	EEN ONTROERENDE REPORTAGE OVER VROUWENBESNIJDENIS	
Marie Claire	IN ETHIOPIË	28-4-2015
Marie Claire	GABOUREY SIDIBE REAGEERT GE-WEL-DIG NA DE BODY-SHAMING REACTIES OP HAAR SEKSSCÈNE	10-11-2015
Marie Claire	IK AT NIET MEER EN KEEK ALLEEN MAAR PORNO	6-10-2015
Marie Claire	IK HEB MAAR LIEFST TWEE MINNAARS	23-8-2015

Marie Claire	IS DIT DÉ NIEUWE DATINGAPP	5-6-2015
Marie Claire	IS DIT HÉT GEHEIME RECEPT TEGEN GEHEUGENVERLIES	8-4-2015
Marie Claire	KUNSTENARES DIANA OH POSEERT IN LINGERIE VOOR VROUWELIJKE SEKSUALITEIT	20-10-2015
Marie Claire	LIBANESE PRESENTATRICE ZET SEKSISTISCHE SJEIK OP Z	17-3-2015
Marie Claire	LIEFDE OP DE WERKVLOER: GO OR NO?	16-6-2015
Marie Claire	6 X WETENSCHAPPELIJKE DATINGTIPS	28-7-2015
Marie Claire	KOMT ER EINDELIJK ANTICONCEPTIE VOOR MANNEN?	22-6-2015
Marie Claire	DE SEKS DIE MIJN LEVEN VERANDERDE	8-mei
Marie Claire	MIJN EERSTE KEER IN EEN PARENCLUB	17-4-2015
Marie Claire	ZO GA JE ALS VRIENDEN UIT ELKAAR	17-4-2015
Marie Claire	WAAROM WE VREEMDGAAN? WE WILLEN (WEER) SEX	5-8-2015
Marie Claire	ZÓ VAAK SEX HOUDT JE RELATIE GELUKKIG	20-11-2015
Marie Claire	IS DIT HÉT GEHEIM VAN EEN GELUKKIGE RELATIE? WAT JE WEL (EN NIET) MOET ZEGGEN BIJ JE EERSTE TINDER-GESPREK	22-10-2015
Marie Claire	BLONDINES HEBBEN DE MEESTE BEDPARTNERS	2-10-2015
Marie Claire	ZO REAGEER JE OP EEN SEKSISTISCH LINKEDIN-BERICHTJE	29-3-2015
Marie Claire	MEER SLAAP, MEER SEKS	14-9-2015
Marie Claire	MR. PERFECT VS. MR. PASSIE	18-3-2015
Marie Claire	OITNB-STERREN REAGEREN GEWELDIG OP SEKSISTISCHE INTERVIEWVRAGEN	14-7-2015
Marie Claire	WE KIJKEN VÉÉL MEER PORNO DAN WE DENKEN – EN GENIETEN ERVAN	24-6-2015
Marie Claire	IK GING VREEMD MET MIJN COLLEGA	21-10-2015
Marie Claire	DE SEKS DIE MIJN LEVEN VERANDERDE	30-4-2015
Marie Claire	SEX AND THE CITY: 10 X DE BESTE QUOTES	24-4-2015
Marie Claire	THEATERSTUK: WAAROM MANNEN SEKS WILLEN EN VROUWEN LIEFDE	19-10-2015
Marie Claire	4 X WAAROM MONOGAMIE GELUKKIG MAAKT	4-6-2015
Marie Claire	ZÓ BELANGRIJK IS SEKS DUS VOOR JE RELATIE	7-2-2015
Viva	3 REDENEN WAAROM MANNEN VREEMDGAAN	9-10-2015
Viva	4 REDENEN WAAROM HIJ EEN OCHTENDERECTIE HEEFT	24-1-2015
Viva	7 INGREDIËNTEN VOOR EEN SUCCESVOLLE RELATIE	28-10-2015
Viva	7 MOMENTEN DAT JE HET DATEN OP WIL GEVEN	12-3-2015
Viva	10 PLAATSEN WAAR JE OOIIT SEX MOET HEBBEN	27-2-2015
Viva	10 REDENEN WAAROM HET FIJN IS EEN VENT IN DE BUURT TE HEBBEN	2-3-2015
Viva	10X BETRAPPT TIJDENS SEX	27-3-2015
Viva	10X GIRL CRUSHES	26-3-2015
Viva	15 X OM REKENING MEE TE HOUDEN BIJ EEN TRIO	6-8-2015
Viva	ALCOHOL EN SEX: EEN GOEDE COMBI?	25-7-2015
Viva	ALLE FEITEN EN FABELS OVER HET VROUWELIJK LIBIDO	30-4-2015
Viva	BIER OP EERSTE DATE	12-5-2015
Viva	BIERPLEZIER: HOE BIER MANNEN BETER MAAKT IN BED	24-6-2015
Viva	BIJNA DE HELFT VAN DE VROUWEN VOELT ZICH KUT NA SEX	6-10-2015
Viva	BIZARRE LIEFDESVERHALEN: 'IK HEB SEX MET EEN BOOM'	13-10-2015
Viva	BLIJ DAT IK VRIJ: ZIJ VOND HAAR SEXDRIVE TERUG	25-3-2015
Viva		29-5-2015

Viva	BLOG LISETTE: MIJN VRIEND IS VREEMDGEGAAN	18-4-2015
Viva	BLOG MICHELLE: PLAYBOY	15-10-2015
Viva	BLOG MISSFLIRT: DAVE ROELVINK: DE DANNY ZUKO VAN DEZE TIJD	21-3-2015
Viva	BLOG MISSFLIRT: DIT IS DE GEMIDDELDE LENGTE VAN EEN PENIS!	7-3-2015
Viva	BLOG MISSFLIRT: SPICE UP YOUR SEXLIFE IN 2015	10-1-2015
Viva	BLOG MISSFLIRT: IN BED MET DIRKJE	17-4-2015
Viva	BLOG ZIMRA: SEX MET SFEER	26-10-2015
Viva	BLOG ZIMRA: PORNA	27-8-2015
Viva	BLOG ZIMRA: ZOMER = MEER ZIN IN SEX?	30-6-2015
Viva	BLOG ZIMRA: TALK DIRTY TO ME!	26-5-2015
Viva	BLOG ZIMRA: SEX HEB JE VOORAL VOOR JEZELF	4-4-2015
Viva	BLOG ZIMRA: DOE DE SEX-WORKOUT!	21-apr
Viva	BLOG ZIMRA: EEN DOOSJE VOL FANTASIEËN	9-3-2015
Viva	BLOG ZIMRA: ZO GEEF JE EEN GOEDE BLOWJOB	2-3-2015
Viva	BLOG ZIMRA: MASTURBEREN VOOR EEN BETER ZELFBEELD	26-1-2015
Viva	BLOG ZIMRA: SEX-TABOES	2-11-2015
Viva	BLONDJES HEBBEN DE MEESTE SEXPARTNERS	11-mrt
Viva	DATINGSITESHORRORS WAAR WE KLAAR MEE ZIJN	8-7-2015
Viva	DE 12 MEEST BIZARRE SEXWETTEN TER WERELD	31-7-2015
Viva	DE GROOTSTE ONZEKERHEDEN IN BED	12-2-2015
Viva	DE MEEST BIZARRE SEXUELE VOORKEUREN	18-9-2015
Viva	DE NIEUWE VRIENDIN VAN JE EX STALKEN	22-9-2015
Viva	DE WETENSCHAP OVER SEX	8-1-2015
Viva	DEZE 10 CELEBS TROUWDEN MET	24-7-2015
Viva	DEZE MANNEN ZIJN NIET KNAP MAAR WEL SEXY	11-6-2015
Viva	DEZE WILDE AVONTUURTJES VERLIEPEN NIET ZONDER SLAG OF STOOT	14-4-2015
Viva	DIKKERE MANNEN HEBBEN VAKER SEX	5-10-2015
Viva	EEN GOEDE SEXBEURT	13-3-2015
Viva	EXTASE: EROTISCHE VERHALEN VAN DE LEUKSTE NEDERLANDSE AUTEURS	29-10-2015
Viva	FLEURS COLUMN: VLEES, VLAANDEREN EN FILM	8-7-2015
Viva	GAAT HIJ VREEMD? HET GEHEIM ZIT IN ZIJN VINGERS...	10-2-2015
Viva	GEEN VERSCHIL TUSSEN PENIS VAN AFRIKAAN EN CHINEES	10-3-2015
Viva	GEEN ZIN IN SEX? DIT IS DE OPLOSSING	17-3-2015
Viva	GEIL VAN EEN LUIER: 'DIT BLIJFT WEL TUSSEN ONS HÈ?'	26-9-2015
Viva	HET BEWIJS: KNAPPE MANNEN ZIJN VAKER EIKELS	19-2-2015
Viva	HET KNAPPE MANNENWALHALLA DAT INSTAGRAM HEET	3-5-2015
Viva	HOE JE JE VRIEND VERSLAAFD KAN MAKEN AAN JOUW FAVORIETE SERIE	29-9-2015
Viva	DE WAARHEID OVER SQUIRTEN?	16-1-2015
Viva	HUISELIJK GEWELD: NOG STEEDS TABOE OP MANNENMISHANDELING	13-10-2015
Viva	IS HIJ MET JE AAN HET FLIRTEN?	24-2-2015
Viva	JE EERSTE KUS	17-2-2015
Viva	KIJKT HIJ PORNO? GOED VOOR JE SEXLEVEN!	26-3-2015

Viva	KLAAR MET MANNEN? SEX MET ROBOTS IS DE TOEKOMST! LATTEN IS HOT! DIT ZIJN DE VOORDELEN VAN EEN LATRELATIE	14-8-2015
Viva	LEKKERE MUZIEK VOOR TIJDENS DE SEX	18-3-2015
Viva	LICHT, CAMERA, PENIS: DE MOOIESTE PIEMELS VAN HET WITTE DOEK	26-7-2015
Viva	MAN WIL KIND, MAAR 'BIJ HAAR RAMMELT HET NOG NIET'	15-9-2015
Viva	MANNEN KRIJGEN EEN SLECHT BEELD VAN VROUWEN DOOR PORNO? NIET DUS!	18-3-2015
Viva	MOEDERS WILLEN VAKER SEX	14-9-2015
Viva	MOMENTEN WAAROP JE ALS SINGLE EEN RELATIE WIL	22-6-2015
Viva	MOMENTEN DAT CASUAL SEX EEN PRIMA IDEE IS	14-3-2015
Viva	MOMENTEN WAAROP JE ALS SINGLE EEN RELATIE WIL	6-3-2015
Viva	NEDERLANDSE MAN SLECHTE MINNAAR NEE, MAAR ECHT: DE EERSTE SCHOONHEIDSWEDSTRIJD VOOR VAGINA'S	26-1-2015
Viva	ONBETAALBAAR GENOT? DIT IS DE DUURSTE VIBRATOR OOIT!	12-10-2015
Viva	ONBETAALBAAR GENOT? DIT IS DE DUURSTE VIBRATOR OOIT!	25-5-2015
Viva	ONDERZOCHT: FLIRTEN EN ZELFVERTROUWEN OP ZOEK NAAR EEN ATTENTE VENT? BESTUDEER ZIJN VINGERS!	7-2-2015
Viva	OPROEP: KANDIDATEN GEZOCHT VOOR VIVA'S KRUISVERHOOR	26-6-2015
Viva	OPROEP: KANDIDATEN GEZOCHT VOOR VIVA'S KRUISVERHOOR	3-9-3015
Viva	REGEL NU EEN GRATIS SPANNENDE LADIES NIGHT!	8-5-2015
Viva	RELATIE MET DOMINANTE PARTNER WERKT BETER	20-2-2015
Viva	SAAI SEXLEVEN? PLAS ONDER DE DOUCHE!	21-8-2015
Viva	SEX OP AFSTAND MET DEZE SMARTWATCH	9-1-2015
Viva	SEX TIJDENS DE ZWANGERSCHAP	28-5-2015
Viva	SEX VOOR JE HARDLOOPSESSIE	5-3-2015
Viva	SEXPERT LEGT G-SPOT UIT! SEXSPEELTJE HELPT LESBISCHE STELLEN ZWANGER TE WORDEN	17-6-2015
Viva	SEXPERT LEGT G-SPOT UIT! SEXSPEELTJE HELPT LESBISCHE STELLEN ZWANGER TE WORDEN	29-3-2015
Viva	SOPHIE VAN DER STAP: 'HET SPANNENDE AAN EROTIEK ZIT IN HET GEBREK AAN CONTROLE'	2-10-2015
Viva	SPELLETJES VOOR IN BED DIE NIET GÉNANT ZIJN SWINGEN KAN PAS ALS JE EEN STERKE VERTROUWENS BAND	28-8-2015
Viva	HEBT OPGEBOUWD SWIPEN OF WIPPEN? DE INVLOED VAN JE SMARTPHONE IN DE SLAAPKAMER	12-11-2015
Viva	HEBT OPGEBOUWD SWIPEN OF WIPPEN? DE INVLOED VAN JE SMARTPHONE IN DE SLAAPKAMER	4-8-2015
Viva	SYLVANA'S COLUMN: RELATIESTATUS	3-9-2015
Viva	SYLVANA'S COLUMN: MIJN MAN	2-7-2015
Viva	TINDER PLUS, ZOU JIJ HET GEBRUIKEN?	19-2-2015
Viva	VAN DEZE ONBEKENDE SOA'S HEB JE NOG NOOIT GEHOORD	13-7-2015
Viva	WAT VOOR KLEDING VINDEN MANNEN AANTREKKELIJK? JAN JAAP VAN DER WAL OP HET VIVA-FORUM – AFL. 10 – DE BESNEDEN PIEMEL	14-10-2015
Viva	WAT VOOR KLEDING VINDEN MANNEN AANTREKKELIJK? JAN JAAP VAN DER WAL OP HET VIVA-FORUM – AFL. 10 – DE BESNEDEN PIEMEL	4-6-2015
Viva	DOES SIZE MATTER? VROUWEN GEVEN ANTWOORD	4-6-2015
Viva	VIVA GOES GOOGLE: MANNENPANEL OVER ONLINE SHOPPEN VIVA'S SEXONDERZOEK: DE SMARTPHONE, DOODDOENER OF HULPSTUK?	18-5-2015
Viva	VIVA GOES GOOGLE: MANNENPANEL OVER ONLINE SHOPPEN VIVA'S SEXONDERZOEK: DE SMARTPHONE, DOODDOENER OF HULPSTUK?	8-5-2015
Viva	VIVA'S TV-TIP: DAGBOEK VAN EEN CALLGIRL	4-6-2015
Viva	VIVA'S TV-TIP: DAGBOEK VAN EEN CALLGIRL	4-6-2015
Viva	WAAROM IKEA VOOR RELATIEPROBLEMEN KAN ZORGEN	24-3-2015
Viva	WAAROM IKEA VOOR RELATIEPROBLEMEN KAN ZORGEN	30-9-2015
Viva	WAAROM JE MOET STOPPEN MET HET FAKEN VAN ORGASMES	4-2-2015

Viva	WAAROM OCHTENDSEX ALTIJD EEN GOED IDEE IS	1-4-2015
Viva	WAAROM VROUWEN DOL ZIJN OP GRAPPIGE MANNEN	3-7-2015
Viva	WAT ER PRECIES GEBEURT ALS ZIJN PENIS	11-9-2015
Viva	WAT JE KUNT LEREN VAN SHOPPEN MET EEN MAN	16-10-2015
Viva	WAT JE NOG NIET WIST OVER JE VAGINA	31-8-2015
Viva	WAT VROUWEN WILLEN DAT MANNEN WETEN OVER SEX	4-12-2015
Viva	WAT WEET JIJ OVER ZIJN KWAKJE	31-3-2015
Viva	WEG MET DE SCHEERMESJES! BEHAARDE VENUSHEUVELS ZIJN IN	25-3-2015
Viva	WELKE AFSPRAKEN HEB JIJ THUIS	18-6-2015
Viva	WELKE SEXSPEELTJES PASSEN BIJ JOU? ZO KOM JE ERACHTER!	11-9-2015
Viva	ZO BEN JE VOORBEREID OP EEN ONENIGHTSTAND	3-4-2015
Viva	ZO BOOST JE JE SEXLEVEN	21-5-2015
Viva	ZO KRIJGT HIJ MEER UITHOUDINGSVERMOGEN IN BED	30-1-2015
Viva	ZO WORD JIJ OP TINDER VAKER NAAR RECHTS GESWIPED	23-4-2015